

V. DEMETRIUS

VERSURI ALESE

D971 / 943

CASA SCOALELOR
1943

V. DEMETRIUS

Inv. #8134

VERSURI ALESE

853.0 - 1

CASA SCOALELOR

25/95

VERSURI
1895 — 1901

ATUNCI-ACUM

Pe-aici au fost odată flori
Și sunet vesel de ghitară,
Și dans în fiecare seară,
Și râs din revărsat de zori.

Și lac albastru oglindea
— Ah, cât de-albastru până'n fund ! —
Castelul nalt cu turn rotund.
Erau zâmbiri, visări, se bea !

Şi pe nisipul din alei
Vedeai adesea urma-adâncă
De bârbătesc picior, şi încă
De mic pantof, a lui, şi-a ei...

Acum, când scapătă'n amurg,
Prin geamurile toate sparte,
Văitări de vânt tot mai departe
Plutesc pe lac, se pierd, se scurg...

Şi vânturile gem mereu
Mai crud şi mai sfâşietor ;
Trec peste lac, departe, mor...
Şi'n tot pustiul-acesta : eu !

IN PORTI DE ARAMĂ

— Iți tremură mâna, bunică,
Și glasul îți tremură iară ;
Obrajii și-s reci și de ceară
Și ochii-ți străluce ; mi-e frică.

Ai friguri, te-acopere bine...
— E frigul mormântului, mamă ;
Mă chiamă copiii, mă chiamă ;
M'oiu duce departe de tine.

Acolo departe, băiețe,
În porți de aramă voiu bate ;
Și tu ai acolo un frate,
Cu aripi, cu aur în plete.

Or sta heruvimii de pază
Cu paloș de foc arzător ;
Sân-Pietru veni-va p'un nor,
De-s bună la Domnul să vază.

Fă-ți cruce pe pernă, copile,
Te roagă la Domnul mereu ;
Oiu pune vr'o vorbă și eu,
Să-ți dea fericire și zile.

EA NU ERA

Ești tu? Mă chemi iubito tu?
Ori frunzele șoptesc în vis?
Lăsa-vei ochiul meu încis
De noaptea care m'abătu?

Mă'ntreb mereu de tot eu sănt?
Căci eu te-aveam, și eram doi!
Ești tu? Foșnesc mătăsuri moi?
Sânt frunze veștede! e vânt!

Ce noapte grea ! e plumb în aer !
Pe ochii mei s'așterne ceață.
Ah, părul tău mi-atinge fața ?
Nu : salcia se frângе 'n vaier.

Apleacă-te și zi-mi : „iubite !”
Ti-s ude genele-amândouă !
Era'n spre zi, și stropi de rouă
Picau din frunzele pălite.

UN NUFĂR ALB

Vis pe-albastru 'ntunecat
De după trestii foșnițoare :
Ii resfira domol o boare,
Un deget fin și parfumat.

Petale'n leneșă mișcare
Creiau pe locul nemîșcat
Tot mai întins, mai vag rotat :
Vibrări de unde pieritoare.

Obrajii sfintelor vestale,
Atât de nobile și caste...
Un alb făcut și plin de jale :

Așa, pe apele albastre,
Un nufăr alb plutea agale, —
Superb stăpân pe 'ntinderi vaste !

LA MÂNĂSTIRE

Cad grele primele bătăi :
Să tragă'n neclintire căi,
În noaptea ce l-a troienit
S'audă schitul pocâltit,

Ca'n ziua cea de-apoi, cea grea,
Când morții foți vor învia.
Și bate, bate ne'ncetat
Și liniștea s'a 'nfiorat.

Din adâncitele chilii
Se-aud foșniri, răsar stafii.
Și toaca toacă'n toacă'r rar,
Și negre 'n negru orb răsar

Călugărițele spre schit,
Cu ochi sfioși și somnoroși,
Cu pași distrați și cuvioși,
Și toaca toacă mai zorit.

Pătrund în sfântu-așezământ,
Ca într'o hrubă de mormânt,
Se pleacă-adânc și cruce-și fac
Și, negre, negure desfac,
În spre lumiini înaintând,
Sub ochii Celui veșnic bland.

Lang-ang-alang
Răsună 'n gang ;
Un preot mag apare vag,
Se mistuie sub bolți, în fund,
Lângă altar, mai nalt, mai scund.

Vin umbre sumbre, locu-i plin ;
Se bate clopotul în dungi ;
Vibrări de-aramă lungi, prelungi,
În strâns ecou, ca'ntr'un cavou,
Sonor, în sbor ușor, fac cor.

NOCTURNĂ

A cerului boltă sfârmată
De-asupra imensei grădini,
Grădina de ulmi și de pini
Cu noaptea în plete 'nodată,
Mulțimea de tei și anini,
Făceau să te uit câte-odată.

O noapte cu lună pierdută ;
Copaci, care parcă o'adună,
Iși strâng cu o frică nebună
Frunzișul, o pavăză mută ;
Nici cântec, nici şopot, nici strună
În blânda vibrare temută.

In marea grădină cernită,
Auzul meu treaz și vederea
Simțeau ce 'ncordată-i vegherea
In firea imensă, tihnită ;
Și mi se părea că făcea
Gândește, ascultă-asc și.

Dantela de clar și 'ntuneric
Măestru-așternută pe jos,
Și teii cu miros mieros,
Și totul făcut și misteric,
O rază din ochiu'ți umbrös
Doreau, — să se schimbe 'n feeric !

Dar n'ai venit, dulce copilă !
Și crinii din sufletul meu,
Nălăți pe lăpîne cu greu,
Simțiră că sunt de argilă
Potirele lor, — și mereu
Umplutu-i-a rouă cu milă.

F L O R I

Voi, flori ce ofiliți în glastră,
Plăpânde, umede, albastre,
Rozalbe, albe, violete,
Timide, fine și cochete,
În lumea voastră de parfume
Visați, e cea mai dulce lume !

Să nu vă amintiți grădina
În care vi s'a frânt tulipina
Și clipa ceea de durere.
La geam e soare și făcere.
Nici vânăta și recea ploaie,
Nici vântul nu vă încovoiaie.

Vă ofiliți încet, tihnit,
Fără dureri și brusc finit.
Visând, mireasma vi se curmă,
Vă dați suflarea cea din urmă.
Și nu e larmă, nu-s fiori,
În jurul veștedelor flori.

IN AMURG

Ca frunza, ape șopoteau
Din care albe păsări beau
Și ciripeau nepăsătoare
De infinit, de vânt, de soare.

Si plete verzi pe ape clare
Pluteau în molcomă uitare ;
Și vântul sta domol prin trestii
De farmecul vederii-acestei

Plăpânde raze'nfiorate
Mureau în apele cutate ;
Petale pale, ofilite,
Sorbeau târziile clipite.

Răcoarea și încefinirea
A nu știu ce, nedumerirea,
Șoptiră'n mine, apoi cerură
Să văd palori, tristețe, zgură.

Suspine lungi, ce se destramă
Ca dintr'o boltă de aramă ;
Imbrățișeri ce 'nebunesc,
Iubiri ce nu se mai sfârșesc ;

Sclipiri de ochi vicleni de șarpe
Delir de lire și de harpe :
Dorii, îmi perindai prin minte,
Intr'o cascadă grea, fierbinte !

TÂRZIU

S'a dus fluturând din aripă
Tristețea cernită din noi ;
Târziu, amintindu-ne-o-apoi :
Vom fi fericiți înc'o clipă.

Uitaț-ați tu vremile-acele
Ce râd în privirea-ți și fac :
Târziu, oglindindu-ne'n lac,
Și lacul o mare de stele ?

S'au dus fluturând din aripă !
Uitați-vă tu vremile-acelea ?
Și lacul, o mare de stele ?
Vom fi fericiți înc'o clipă.

TREPTE RUPTE

1901 - 1906

TREPTE RUPTE

Din marile-ți precepte, minuni și iscușințe,
Natură, mare dascăl, copilul n'a 'nțeles
Decât pe ale sale prea timpurii dorințe
Și versul, pentru care se socotă ales

Să străduiască alții în Biblia, aritmetici,
Ajungă stâlpii lumii, podoabe sau unelte !
Copilul desluși-va, cu ochii lui besmetici :
Mișcarea mlădioasă, sub vânt, a plantei svelte,

O frângere de raze, căderea 'nfrigurătă
A frunzei veștejite, nuanțe, felurime,
Asemănări... Și-auzu-i, o peșteră plecată
Pe vălmășagul lumii, va hohotî de rime.

Hoinar, ducându-și leneș visarea ne 'ntreruptă,
L-o'nfiora, ca moartea ! banala sărutare ;
Și va călca în sineși ca pe treaptă ruptă,
Vărsând pe lespezi vasul purtat în legănare !

O, vasul cu miresme culese în neștre,
Pe țărmul unei ape, în codru, sau din ușa
Deschisă dimineața cu Tânăra pornire
De a primi în suflet pe Phoebus sau cenușa !...

Căutând singurătatea și urmărit într'una
De plăsmuiri, de norme, ca din văzduh sorbite,
Prin alba lui lumină, le va privi ca luna,
Și toate, sub privirea-i, vor fi împodobite.

I-o da prilej vr'odată de naltă bucurie
Urzeala lui măruntă ? sau fi-va ca nerodul
Paing, ce stăruiește să țeasă broderie
În pom, în plină toamnă, când se culege rodul ?

ADOLESCENT

Tu apăreai cu luna pe capul tău nimbată,
Cu umbra ta nainte, ce înnoptă pământul,
Culcată lung, fantastic, pe iarba 'ncet mișcată ;
Căci tu veneai cu luna, cu noaptea și cu vântul !

Și mă gândeam cu frică : „A mea să fie clipa
Eternă din privirea-ți profund crepusculară ?
Satân să 'nținză-asupra-ți de liliac aripa,
Când ne vom pierde'n noapte, sub luna albă, clară !

Să bată vânt, alerge în dungi deparțe balta
Cu luna ei cuțată, cu stele zeci în cute ;
În plopi privighetoarea să delireze naltă
Durere și speranță ce sunt pe buza-mi mute !...

Cum s'ar topi de gura-mi neprihănita floare
De lotus, impletită în jurul frunții tale,
De-aș cufeaza să mângâi cu-a inimii dogoare
Mânușa ta ferită, făptură de petale !"

Așa vorbeam în gându-mi ; dar gura-mi încleștată
Era, iar suferința netrebniciției mele
Pleca în geamăt plopii, în noaptea luminată,
Și'mi anina în gene puzderia de stele.

Tăceam ! secunde grele își numărau bătaia
În pieptu-mi ars de doruri, de teamă și iubire ;
Ți s'aprindea privirea, îi tălmăceam văpaia, —
Imi năbușeam în cuget nebuna clocofire.

Se aromea de ziuă, era seină zarea ;
Plecai cu același nufăr, pe țărmii, de-alung de ape
Și te pierdeam în vagul ce-l ninge depărtarea,
Arzând întreg de friguri, cu cearcăni sub pleoape.

A D I O

Domniță, crească măfrăguna
Pe căile pe care noi
Plimbam încununat cu luna
Un singur suflet amândoi !

Să fie negură între mine
Și cel ce-a plâns, de-a veștejit
Pământul, zările senine,
Când ai plecat, ne-am despărțit.

N'au fost din viață-mi, ale mele,
Sălbatecele vijelii,
Cohoria orelor acele
N'au fost din viața mea, s'o știi.

Eu sunt un vagabond, truverul ;
Nu știu nici strofa ce voi scri-o
Prea mic era în ochi-ji cerul, —
Domniță palidă, adio !

Fără trecut, ca un florinte
Sglobiu, de ieri înaripat,
Abia acum iubesc fierbinte
Și sunt poet, sunt inspirat.

Mi-e sufletul o mandolină
În mâna unui serafim ;
Sunt eu ? sunt el ? Ca o lumină
Cu altă, val, ne contopim.

SINGURATICA GRĂDINĂ

Sburdam cu ochii prin lumină
Ca pasarea din ram în ram,
În singuratica grădină, —
Și m'am frezit că te-așteptam !

Erau aceiași pomi în floare
Și liliacul să plecat,
Într'o pornire iubitoare,
Pe banca noastră de-altădat' !

Să desfăcea din arbori seara
Și se pudra văzduhul stins ;
Iși picura deparțe ceară
Luceafărul, abia aprins.

Tăcerea, noaptea, peste lume
Tiptil, curseseră deplin.
Nici adierea unui nume,
Nici mâna-ji palidă — un crin —

Pe mâna mea înfrigurată !
Și toluși, timpul retrăia,
Nemernicul î ca altădată,
Viața care ne părea

Cu fericirea noastră soră.
Suspînul mi-a cutreerat
Grădina 'ntreagă 'n trista oră,
Și multe flori s'au scufurat.

O pasare țipă rănită...
Apoi tăcerea 'nmormânta....
Târziu, și luna rătăcită
Pe banca noastră te căta !

SERI DE TOAMNĂ

Te-am iubit o toamnă,
Doamnă !
Cu puțință-i ca uitarea
Să fi nămeșit cărarea
Amintirilor, spre ea ?

Lung din ceruri cade-o stea ;
Frunzele foșnesc pe cale
Ca mătăsurile tale ;
Luna, pală, rece,

Trece :

Ai uitat ? ori poate
Toate
Pot să-ți pară veșnic noi ?
Să petrecem în-de noi
Fără fir cu vremea veche ?

Nu-ți aduce la ureche
Vântul vorbele șoptite,
Vibrătoare de ispite ?
Doamnă, doamnă, „nu”
Zici tu ?

Vai ! și plopii gem
Poem
Amintirilor de-atunci !
Ofilită-i floarea 'n lunci...
Nu, nu-i nimeni ; — ce tresari ?

Ti-s mai umezi ochii mari...
Cât ai da să plângi oleacă !
Doamnă, toamna va să treacă,
Inimii să cearnă
Iarnă !

Și mesteacăni-s
Un vis
Amintirile ce chiamă !
Te-ai înfrâni ; ți-e dor, ți-e teamă...
Da, aleele-s pustii !

Plâng și stelele fărzi...
Du-te, doamnă ! Iată drumul,
Cunoscut după parfumul
Ce în urma ta se lasă
Plasă

Nu'nvia dureri trecute, —
Du-te !

P R I B E G I

‘Odată’, după umbleț de ceasuri uitate
Pe veștede câmpuri, ce nu mai văzusem,
Tot mai departe mergând ne pierdusem;
Ti-aduci tu aminte? pustiu, pe’noptate!...

Eram, — scoborâsem o repede vale,
Goliți de simțire, străini de natură, —
Aproape de-o baltă posacă, obscură,
De parte cu trestia-i, harpă de jale.

Acolo făcurăm popas ostenirii,
Privirea ta mândră măreț apunea
Pe apele negre, și seara venea
Din cugetu-ți parcă, prin lumea privirii.

O liniște tristă și sfântă purta
Cuprinsul acela 'n abisul visării ;
O stea licări în oceanele zării,
Gonind încețarea din inima ta.

Pe umăru-mi fruntea plecaț-ai duios
Bogață de-o lume de pace, de vise ;
Tot cerul de zodii eterne se scrise :
Și sufletul nostru zâmbi luminos.

Părea revelarea solemnă a firii
Sărmanelor noastre simțiri obosite ;
Și inimii, inimii noastre-amorțite
Sfinți însemnarea pierdută-a iubirii :

Avurăm atunci amândoi simțimântul
Că inima firii cu-a noastră se'mbină ;
Că suntem noi înșine veșnici, — lumină
Ce'embracă'n coloare și'n tâlcuri pământul.

Mulțimea de lacrimi ce-a curs liniștit
Tihnit ne topi în marea natură ;
Adânc înțeleserăm, gură pe gură,
Ce dulce e pierderea în infinit.

Târziu, ideală de palidă, luna
Ivi peste-o salcie candidu-i chip ;
Abia de lăsai piciorușu'n nisip,
Strânsă pe inima-mi beată, nebuna !

A C U M

Pe sufletu-mi, adesea, ca pe-un clavir deschis,
Treceai, distrat, o mână, și suspinam : durere !
Surâsul tău nesigur mă prăvălea ca'n vis,
Legat cu mii de funii, în neguri și făcere.

Iar graiul tău.... cuvântul alene tremurat,
Un colier de perle ce-alunecă și cântă
Pe-o catifea adâncă, îl ascultăm mirat
Și cu candoarea unui monah psaltirea sfântă.

Ştiu eu ce simt acuma şi de nu sunt nebun ?
Ca pe un val de mal m'aruncă vijelia
Pe ţărmul tău; pe semne ţintind să mă răsbun
De foată suferinţa şi nevinovăţia...

Acum te porf pe braje de pară şi de fier,
— Un Tânăr zeu, sălbatic arzând de focul vieţii —
Mă 'mbăt de-al frumuseţii desvăluit mister
Barbar şi cu nesaţiul trufaş al tinereţii.

Inavuji cu tine, mă simt ca un despot
Neclăfinat pe tronu-i şi linguşit de roabe,
De curtezane măndre; şi de mi-ai cere, pot
Şi stelele din ceruri să ţi le fac podoabe.

Tu faci profund, doar ochii-ji mă 'nvăluie 'n priviri
— Mołani ce trec pe trupu-mi cu blâni desmierdătoare, —
Şi simt că foată clipa ciorchini de amintiri
Ti-adună, ii musteşte, ca într'o zăcătoare.

Ce întrebare 'nlături? Ce te 'ndoieşti de ştiu?
Priveşte-adânc în ochii-mi cu marea-ji de uitare,
Pe care nici o barcă nu seamănă-a sicriu,
Şi 'nfăşură-te'n braţu-mi setos de sărutare !

N I M I C

Şi mâna mea trecut-a
Pe şoldul tău păgân;
Şi fruntea mea, sbătuta,
Ti se 'ngropa în săn;

In ochi mei, culoare
Şi statuă-ai rămas;
Să nu mai aud oare
Cumintele tău glas ?

Sânt toate vii ! Şi parcă
N'au fost decât păreri
Ce'ji lasă, când te 'nțarcă,
Iluzia de ieri !

Cum să nu cred că 'nșeală
Şi că cu toate nu-s
A zorilor spoială
Urmată de apus ?

Că nu 'ntr'un vis cutureer
Pe-al simțurilor val ?
Parfumul tău, ce'n creer
Mi s'a urcat brutal ?

Când simțurile mele
Doar ale mele sănt
Şi recunosc în ele
Miroslul de pământ;

Când numai eu sănt rostul
Mulțimii de 'ntrebări
Şi tot eu adăpostul
Şi cupa-mi de visări !

Vai, oglindite 'n mine,
Ca'n palidul meu vers,
Au fost : frumos, şi bine,
Şi 'ntregul univers !

CLYPE DE CEAȚĂ

Ce singuri suntem !... Iar îmi par
Ciudate : vorba, c'am gândit...
De existența mea tresar
Ca unul în mormânt trezit.

Din nu știu care țărm privesc
În ne 'ntelesul firii dom,
Și-mi pare straniu să găsesc,
Că sunt ce sunt, cu nume : om !

Ce poate fi adevărat ?
De sunt un corp, o cugetare,
Arață-mi drumul ce străbat
Și-ascunsa, vrednica chemare...

O, de-aș putea să te 'nțeleg
Măcar pe tine din natură,
Nu prin simțiri de care'mi leg
Porniri născute 'ntr'o făptură;

Urcat pe-a minții tale treaptă,
Să am același simț și gând,
Iar tot ce 'n mine se deșteaptă
Să nu mă turbure 'ntrebând.

Ca umbra noastră e și gândul !
Ce razim pot avea în el,
Când nici nu-l simt reai avându-l,
Când poate-l am, ca să mă 'nșel ?

...Și te cuprind, te lași mlădie
Imbrățișării de amant;
Tot cerul parcă ne îmbie,
Clipind din ochi de diamant.

STELELE

Tăcere ; pașii noștri nu
Răsună, și cuvântul
Ni-i știins, de parcă ne-așternu
De mult în el pământul.

Adânc privești, întrebător,
Cu ochii plini de umbre,
Spre stelele, ce nu ne vor,
Indepărtațe, sumbre.

O, stelele ! podoabe reci,
În infinit risipă !
Din luminatul lor de veci
Abia trăim o clipă.

Cauț mâna ta, e parcă frig,
Cuvintele ne 'nghiață...
Noi n'avem gândurilor dig
Jubirea de vieață !

Și revenim acas', să dăm
Iar viselor văpaie;
Ne mărginim, baricadăm,
În scunda-ne odaie.

E cald, lumină. Regăsim
Cuvântul ce-l uitasem :
„O, haos mut, ești țintirim
Doar noi viață-ji dasem !”.

N O A P T E

— Aceleași seri cernite
Pe-același vast decor
De sălcii, plopi, răchite,
Suspină, parcă mor...

Oficiază luna
Pe cerul larg boltită,
La fel întotdeauna
La ceasul ei sortit.

Același drum se pierde
În nesfârșite zări;
Visează câmpul verde
Ca ochiul peste mări...

Prin zeci de generații
Au nu văzuț-am noi
Și frumuseți, și grații,
Și pulbere, noroi ?

Un vers, un cânt : tabloul
I-același cer stelat.
În fire vechi e noul,
Artistul e furat !

Și însăși tu, lubirea,
Ești veche ca o stea !
Să fie presimțirea
Că nu vom mai vedea

Nici chiar banalitatea
Acestei lumi de-o zi,
Că nici singurătatea
Din noi nu va trăi,

Aceea ce ne lasă
Înc'un minut pribegi ?
Tăcerea ta m'apasă,
Semen ce mă 'nțelegi !

Ea nu-mi răspunse. Vântul
Ofla îngândurat;
Ne 'ncetinea pământul
Din mers, parcă brăzdat.

Ni s'acățau de haină
Măceșii; ne 'ncovoia
Apăsătoarea taină
A nopții-aceleia.

B I N E L E

A cui e vrerea, ochii tăi
Pe-ai mei să-i umezească,
Când mă privesc semeți și răi ?...
Să vreau să mă privească !

A cui e vrerea, tu să-mi pari
Frumoasă, caldă, dulce ;
Din nori, de peste munți, stejari,
Să vie să se culce.

Vulturul, sufletu-mi barbar,
Pe umerii-ți : plăpândă
Și mică pasăre, — canar
Cu ciripire blândă ?

De ce sărutul tău să-mi dea
Adâncă fericire,
Ce n'o găsesc în lumea mea,
În versul meu, în fire ?

O, mult iubito ! singurul
Arcuș de melodie,
Spre care sufletu-mi credul
Se poartă și se 'mbie,

Nu-i osândire de demult :
Aprinsa'mbrăjișare,
Sărutul nostru lung, ocult,
Adâncă-ne vibrare ?

Deci suntem robi unei puteri
Și jocul ei, sărmanii !
Minciuni c'o haită de plăceri,
Ce ne-o aduse anii !

Și noi primim să ne'nșelăm,
Și dulce ni-i sclavia ?
Minciună suntem ! Ne'mbătăm
Și tot noi suntem via !

Nu, nu te depărta ! Te cer
În fie-care clipă,
Cu tot ce'n mine-i lut și cer !
Tot ce-am gândit — risipă !

Căci te cătam și te-am găsit !
O, știu să cumpănesc !
Ești prețui meu, cel socotit
În bine pământesc !

VECHEA TURBURARE

Las carnea din mâini îmbătat ;
Cîtitul se vaporizează !
Visul meu vechi s'a turnat
— Vagul ! — în cupa mea trează.

Umbrele brazilor cad
Până'n părâul din vale,
Vânăt; i-un miros de brad
Şi-i seară, ca'n genele tale.

lar tu ești ! aceea ce n'ai
Nici umbră, nici nume, ce nu e
Nici vis de Decembrie sau Mai —
Pe-o pânză, în vers, în stătue.

Mâna ta albă, eu nu
Am săruia-o vreodată;
Glasul tău mi se păru
Venit dintr'o lume uitată.

Al meu este gândul sculptor
Ce dați-ji-a formă din ceață,
Contururi de unde și sbor
Pe mare, pe vânt, dimineață ?

Ascultă staifornice vis !
Apropie-ți trupul odată,
Chiar dacă ești un trimis
Al morții, — și ea așteptată,

Pe-a inimii singurățe
Să cazi, ca o noapte pe fire,
Și prima furtună ce-o bate
Ne spulbere 'n nemărginire !

F R A G M E N T

*Au n'ai fost tu jună ?
n'ai fost tu frumoasă?*

M. EMINESCU

Tu, grație dulce, aicea să fii ?
În groapă adâncă, sub lespede, glii ?
A cui a fost vrerea din vîeață să treci,
Să dormi înghețată, cu orbite seci ?

Eu tot te aştept printre albele cruci,
— Ce vinete's parcă și parcă's năluci —
S'apari îngerească din lumea de morți,
Al ochilor zâmbet prin lacrămi să porți,

Să rumpi nemurirea din negrele-i lunci,
Sicriul în ţăndări în lături s'arunci
Şi lespedea rece, şi multul pământ !
Răsari, formă fină, pe-o undă de vânt !

Au n'ai avut oare, tu, lotuse trist,
Iubirea cea sfântă ce'nvie pe Crist ?
Ce-l face din moarte pe moarte călcând ?
O, prietenă pală, cu tâmpilele-arzând !

Sunt cărțile tale închise de-acum,
Năframele veștede; fără parfum
Mătasea, dantela ! la masa de scris,
Nu-şti mai deschide corola un vis !

Dar crucea-i plecată, mormântu-adâncit...
Sfioasă, o pasăre, iată-a venit
Să cânte ! E poate un suflet scăpat
Din groapă... Ingere, tu ai săburat ?

IN CIMITIR

— Mi-e frig. De ce în ger și ceață
M'ai deșteptat din groapa mea ?
Tu uiți că tot ce ne unea
N'are înțeles în astă viață ?

Ti-e dor de flori, de curteniri,
De vorbe calde de iubire,
Când suntem oase'n mucezire,
Fără fiori, fără porniri ?

Cât de frumoasă-ai fost ! Credeam
Să roadă un grejș de vierme
Mălasea unei epiderme,
Cum fuse-a ta, când ne iubeam ?

Și țotuși, carnea ta mâncată,
Obraz și gură neaflate !
Rămasă oase-abea 'ncheiate,
Ocară crudă și spurcată !

Și inimile noastre, ce
Credeam să ne divinizeze,
De carne-au fost ! să ospăteze
Tot viermii, ca și trupu-ne !

Ce caraghios să ne'nfâlnim
Aci, nu'ntr'un boschet de luncă !
Și ce ciudat ni se aruncă
Picioarele prin țintirim !

Și ochii tăi ? Ingrozitor !
Sunt două hăuri negre, vide,
Ce, pironite și avide,
Se cască 'n însăși noaptea lor !

Privește multele lumini,
Ale orașului, departe :
Aveam și noi acolo parte
De maci, de nenufari, de spini.

Cât mi-amintesc de bine tot :
Acele seri și nopți ciudate
În amăgiri înseilate,
Pe care fu dragostea despot !

Cum ne-ascundeam ca doi fâlhari,
Cu ochi sticioși ,cu față nînsă,
Când carnea ne ardea aprinsă,
Borborosind cuvinte mari.

Cum ne lipseam ! Cum ne călam !
Cu ce văpaie ne iubirăm !
Ca să sfârșim unde sfârșirăm,
Cât sbucium trebui să am !

Dar să ne despărțim acum.
Cu măduva ce mi-a rămas
Sînt frigul umed păs cu pas,
Atât ! Coloare, gust, parfum !...

Vezi, mâna ta, ce-mi da fiori,
Azi să pe șoldu-mi fără grijă, —
E gol; o simte ca de schijă;
Nu-mi face ochii visători.

La brațul tău i-un paj galant,
Ce-și are coastele drept liră !
Plimbarea noastră-i o satiră
Sub stelele de diamant.

Ah ! râzi cu frosnet sec de oase !
Sicriul tău e bun locaș ?
Ia stai ! doi viermi — îi simți ce grași ? —
Se mișcă'n orbitele-ți roase.

Dar să ne despărțim. Auzi ?
Cocoșii cântă ! Noapte bună !
Ne-om mai plimba, de-o mai fi lună,
Sub arborii de lacrămi uzi.

PE DRUMUL DE ODINIOARĂ

Pe dealul râpos
Pe clinul umbros,
Nici raze, nici cânt ;
Copacii'n restriști
Mă 'ntâmpină triști
Și fără cuvânt.

Tufanii 'negriți
Stau strajă 'mpietriți
Pustiului scump ;
Văzduhu-i venin,
Cărăriile spin
Ce inima-mi rump.

Şi umbre se'ntind
Tăcute, 'negrind,
Din case pustii.
Ori tot e la fel,
Şi eu nu-s acel...
Ci mort intre vii ?

Mă 'ntreb ce-i schimbat
In locul ce-odat'
Privea însorit ; —
Mi-e zarea un cort,
Mi-e'n suflet un mort...
lubirea-a murit ?

Ca un ucigaş,
Spre al crimei locaş
Venii, pe nevrut.
Vreau pieptul să-mi rup
In colji de lup,
Rânjiţi de trecut ?

Mi-e sufletul rupt
Şi-l calc ne'ntrerupt
In paşii mei grei,
Sub vagul meu dor.
Un dud ! un pridvor !
Eşti tu, cuib al ei ?

Cad braţele moi !
Privesc înapoi :
Cărările curg !

Un moș urcă greu,
Un bieț Dumnezeu
Scăldat de amurg.

Și iar nu mă ţiu...
Mă pipăi — sunt viu ?
Venii... sunt gropar !
Casma... fărăcop...
Să sap ! vreau să'ngrop
Un suflet amar.

VÂRTEJ

Adormi în mine gând iubit
Și dureros ca cercetarea
În sufletul îmbolnăvit ;
Nu-ți mai lovi zadarnic marea,

De astre și de haos grea,
De țărmuri, șubrede ruine ;
Dar surpă, dacă vei putea
Să te prăvăli de-odat' cu mine.

II

Cum aș putea să te ucid
În inima-mi nesăchioasă,
Fără să simt în juru-mi vid
Și-o veștejire fioroasă,

Când în făptura ta ai luat
Lumina 'ntreagă de pe lume
Și pasul tău a miresmat
Și datu-i-a un gând anume

Și colbului stârnit pe drum ?
Nu-i vânt, sunt plopii 'n nemîșcare :
În mine-i un vârtej de scrum !
Se clafin' ? știu ! pe o cărare...

Nici intunericul nu lasă
Oceanul liniștii pe lume ;
Căci fiecare pom e-o plasă
De săruțări și de parfume !

III

În zeci de colțuri și umbrare,
Ca sub atâtea lovitură,
Rănit de aspra săruțare
A săngeroasei tale guri,

Sărmanu-mi suflet se sbătea,
Gemea, slăvindu-și ucigașul,
Primia să moară, și murea !

IV

Aci, — trecutul cum răsare ! —
Citiți o carte amândoi,
Și mânila, familiare,
Vi se 'ntâlniseră pe foi...

Cum totul încețase 'n lume !
Și fără știre v'ași găsit,
Ca un amestec de parfume,
Cu suflet nedeosebit !

V

De ce să-ți pară dulce clipa
De ea furață, pentru veci ?
E fericire în risipa
Atâtător lacrămi pe poteci ?

Cum o iubești și azi, sărmâne !
Tu ești locaș în care ea
Trăiește Domn. Pe tine 'n van e
Să te mai cauți, ca într'o stea !

Căci te-a ucis, nebune suflet,
Cu sărutarea-i de hașîs,
Cu amețitorul ei răsuflat,
Cu moărtea ochilor deschiși !

Și pretutindeni vei găsi-o,
Și 'n creanga ce s'a legănat
Mlădie 'n revărsat de ziuă,
După florintele sburat.

CÂNTEC VECHI

Elizo, sunt zările pline de fine !
Coteşti după coljuri de stradă zorită ;
Te văd la răspântii și treci prin vitrine ;
Te pierd pretutindeni ; abia năzărîtă.

In larma mașinii de croitoreasă
Azi nu mai cântî versuri de mine șoptite
Și poți coase bine și strai de mireasă,
Și ceasul să 'nșire bătăi nesfârșite !

Desfă-mă din copcile bluzelor tale
Și taie cu foarfeca ta legătura,
Ce'n umbra ta mică mă poartă pe cale
Și dulce îmi umple cu numele-ji gura.

O, cum aş putea, năzuroasă fetiță,
Ca iar să te 'mpac, să uităm despărțirea ?
Scurgând amintirile 'n jgheab de penită
Ploua-va pe sufletul tău amintirea ?

Elizo, răzbim 'oinicește prin vifor,
Vârîtă'n paltonu-mi (il știi ce larg este !)
Și mergem, și râdem, și'n colț la Nichifor
Ne-așteaptă covrigii fierbinți, — o poveste !

IN POALA PĂDURII

Când umplu-odăile de fum,
Trândav și'n voe bună,
Sunt iar pe-un povârnit de drum
Inălbăstrit de lună.

De mult tovarășii mei tac,
De mult umblăm călare ;
Din piscuri, piscuri se desfac,
Din zare altă zare.

Cotea poteca dup'un mal...
Cu gândurile-aiurea,
Ne legănam în şea pe cal,
Când se ivi : pădurea !

Juca în umbre şi 'n argint,
Ca 'nvăluită 'n plasă ;
Credeam că-i vis, că ochii mint, —
Şi 'n poala ei : o casă !

Să ascundea, nu s'ascundea
Sub coamele pădurii,
De poteraşi, de vreme rea,
Şi-ademenea pandurii.

Voinicii sar din şea pe rând,
Şi 'n pragul crâşmei, iată :
Cel mai frumos, mai gingaş gând
Intruchipat vr'odată !

Voinicii beau, se 'ntinde chef !
Mânca din ochi odaia,
Sclipea o lună de sidef,
Să-şi mântuie văpaia !

Ulcica nu se mai golea
Şi-un pripăşit de cioară
Zicea, zicea de se rupea,
Din vechea lui vioară !

Și crășmărija ! Ca un roi
Flămând și cu scăparea
Ce-o varsă-al arșiței puhoi
Ni-o alegea privirea.

De focul mândrei beau vârtoș
Fărtașii mai cu sete ;
Eu numai chipul luminos
Il sorb pe îndelete.

Ne-am înțeles din ochi. Tiptil
S'a furișat. Uimită,
Se luptă ; nazuri de copil
Și 'ntreagă ea, ispita !

Când umplu-odăile de fum,
Trândav și'n voe bună,
Plec iar pe-un povârnit de drum
Inălbăstrit de lună.

D U - T E !

Tu nu mă mai iubești ! mă lași
Iar mie veșnic solitarul !
Să-mi fiu bețivul și paharul,
Să-mi fiu și ocnă și ocnaș.

Și cât de dreaptă ești lăsând
În părăsire o ruină
În care-a râsului lumină
Pălea sub noaptea unui gând.

Când eu te vream un sprijin mut
În ceasul meu de disperare,
Ai înțeles că'n orișicare
Ar fi o lume de plăcut.

Și nici nu vreau să mă tocnesc
Cu amintirea ta sonoră,
S'o ţin de veghe ca pe-o soră
Mai mare, sau s'o izgonesc.

Da, du-te. Parcă n'ai plecat !
Svețetea ta e'n vânt, e'n plantă ;
Pe mine însu-mi, ca pe-o pantă
Spre tine sunt alunecat !

În jurul meu te simt, te sorb,
Amănunțită și întreagă ;
și tot mai multe fire leagă
De tine, sufletul meu orb.

Nu 'ntoarcă capul tău cochet,
Să vezi ce'n urmă-ți se petrece !
Ah, du-te ! mâna mea fu rece,
Și glasul fără de regret !

* * *

Ce s'a 'ntâmplat în nu știu care
Din tainițele-mi sufletești ?
Cu ce puteri mă stăpânești,
De n'am un pumn de amenințare ?

M'ai năruit sub turnul meu,
Rupând portalurile vrerii ;
Când înfruntam pe Dumnezeu,
Zidit din stanele durerii ?

Acum în năruire zac ?
Vai, existența mea de bine !
Tu parcă te-aruncai în mine
Și-mi dai undarea unui lac !

IN PRIMĂVARA

Se desghețaseră și grabnic
Izvoarele s'au și pornit,
Iar un troian, pe locu-i habnic,
Le sta în drum și le-a sorbit.

Dar și subfirile izvoare
Și-aveau din veac croit făgaș,
Și tot svâcniind stăruitoare
Scobiră vad pe sub vrăjmaș.

Ca într'un joc de-a v'afi-ascunsa :
Aci sburdau, aci pierdeau ;
Şi coapsele mereu pătrunse
Ca la un cântec se trezeau.

Sub frunza moartă, sub zăpadă,
Mişcau vieţile'n pământ ;
De pe colnice sta să cadă
Linşoliul alb, ca un vestmârt.

Pădurea iar simţea sub coajă
Ale 'nfrunzitului dureri, —
Ea, ce 'nsemnase pe răboaje
Atâtea zeci de primăveri !

Lumina îşi schimbase'n aur
Întunecatu-argint al ei,
De când, din hruba lui de faur,
Tâşnise soarele 'n scânteii.

Şi lumea, încă neagră, sumbră,
Se deştepta, se desmortea ;
Ieşea din moarte şi din umbră
Şi 'n pripă se sulemenea.

DIN PRIDVOR

Pe clăi de pae, miî de vrăbli
Se gâlcevesc, se duc și vin ;
Par norii pânze de corăbii
Pe marea cerului senin.

E cald. Pe gândurile mele
Plutesc, atâta sunt de mic.
Inchid volumul de nuvele,
Din care nu pricep nimic.

Un porc cu semnul său de ploae ;
Un cârd de gâște cearcă 'n sbor,
Bătând din aripe greoae,
Să treacă vânățul izvor ;

Un cal bălan, trudit de lene,
Abia mai prinde iarba 'n bot ;
Iși pierde umbra prin boene
Un băetan, — și-atâta tot !

PRIETENUL MORT

In amintirea amicului și com-
pozitorului Andrei Borgovan.

Sunt astăzi șapte ani ; îl scot.
Sicriul ? nu-i ! a putrezit !
Groparii-aruncă liniștit
Tărână, oase... și e tot ?...

Privesc adânc, îngălbénind.
Așez ciolanele pă rând, —
Cu-al neființei mele gând,
Nu pot, nu știu să mă deprind.

O schelă stranie de oase
În vârful căreia rânjește
Un craniu hâd, tică oșește !
Cum ? oase mucede și roase ?...

Să fie el ? Un craniu mut,
Rânjit și ciunt ? O scump truver !
Să fie el ? Asud, e ger ;
Aș vrea să nu mă fi născut !

E-acelaș chip, privește-l bine î
Acelaș cap pletos, buclat !
Sărută fruntea ce-a visat
Și plângi, gândindu-te la tine !

Aci a locuit gândirea
Și inspirația și cântul !
Pe palma ta e 'ntreg pământul ;
E tot ce 'nseamnă omenirea !

Cu titva asta te-a iubit ;
În orbitele seci, murdare,
Căscate, scurse, fără zare :
Ești tu, de-atâtea ori privit !

Nu-l mai cunoști ! îți pare sfârniu...
Voiesc în cugetu-ți să sap :
Ia-ți mâna, plimbă-ți-o pe cap, —
Ești mort și porți acelaș craniu !

...Dar lăsă vulgului, durerea,
Un ceas din viață 'nmormântat,
Cu morții-aci, e un păcat !
Ne-așteaptă lupta și plăcerea !

P R Ă P Ă D U L

Vor trece ani, mulțime de ani, de-aci nănte
Și te vei stinge soare, vieată de vieți !
Tu care nu 'ncăpusești în omeneasca minte :
Ca urma îndoioasă a unei vechi peceți,

Te-i șterge de pe cerul boltit de tine, Soare !
Fantastica furtună a dezechil brăr'i
Inchipuitei cumpeni cerești, spulberătoare
Te-o risipi'n neanturi, un slrop în jocul mării !

Afunci planeta noastră s'o prăvăli ca'n vidul
De răpă, căpățână svârlită ! Și mereu,
Tot mai adânc cădea-va, dar niciodată zidul,
Ori stânca, nu va sparge răpusul cap de Zeu !

O lacomă văltoare ne va sorbi pământul,
Bieț ghem de humă stearpă și greu afuncia. Ori
Va sta'ntr'o zi din șuier și din bătaie vântul ;
Inlănțuit iar globul în sfera altor sori ?

Din multele noroade, ce se'ngrădiră 'n State,
Rămâne-va vreunul sub crâncenul vârtej ?
Muri-vor năbușite sau steiuri înghețate,
Și nu va mai rămâne nici viață dintr'un vrej ?

In cât de multă vreme se vor petrece-aceste ?
Veni-vor spre Equațor popoarelor din Pol ;
In craniul lor trăi-vom ca tragică poveste ;
Pământul, prinț în ghețuri, pe noi suna-va gol !

O, ultim om ! spre fine tot gândul mi se'ndreaptă ;
Laponule, pitice abia'nțelegător,
Urcat, ca pe cadavre, pe cea mai naltă freaptă :
A fi tu singur Lumea și timp distrugător !

Piticule, oglinda atâtore mari dezastre !
Ucis a mia oară în cei cari au murit
In jurul tău ; în ochi-ți, cu ape poate-albastre,
Aș vrea să prind prăpădul de ele oglindit !

O, cel din urmă frate ; o, cel din urmă țipet
Al omenirii către nesigur și-absolut !
Tu singur timp și spațiu, al zodiilor scripet
Și toată suferința ce-a scânteiat din lut !

INSPIRAȚIA

Ea vine, iar te-a ascultat !
Vai, Inspirația-i stafia
Ce soarbe săngele bogat
Și toarnă 'n creer nebunia !

Dar tu de mult, încovoiaț
Pe masa ta de scris, aștepti,
Cu ochiul de visare beat,
Infrigurat să te deștepti, —

Şi a venit ! S'a strecurat
Prin porii zidurilor reci,
Ca suferinţa 'ntr'un palat,
Şi-a 'ntins aripi de lilieci.

Acuma dorul ţi-e 'mplinit :
Ea te frământă şi te stoarce,
Te spiralează spre zenit
Şi gânduri noi din tine toarce.

Eşti jos şi eşti în cer, în tot
Acelaşi timp, ca prin minune ;
Şi stăpâneşti ca un despot
Şi plâng în tine mii de strune.

Ca din fântâna lunii vin
Sub mâna ta grăbite rânduri ;
E lumea 'ntreagă un cămin
Al propriilor tale gânduri.

Pe-o mare de smarald sunt punţi
De diamant, scânteetoare ;
Curg şipote de-argint din munţi
Şi gânguresc șerpuitoare ;

Toţi pominii, unul către alt,
Să'şti spună amintiri şi vise,
Şi 'ndoiaie creştetul înalt, —
Şi toate florile-s deschise.

Cântări, miresme și văpăi
Se înfrățesc și se mărită ;
De stele, roua de prin văi
Iși leagă singura clipită.

Tu suferi însă ! Plăsmuirea
Iți răsucește fir cu fir,
Ca dintr'un caier smuls, gândirea,
Pân'la durere, la delir !

Ah, tu ești Tânăr ! Veselie,
Iubire, frumusețe, dor,
Te impresoară și te 'mbie,
Grăiesc în simțuri și te vor.

De-o fericire ce sugrumată
De multe ori te-ai lepăda ;
Un val cu soarfa lui de spumă
E parcă sbuciumarea ta.

Dar țotuși, astă ți-e solia,
Cunună fă-ți din lațul tău ;
Călește'n focu-ți Poezia,
Ciocan și foale și ilău.

Și sigur fii că-i soartă rară
Al suferinței tale rug ;
Că tot ce trainic are-o țară,
De la coroană pân' la plug,

În versul tău sunt contopite,
Cu munți, cu ape și câmpii,
Cu năzuințele 'n florite,
Cu vechile-i statornicii.

O M U L

Ah, omu-i opera postumă
A unui biet bătrân chefliu
Păcat că cea mai mare glumă
O născocise prea târziu.

Lucesc privirile, — un arc,
Un dig de os, un coif de plete :
Acesta-i capul !, slab monarh
Incins de gânduri, de regrete..

Nimic și el ! Urcior ciudat
Impodobit cu haina feței,
Ca să întâmpine mascaț
Păpușăriile vieții.

Un nas, o străsină de sgârci
Și gura, dungă săngerată,
Imbracă golul unei hârci
În vis și farmec câteodată.

Întreg aproape omul s'a
Nălțat dela pământ în spațiu
Și sigur de chemarea sa
Privește'n lume cu nesațiu.

Pe bârne cu încheeturi
Și lăbi aleargă după hrana
Și-i singura dintre făpturi
Ce-ascunde pielea-i ca pe-o rană.

Plugar, dulgher și făurar,
Făpturi de humă și de apă,
Trăiesc și mor ca un țipar
În mâlul care îl adapă.

Ca viermii de mătase rođ
Un vraf de frunze laolaltă,
Dar fiecare cearcă pod
Spre steaua veșnică și 'naltă.

MIEZUL NOPTII

E ceasul tăcerii de lut
Şi-al larmei mărunțului scris ;
E ceasul privirii spre vis
Şi al celui mai dornic sărut ;

Când omul e singur şi mic
Sub ochii mulțimii din cer ;
Lumini care pâlpâie, pier,
Pe-azurul boltit din nimic ;

Când patimă scurmă pe brânci
Și crima cu ea s'a 'mpăcat ;
Când fuge din albu-i crivat
Femeia cu cearcăne-adânci...

Când versu-i pâclos și greoi
Și cauți inspirare'n abstint ;
Când lacu-i pavea de argint
Și norii sunt turme de oi.

E ceasul... ascultă-l ! nu mai
Voiește să stea din bătut,
Și când, însfârșit, a tăcut
Și umbră și ziduri au grai.

CU PLEOAPELE DESCHISE

Mâna albă ca omătul,
Fătul,
Cel din basme 'ntruchipat,
De pe paloș crunt și-a luat
Să mângâie părul fetei.

Ea, de albul mort al creței
Printre glastre și făclii,
Incețase ochii-i vii :
Părea visul că o poartă
Moartă.

Iar cu mantii până 'n scânduri,
Rânduri

Preoții stăteau ;
Adânciți în cărți citeau,
Abătuți de 'nțelepciune !

Și de-cdat' a prins să sună,
Ca plutind pe-un mistic vânt,
Un nespus de jalnic cânt,
Desfoind pe mortul aer
Vaier.

Flori își risipeau parfumul !
Fumul

Facelelor era parfum !
Prin fereastra din spre drum
Noaptea sta să dea năvală.

Un moșneag cu fruntea pală,
Barba spumă, păru-albit,
Într'un jilț ședea 'mpietrit, —
Și cu ochi deșerti de minte,
Ținte !

Nimeni nu știa a plângere !
Sânge

Nu era în trupul lor !
Taină, vis înghețător !
Vechi curteni, copii de casă,

Imbrăcați în neagră răsă,
N'aveau gânduri, n'aveau glas !
Ce-ar fi fost atunci un pas,
Săltărej svonind din pînjen
Sprinten ?

S'ar fi irosit cu toate

Poate :

Și curteni, și pajii, și ea,
Moară care mă privia
Prin'r'o lume depărtať !...

Și-am căutat să fug de-odată !
Vai, un bleskem crunt mă leagă,
Să-mi perind vîeaťa 'ntreagă,
Cu pleoapele deschise,

Vise !

D U R E R E

Aprindeți torțe și veniți
Smerit, cu frunțile 'nclinatε ;
Prin negri arbori desfrunziți
Din infinit un viscol bate !

Nimic nu e fericitor !
Oh, plângeți lacrime de sângε !
E rege Crist, sau cerșetor ?
Și ce se 'ntreabă 'n noi și plânge ?

Priviți : pe mările Durerii
Speranța poartă pânze rupte ;
Cataargul Crezului părere-i !
Iar noi, bătrâni cu fâmpale supte !

Aici suntem chemați ? ori unde ?
Veniți să ne întrebăm în spasme,
Nebuni și vraci poate-or răspunde
C'o altă lume de fantasme !

SIMFONIE

Ca viscolu 'n pustie,
Din zeci dè guri și coarde
S'aruncă, să sfâșie,
Asemenei unei hoarde :

Cântarea, — peste m'ia
De capele ce-așteaptă
Să curgă armonia,
Ce 'n valuri mari îndreaptă

Noianul ei de unde ;
Să rupă stăvilare
Şi 'n inimi să inunde,
Cu revărsări de mare.

O linişte de aer.
Lumina bucuriei
Din auritul caier
Al soarelui câmpiii...

Viorile'n surdină
Deschid alei în floare
Spre râuri ce suspină
Sub aur nins de soare

Un glas suav, subfire,
Din toate se ridică...
E fiecare mire
Fantasmei ce despică.

Vieaţa de visare.....
Ea-şi desfăşoară părul, —
Şi intră 'n încefare
Şi visul şi-adevărul.

SBORUL

Visez, ca de-o mireasmă fare
Mi-e gândul împăienjenit ;
Buimac, abia ascult cum sare
O gârlă pietrele-i, zorit.

Tăcere, piscuri, neclintire,
Nețärmurit covârșitor ;
Și munți-s mici în nesfârșire...
Și iaș-o pasăre-și ia sbor !

Un semn, ușoară, sburătoarea
Se-avântă singură în gol ;
Ii taie-ar pile vâltoarea,
În care nu-i nici fârm, nici stol.

Mărunte-s toate jos ! Ea încă
Se afundă'n nalturi, tot vâslind ;
Nici dor de cei rămași pe stâncă,
Nici n'amețește jos privind.

Și tot mai sus îi e'nălțarea ;
Se duce, duce, spre fării,
Vulturul ! veșnic sdrobitcarea
Hotarelor de 'mpărății !

Acuma văslele întins-a,
Plutește, domnitor pe vânt ;
Și iată slava lui desprins-a
Inlănțuitul meu avânt !

Pârâul tace ; visul pieră
Ca pâcla 'n revârsat de zori,
Când creatorul de durere
Deșteaptă pe semănători ;

Sfărâm cătușele 'nfristării,
Alung al visului parfum
Si cânt, cu glasul nalt al mării,
Bogată clipă de acum !

PRIVEGHİ

Moșul, ghemuit în zeghe,
Gârbov și uscat,
De trei zile stă de veghe
Mortului uitat.

Cel ce stă întins pe masă,
Chip în lemn cioplit,
Parcă-ar fi rostit „nu'mi pasă !”
Când a 'ncremenit.

Ard cu flacără în tremur
Galbene făclii ;
Imi e frig, de mă cutremur,
Depărtat de vii ! ...

Și ferestrele sunt luate ! ...
Plouă afară dârj !
Ploaia 'n casă crâncen bate —
Bocănit de cărji.

Suflă vântu'n casa toată, —
Moșu-i neclintit ;
Faclele s'au stins de-o dată, —
Noaptea-a năvălit !

EVADATII

În crâșma scundă de la pod
Întunecată și murdară,
Ce-i plină ziua de norod,
De fum, de miros și ocară :

Iar înnopetează cei doi însi,
Bărbați cu chipuri răvășite,
Ce sfredelesc cu ochi aprinși
Și stau de vorbă pe șoptite.

I-a șaptea zi de când cinstesc
Aci, și pare că-și îngroapă
Un chin, și iar îl desveleșc !
Și-și trec prin suflete o grapă !

La plata litrei de rachiu
Țin banii 'n palmă mult și-i cată
Ca pe ceva ce nu-l mai știu
Și-i plin de tot ce-a fost odată.

Nu-și spun nimic ; posomorâți
Frământă neguri și jeratic ;
Sunt înțeleși, sunt hotărâți,
S'afundă'n visul lor sălbatic.

Nu-s rude. Cărdășia lor
Ii leagă însă ca 'n cătușe ;
Au îndurat același dor
Și-aceleași zile de cenușe.

Când își vorbesc se face ades
Tăcere neagră și 'ncordată ;
Iscoditor priviri se țes,
I-așteaptă parcă să se zbată.

În hăul ocnei, cunoscut
Stă cărciuma să se pogoare,
Când împrejur priviri se-ascut,
Se cască, sorb întrebătoare :

„De unde vin și cine sunt ?
Cu ce se îndeletniciră ?”
Pe ei sunt urme de pământ
Din hruba 'n care muceziră ;

Pe ei sunt pete, ca de foc
Lăsați : sânge și rugină !
Și nu-i pe lume niciun loc
Cu zarea largă și senină !

Chiar azi, în uliță, și aci !
Pot fi 'ncolții ; și iar, supuse
Să 'ntindă brațele, spre a fi
Legate 'n lațuri și răpuse !

In ochiul lor nemăsurat
Ard flacări sumbre ; pe obraji
Mari lacrimi se 'negresc, răzbat, —
Le-atârnă capul pe grumaji !

PLOAIE DE VARĂ

Se stinse soarele 'nghijit
De-un nor, ce 'ndată-a săngerat !
Cuprinsul tot a 'nvinețit
Și temeri vagi plutesc, se-abat.

Se 'ndoiae, sbuciumă, jelesc
Copacii, desnădăjduit ;
Căările se strâng, descresc,
Sub cortul serii scund, cernit.

Cirezi de bivoli vin mereu
Să pască-al cerului albastru ;
Văzduhu-i plumburiu și greu.
Putința unui larg dezastru

Se furișează ca pe-un clin
În cugetele tuturor ;
Săgeată pasările vin,
Tipând, la cuiburile lor.

În zări, pe-o marginie de cer,
E discul lunii, șters, oval ;
Ca un înfricoșat străjer
Privește cenușiu val

Ce 'ntreg pământu-a cotropit,
Ce urlă 'n uliți și câmpii,
Ce-a spart al mării vas tihnit
Și sună 'n surle de mâni.

Lumina cearcă uneori
— Un vîrf de suliță de aur —
Să spargă zalele de nori,
Să 'mpungă pielea de balaur...

Ca sărmele, pâraie vii
De foc, înseilă, și pier
— Ca în nisipuri de pustii —
În smoala grămădită 'n cer.

Sau scrie, — cine ? cu fosfor !
Aleargă scrisu 'n tremurări ;
Capricios contur de nor.
O hartă ? vai ! a cărei țări ?

Pe neștiute se deschid
Ferestre 'n ceruri. Niciodată'
Aceleași ! Grabn'c ! și se 'nchid !
Suntem pândiți neîncetat !

Se pare-un arsenal drăcesc
Tot cerul. Cască, farmă peșteri !
Descarcă fiare, făuresc,
Dușmani ne'nchipuit de meșteri.

Și uruie. Și bubuit
Răzbubuie în depărtări ;
Și defunări, și prăvălit,
Și scânteeri și scăpărări !

I-o pregătire de Titani !
Acum e gata să coboare
Podișul greu de bolovani,
De lespezi strivitoare.

Un sgomot surd, un descleștat
De fălcii de fier ! Unde-a trăsnit ?
Și cum de nu s'a despicate
Pământul ?... Dar... a amușit !

Tăcere scurtă. Un susur,
Și ploaia 'n spic lungi de plumb
Iși vântură bogatul ciur,
Din plin, cu foșnet de porumb.

Se mișcă turlele de plopi
Incepe în noapte. Incordat,
Ascult : prin cântecul de stropi
Se 'nalță o rugă, ne'ncetată.

Sunt mulțumirile a mii
De ierburi, frunze, vietăți.
O, tâlcul unei vijelii
E un izvor de bunătăți !..

TUBEROZA

Cu cât privesc mai mult la tine,
Ciudată floare, mă aştept
Să intrevăd albastre vine
În carneea ta ; ca dintr'un piept

De fată, e firesc s'adie,
Să simt fierbintele răsuflăt,
Un abur, de ființă vie,
Ca dela tot ce are suflet.

Adânc mi se înclină fruntea
Sub nori de psalmi și sub pământ,
Și ruptă-i pentru mine puntea
Dintre viață și mormânt,

Când respirarea-ți miresmată
Mă înfășoară rece, grea,
Și simt în carne ta de fată
Inghețul care doarme 'n nea.

Vieața ta e'n risipire
Și-i agonie-al tău parfum ?
Tu pari crescută'n mănăstire,
Sub al cădelnițelor fum.

De chip i-a ta paliditate,
În care săngele-a 'nghețat,
Când dintr'o criptă, pe 'nserate,
Un spectru alb s'a arătat.

Tu pari atâta de virgină
Încât și-un sfânt ar fi pierdut.
Tu mori, și dreaptă pe tulpină
Te nalți timidă spre sărut.

Și într'o lume către care
N'am căzut să năzuiesc,
Respir, ascult, i-a mea îmi pare,
E Patria, — o regăsesc.

Acolo îngerii, crini și dalii,
Și tuberozele-s popor ;
Făc dans și cânt, se prind de falii,
Într'un suprem și nou amor.

VAGABONDUL

Nevolnicule 'n veci sărac ;
Pribeg cu zâmbete pierdute,
In care dorurile tac
Si mor de nimenea știute ;

Lipsitule de uri, de-ambiții,
Nevinovat, nestricător,
Nerupt de cangea vr'unor viții
Neturburate visător ;

Fără-amintiri, avut, femei,
Ce poate să te-ademenească,
De-ți lași într'una pașii grei,
La nesfârșit să pribegiească ?

Oprește-ți mersul, om ciudat,
Și din risipa ta te-adună,
Ți-anină cugetul de-un sat,
De un cămin, de-o vorbă bună.

Ca o sămânță, ce de vînt
A fost răpită și purtată,
Găsește-ți partea de pământ
Și crește-ți arborele-odată !

Dar omul nu m'ascultă ; lasă
În urmă-i colb, mergând mereu !
Cu atât răspuns ușor apasă
În cumpăna ce i-o 'ntind' eu.

Nainte-și duce umbra 'ntinsă,
Mereu mai larg cuprinzătoare ;
Iar fruntea lui îmi pare 'ncinsă
În nimbul veșnicului soare.

Spre nu știu care fărm plutește
Acum, înfipt pe bordul năvii...
Spre unde fantazia crește
Ca buruienele otrăvii.

Nu-i dați să bea, nu-i dați binețe ;
Ci dați-i pace, să se ducă.
Iluzia, cu mii de fețe,
Imbracă-a lumilor nălucă.

In fundul ochilor săi triști,
Neantul doarme vag, albastru...
Biruitorul de restriști,
In vremea noastră de dezastru !

O, slavă ție, biet pribegie
A cărui lume nu se strângе
Într'un copil, într'un moșneag,
Cu visul năbușit în sânge...

O, slavă ție, celui care
Se irosește'n infinit
Ca fără corp și cugetare,
Adânc, profetic, liniștit !

IANCU DELA JII

A venit să-mi bată 'n poartă,
Noaptea, Iancu dela Jii :
" — Frate, soru-mea e moartă,
Și vin poterile mii !"

M'am svârlit din pat năvalnic,
Beat de gânduri și păreri, —
Căpitânul, crunt și fălnic,
Fără păs, fără dureri,

Era ud, trecuse apa
Celui Olt învolburat,
Și venea să sape groapa
Soru-si, și lui de-odat' !

Prins pe calul lui sălbatic,
Doar al ochilor adânc
Strălucea ca de jericic,
Și pistoalele 'n obânc.

„ — Pace măi Alexe, frate,
Că de mine nu-i cuvânt !”
El, cu glasul jumătate,
Grăind frânt, ca din pământ !

Și mi-a pus în brațe lutul
Îlenuței, rod ceresc !
Ah, uita-m'ar asternutul,
Cum n'a fost să 'nebunesc !

Încăpută 'n mâni vrăjmeșe,
Ce călau să-și facă pat
Din fetia ei, trufașă —
Singură s'a 'njunghiat !

Am săpat o groapă largă,
Am săpat.... ori n'am săpat ?...
Știu că da smintit să-mi spargă
Tâmpla, iad întunecat !

Şi mai ştiu..... aud pământul
Uruind ca pe-un sicriu,
Şi-un suspin clătind, ca vântul,
Codrul desfrunzit, pustiu ;

Şi mereu îmi bate 'n poartă,
Noaptea, lancu dela Jii :
Cal şi om.... Illeana moartă, —
Sar din pat să mă sfâşii !

URSITOARELE

Când ceasul bate ore sfinte
Şi ies toţi morţii din morminte
Să-şi plângă'n hohot viii lor,
În taina cimitirilor ;
În miezul nopţii negru, mut,
Când, deşteptat, asculţi pierdut
Cumplita linişte, privind
Cum noaptea'n geamuri stă pândind :
Ce trece'n alb vârtej de vânt,
Cu ochi de jar, cu lung vestmânt ?

Sunt Ursitoarele, — tăceți !
Vorbind în preajmă-le, să 'ngheță
Și ce-ai văzut să crezi că-i vis :
Așa e scris !

N'ating pământul ! trec ușor,
Se pleacă codrii'n fața lor...
Trecură munții multor țări ;
Acu-s aci, acum în zări,
În negurile depe râu,
În departatul câmp de grâu !
Sosite sunt ! îs toate trei ;
Inalte, palide femei...
În pragul casei s'au oprit,
Să bată ceasul împlinit.

Și ceasul rar ce mai bătea
Prelung, de nu se mai sfârșea !

O. Maica Domnului ! Tu știi,
În multele împărății
Câți prunci, abia născuți, își vor,
Neștiutori, ursita lor !
Și'n ceasul ăsta fioros
Tu plângi și-L rogi pe Cel Milos.

Și Ursitoarele-au intrat
Prin broasca ușii, strecurat ;
Pe masă-o candelă și-a strâns
Lumina'n ea cu greamăt plâns ;

Şi însăşi liniştea-a' mpietrit,
Şi cariul însuşi s'a oprit
Din lucrul său, iar prin ungher
Au tors păianjenii mister.

Şi vrând să plece, s'au oprit
La masa care pregătit
Avea de vin pahare-un şir,
Colac, arginti şi Sfântul Mir.

Părinţii pruncului abia
Născut dormeau ; iar el sorbea
Prin trupul tot, de sân lipit,
Căldura mamei, fericit.

Şi Ursitoarele-au plecat ;
Vârtej de vânturi le-au purtat.
Şi doar cu gândul călător
De-a fost vr'un om pe urma lor
Dar tot ce ele-au sorocit
Găseşte vreme, negreşit.

H A I D U C U L

— Pân'la Şanta, Şanta mea,
Şapte codri şi-o vâlcea
Şi-un răzbel cu polera !

Oleoleo măi murg bărbat,
Fire-ar Oltul săngerat,
Că duşman te-a mai udat !

Drumu-i lung, cărarea strimă,
A crescut oțelu'n flintă,
Unde-oi da să nu mă mintă !

Noapte-i deasă, frunza sună,
Murgului nu-i e de-a bună.
Luminează-mi calea, lună,
Că mi-e inima nebună !
De iubeț ce sunt n'am somn
Infrunt poteră și Domn ;
De iubeț ce sunt n'am rost ;
De iubeț n'am adăpost ;
Să petrec, parcă n'am fost !

Mi-e tot gându-a răsmeriță,
După-un benghiu, după-o altiță,
După Șanța crășmăriță.

Mi-a ieși și svon în țară,
Că-mi fac inimă amară
După mac, după cicoară,
Că mi-am pus bărbații'n poară !

Hii, măi, murgule, mai iute
Că potecile-s bălute !
Ori te temi că sunt vândute ?
Vină poteri patru sute,
Nu mi-e frică pe bălute !
Flinta mea-i cu nouă focuri,

Eu mă fac în zile locuri
Și ei fug, svântând pământul,
— Frunză când o bate vântul, —
Să-mi audă doar cuvântul !

Şanto, fă, deschizi ori ba ?
Ori nu-ți este-a ospăta ?
Vinul tău e har curat ;
Şapte sate-am colindat,
Pân' s'ajung la tinere sat !
Şi venind m'am îmbătat
Tot de dor învîrcat !
Fi-ți-ar cuibul blâstemat,
Şanto, ori m'ai lermecat,

Să las codrul răumblat,
Să las Grecul să bogăt,
Pe Român în ătușat,
Iar la ușa ta să bat !

Şanto ! mult frumoasă ești.
Dulce te mai drăgosteşti ;
Dă-mi să beau, tu să doineşti !
Gura ta e bun pahar,
Fără fund și fără-amar,
Şi ești foarte Cireşar !

Sânul, când ți-e descheiat,
Impungând și îmbiliat,
Şanto, mă topesc de beat !

Chica de mi-ai rețeza,
Orișice de-ai cufeza,
Câine stau la poala ta !

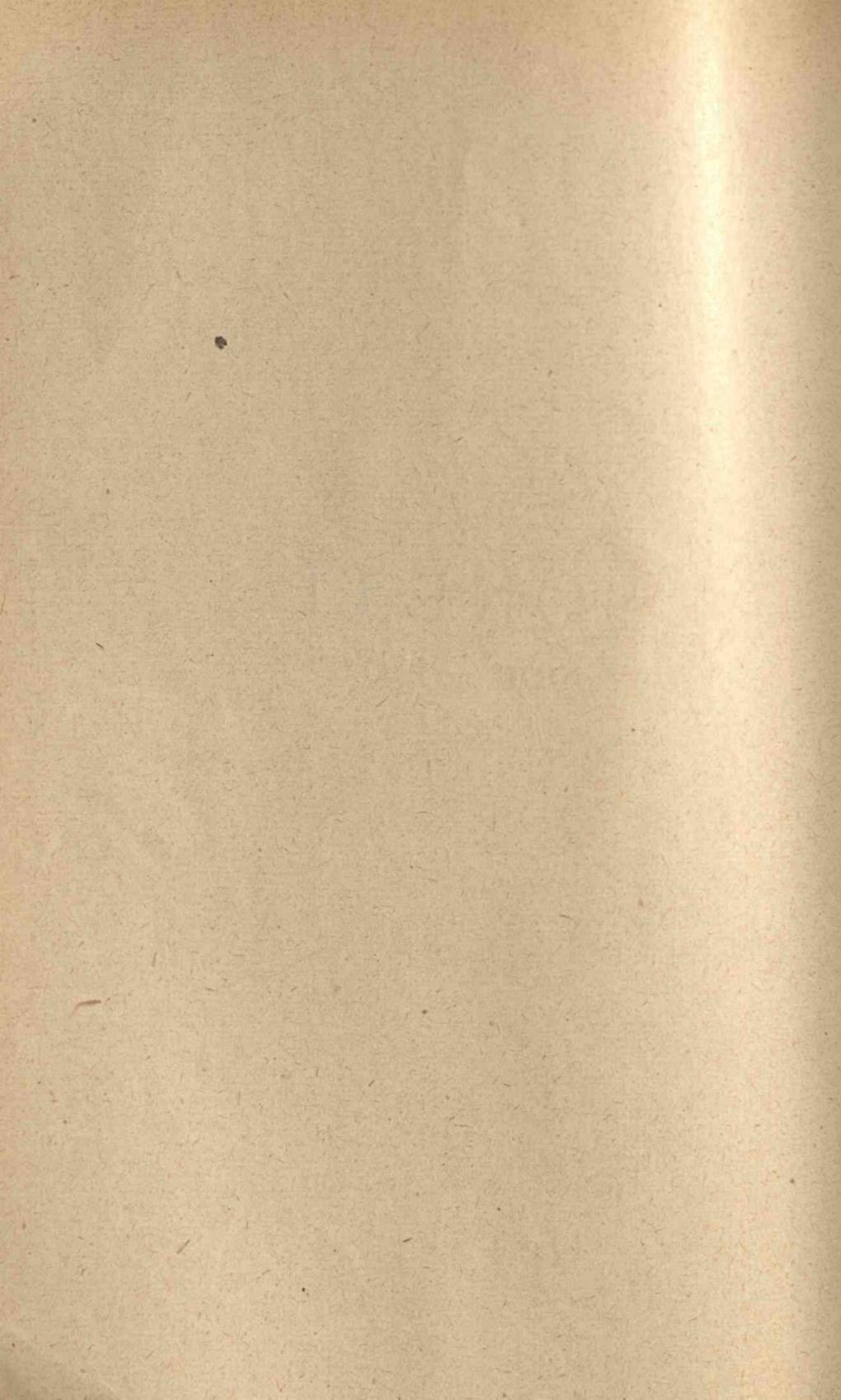
Multe piei la iad am dus,
Multe capete-am răpus,
Dar tu, řanto, m'ai supus !

řanto, parcă mă sfârșesc ;
Oamenii mi-i ocolesc,
Ca să nu mai haiducesc ;
Sună viteaz, și mă codesc;
M'am deprins cu trai lumesc.
Tu mi-ești plumbul vrăjmășesc !

řanto, dragul meu odor,
Mâine, azi, de-o fi să mor,
Să mă'ngropi fără-ajutor,
Tu priveghiu și'ngropător ;
Pușca'n dreapta, 'n stânga dor :
lia la de pe trupșor,
řanto, luna lui Cuptor !

SONETE

1906 — 1907

Ce vrea cu biața-mi înimă caisul,
De mi-o aduce-aminte zâmbitoare ?
Dar voi sfioase pasări cântătoare ?
Și floarea s'ar părea că e trimisui

Iubirii ei, acum înfloritoare !
Ah, vreți să cred că viața-i Paradisul ?
Că fiecare'și 'mplinește visul ?
E firea mea atât de 'ncrezătoare !...

Ascult la voi și vă nțeleg vorbirea
Dulci vestitori : să nu-mi purtați iubirea
Pe țarmuri veștejite totdeauna !

Tu spui cais : „Se va gândi diseară,
În amurgit, la fine ; mâine iară...”
O, bată-te și soarele și luna !

III

Visasem și 'ncercat-am s'ating desăvârșirea !
Vuiau nelămurite misterele în mine...
Clocotioare patimi, de vis și sânge pline,
Le vream supuse, — mintea să-mi țină 'n
frâu simțirea.

Ambițios și mândru, înțelegeam să 'ncline
Ori cine fruntea în fața-mi, căci mă creadeam :
gândirea !
Nu găzduisem încă în spiritu-mi pornirea
De-a 'ngenunchia și'n praful ce-a fost călcat
de fine.

Umile, azi, ca șerpii, când domesticitorul
Le cântă dintr'un fluer, să-i vină blânzi în cale
De i-ar putea ucide, chiar bate, vrăjitorul :

Virtuțile, trufia, în preajma vrerei tale
Stau să le calci, trufașe artistă, cu piciorul,
Și umbra ta le-adoarme pe straturi de petale !

IV

Eu, acest eu deschis ca o privire,
Ca să primească lumea din afară,
Şi rând pe rând s'o 'nşire pe o scară,
În luminiş sau umbră, în gândire ;

Din toate câte i se 'nfăţişară
S'aleagă rodul plin de mulţumire ;
Tot acest eu setos de 'mbogătire,
Visând mereu mărirea'i, că o ţară :

Mă 'ntreb de ce atâtea străduințe,
De ce dureri și poate umilințe
Am îndurat în ani și ani de-a-rândul,

Când numai una astăzi îmi e voia,
Când fericirea toată și nevoia :
E numai în spre ea să-mi sboare gândul !

V

Un clown parodiază-amorul
In fața unei acrobate ;
Dar chiar din glumă, visătorul
Iși simte inima cum bate.

In bolța de tavan amețitoare
A circului, pe șubrede trapeze,
Se avântau, cu inime viteze,
Cu trupuri ca de îngeri, sburătoare !

Privirile mi-erau de frică treze :
„Cum de nu-i soarbe-a spațiului vâltoare ?
Se 'ncolăcesc în poze 'ncântătoare,
Când inima ne țipă să 'nceteze !”

In mâna lui cu mâinile-amândouă
Ea se lăsa în gol, în gol, întreagă !
Ah, m'a străpuns o disperare nouă :

Eu n'am simțit vreodată că se leagă,
— Ca pe un fir de păr un bob de rouă, —
De vrerea mea, făptura ce mi-e dragă !

VI

In ceasul rar al clipelor senine
Psalmodiez, lipsitul de credință,
O rugă nouă, plin de umilință,
Și care nu se 'ndreaptă către Tine :

Părinte, Cel ce toate ai putință
Să le 'mplinești, ascultă și la mine !
Din toate însușirile divine
Dă spiritului meu cu prisosință,

Dar nu-mi uita trupeasca 'nfățișare !
Ci fără greș să aibă-asemănare
Cu Tine, Frumusețe, Armonie !

Ca 'nțotdeauna ochii ei să poată
Să mă aleagă singurul din gloată :
Așa fiind voi ști că-ți semăn Tie !

VII

Vreau să-ți trimit românțe și sonete,
Să las să cânte 'n mine inspirarea
Și să se sbaľă, ca în ţărmii-i marea,
Mulțimea de speranțe și regrete.

Ah, suſletu-mi aleargă ſoafă zarea
Și vine iar în pieptu-mi ars de sete,
Să bată 'n el cu pumnii ca 'n perete,
Că 'n lung de ţări întinsu-ți-ai cărarea.

Să-ți scriu cum ceri, și trenul să tot fugă
Cu versul meu, dojenitor sau rugă,
Dar el să fie piatră nestimată !

Un giuvaer ! De pus printre brelocuri !
Să-i vadă lumea viile lui focuri,
Și tu să râzi viclean și încântată !

VIII.

La fine numai gându-mi se oprește,
Ca la un cuib, din sborurile sale ;
În lumea ta, de plante și petale,
Se simte bun și vesel că trăiește. —

E primăvară : toate-s ale tale !
Tot ce-i frumos puterea-ți dovedește,
Cu firea ta, cu-un gest și se 'nrudește ;
Căci altfel nu-și găsea spre mine cale !

O, slavă ţie, mare vrăjitoare,
Care-ai schimbat banalul în splendoare,
Cum n'a puțut vre-o dată luna plină ;

Natura 'ntreagă-ți cântă biruința,
Iți înmulțește nesfârșit ființa,
Iar eu o simt puternică, divină.

IX

Pe cruce Crist își deplinea menirea,
Dar Maicii Lui, în noaptea de durere,
Abia de-l scânteia, ca mângâiere :
„L-așteaptă viu, în cer, Dumnezeirea !”

Erai pe scenă ; sala, în făcere,
Prima în inimii gândul tău, simțea ;
Erai firească și 'ntrecuseși firea ;
În sfărâmarea ta era 'nviere !

Deslănțuiai durerea-ți fără nume
Și gloria ta ridică din lume, —
Dar eu simțeam durerile Mariei !

Căci îmi vedeam iubita mea răpită,
Unei deșerte năluciri jertfită,
Murind !... penîru nălțarea Tragediei !

X

Nu frumuseții tale întrecute :
În grație, în linie, în floare,
De multe curtezane și fecioare,
De eroine și statui știute,

Mă 'nchin ! Și forma ta e pieritoare,
Și carnea ta frumoasă, caldă : lut e !
Vreau gândurile tale pricepute
Și inima etern nemuritoare !

Şi cerşetorul ce-ţi așine drumul,
În mintea sa, pe trupul tău slăpân e.
Dar eu n'aleg din viaţa asta scrumui...

Şi tu şi eu, porniri de azi pe mâine
Le-o m cheltui, cum risipeşti parfumul, —
Dar sufletu-ţi, să ştii l îmi va rămâne !

XII

Era făcere 'n munte unduioasă,
Simțeam în piept cum pacea se pogoară,
Iar soarele-apunea într'o ușoară
Iradiere blândă, măfăsoasă.

Ghiceam în mine cum își desfășoară
Aripile : visarea maestuoasă ;
Imi așteptam plutirea luminoasă,
Induioșat de un „odinoară”.

Dar seara, parcă ninsă cu cenușe,
M'aduse iar la vechile-mi călușe !
Ca un prieag ce s'a pierdut pe munte,

Afăt de sigur m'am frezit în fire !
Ne 'nvrednicit cu draga ta iubire,
Cu desnădejdea mută scrisă 'n frunte !

XIII

Şi-a nimicit şi 'mpodobit vestmântul,
Cu 'ncetineaala legii ei, natura ;
Nici un gheṭar nu i-am țopit cu ura
Şi veşnic ea ne-a stăpânit pământul.

In anul ăsta însă, şi căldura,
Blajină, floarea, pasarea şi vântul :
Ca 'ntr'un concert îşi spuseră cuvântul,
Iubitei mele i-au slăvit făptura.

Pismaş privesc cum vântul o 'nfăşoară,
Cum cade raza soarelui uşoară
Şi aprinde'n păru-i pulbere de stele.

Nepăsăloarea fire se prosternă
Călcând sfios pe calea ei eternă,
Cu ochii plini de chipul dragii mele.

XIV

E sufletul meu rupt din neștiutul
Ce cătă forme, lături, plăsmuire ;
Nainte, viața mi-e nemărginire...
Nemăsurat, napoia mea-i trecuțul !

Ațât trecuț a fost să se deșire
Și nu-ți cunosc, iubita mea, săruțul !
Mi te doresc și spiritul, și lutul,
Fără nădejdi, și fără amintire.

O, s'ar puțea toți anii mei să sboare
Și niciodată sfânta sărbătoare
A contopirii noastre să nu vie ?

Mă pironește gândul și mă 'ngheafă :
S'aștept iubirea ta în altă viafă,
Sau să nu fii a mea în veșnicie !

XV

Nu lua aminte cânturilor mele !
Eu sunt un cântăreț din mandolină,
Ce te-a zărit când-va pe lună plină,
Și de atunci te vede printre sîle.

Plâng strunele de-atuncea și suspină
În sbor de note sau în picuri grele...
Să nu iei seama, draga mea, la ele ;
Tu să trăiești în liniște deplină !

Cântarea mea eu cred că e furată
Din codru și din lumea fermecată
De primul suflu cald al primăverii.

N'aș vrea să cânt! Dar viersul, ca lumină,
Se varsă 'n toate undele tăcerii, —
Și spun la toți ce-mi șopotă grădina!...

XVI

I-adevărat că totul neschimbăt e !
Aceiași primăvară e 'nfrunzită !
Dar viața fiecărui e grăbită,
Și azi, în prieptul tău, ascult-o ! bate !

Iubește, tinerețe pârguită !
Ti-s visurile toate înselătoare :
De nopți mărețe, zile 'nfrigurate,
De-o sărușare 'n sângele-ți topită.

Dar nu străbate 'n inimi cu privirea,
Căci bunătatea ta și 'nchipuirea
Pot făuri din celb un semi-zeu.

O ! ce să-ți spun ? Alege-ți în neștiire...
Pe buze foți au vorbe de iubire...
Dar nu uită că te iubesc și eu !

XVII

E-o subterană liniște pe munte,
Iar sufletul ca risipit dispare.
Seninul e o binecuvântare
Ce-ți șterge tot trecutul de pe frunte.

Trecute-s omeneștile hotare,
Uitate toate grijile mărunte, —
Dar vântul se ridică să înfrunte,
Să spulbere a codrului visare.

E-o nălucire a minții ? Sau părere,
A fost divina culmilor făcere ?
Învie 'n mine dragostea și dorul !

Se prăbușește lumea 'nșelătoare,
Un nor de înțuneric peste soare
Mi-ascunde sub măhnire viitorul.

XIX

Un an înfreg, în neguri să se 'nece,
S'o depărta cu ruptele-i vântrele,
În adăstarea clipei scumpe, grele,
În care să strig inimii : fii rece !

Te voiu vedea ! Vei fi privirii mele
Un lan de crini ? un fulger frânt în zece ?
Imagina din față-mi va întrece
Pe cea bogată-a 'nchipuirii mele ?

Atâtea temeri, câte-au stat sfîrte,
Vor umple ochii-mi de 'ntrebări zorite, —
Şi n'or şti să se sature de tine !

De-această oră-alât de însetată
Mi-e frică, şi cu mintea 'nfrigurată
O tot aştept şi-o izgonesc din mine !

XX

Arare ori, dar totuși sunt minute
În care fără-veste mi se pare
Că nu te mai iubesc. Cu incredințare,
Icoanei tale șterse îi spun : „du-te !”

Imi pică 'n suflet, limpezi și amare :
Svoniri, păreri... și veștede și mute
Sunt lucrurile pânătunici crezute
Cu înțeles, surâs, înduioșare.

Arare ori ! Dar mai întotdeauna,
In zilele cu-apusuri triumfale,
In serile în care albă luna

Alungă umbra, luciul și-l prăvale,
Ori când e trist, sau buciumă furtuna
Mă năpădește dorul plin de jale !

XXI

Sfioasă trece Dragostea prin lume !
Se îmbulzesc pe drumuri, prin tot locui,
Ambiția, Priceperea, Norocul,
Cu vorbe mari, cu ifose și glume.

Clipind mereu, ea își ascunde focul
Privirilor, să n'o cunoști pe nume ;
Căci domnii gravi și virtuoase nume
O cred mai rea decât beția, jocul.

Și ție, nu-i aşa ? ți-ar fi rușine
Să mergi pe străzi alătorea de mină,
Când aş sclipi de soarele iubirii !

Dar eu, sdrobind părerile mulțimii,
Vreau pân'la cer să dau aripă rimei,
Și să te nalț pe soclul Nemuririi !

XXII

Şi chiciura ce'n arbori sta buchete,
Şi casele cu gluga lor de nea,
Şi drumul alb ce nu se mai sfârşeа,
Cu miile de stele svăpăieťe

Vorbeau zorit, cu vii sclipiri. O stea,
Căzând în gol, trecea ca pe-un perete ;
Iar luna plină, lacomă, cu sete,
Indrăgostită lumea ne-o privea !

Văzduhul clar și-a stelelor risipă
Făceau să-și ia gândirile aripă,
Nesățioase de imensitate !

Un pas ușor trecând un colț de stradă,
O umbră de temeie pe zăpadă !
Dar n'a fost ea ! Ce grea singurălate !

XXIII

Tu, care porți în suflet tragedia,
Și un amestesc straniu în privire
Ca să mărești a vorbelor gândire,
Călind și ascuțindu-le tăria;

Tu ai adus din infinit iubire,
Și gestul tău întinsu-i-a domnia ,
Tu ai trezit în mine poezia
Furfunilor și-a liniștii din fire.

Eu nu știam de mine ca o plantă,
Alunecam în vreme ca pe-o pantă,
Și azi ce singur sufletul îmi pipăi !

Mă bucur ca de-un bun de-o suferință !
...I-atâta frumusețe 'ntr'o ființă !
Și anu-i veac, deși un ceas o clipă-i !

XXVIII

Adânci sunt gândurile Tale, Tată !
Și voia Ta și 'n stâncă izbucnește,
Necum în mine ! mă călăuzește
Șîncinge-mă cu mila Ta curată !

Făptura mea de lut se nimicește !
Prea mult potop de bine dintr'odată !
Și inima-mi, de dragoste brăzdată,
Nechibzuită ! iacomă-l primește !

Când voi muri, ca pe-un ulcior, Stăpâne,
Mă vei goli? Nimic nu va rămâne
Din scumpa mea iubire pământească?

Sau îmi vei șterge numai amintirea
Și-mi vei muta asupra Ta iubirea?...
Nu va fi sfânt atât să Te iubească!

XXIX

In fiecare-amurg, netălmăcite,
Cădeau în mine : grijă, presimțire...
Simțeam în juru'mi somn și rătăcire ;
Iar sgomotele vieții, năbușite,

Vibrau în pieptu-mi lung, în aiurile.
Credeam că noaptea străzile-s cernite,
Ca gangurile Morții mucezite ;
Că cerul oglindește cimitire !

Dar astăzi, noapte binecuvântată,
Înfinde-ți nepăsarea dintr'odată
De păcură ! s'adoarmă tot și toate ;

Cu gândul Ei să leagăn Universul ;
Să-mi făuresc cu măestrie versul ;
Dormiți ! închei sonetele cu „poate !”

XXX

Gândește-te că nimeni, niciodată,
Nu te-o vedea atât de luminoasă.
Turburătoare, stranie, frumoasă
Și mișcător de dulce și curată !

Gândește-te că ești armonioasă
Că mângâierea ta e așteptată,
Că mâna ta în vis e sărușată,
Că vrerea ta retează ca o coasă ;

Că Dante și Petrarca la olaltă
În versul meu reînviați tresaltă,
Iși cântă iar eforenele suspine !

Că niciun om nu arde, nu adună
Atâta foc de soare, clar de lună,
În dragoste, ca mine, da ! ca mine !

XXIII

Azi toți păreau gătiți de sărbătoare
Și vesele : și larma, și tăcerea.
Pierise pretutindenea durerea ;
Sosise 'n lume scumpă ta scrisoare !

Și sufletul meu, caid ca mângâierea,
Nu se 'ntreba măcar de-i trecătoare
Înfățișarea vieții 'nbijoare,
Sub vîforul ce-și înțețea puterea.

Simția nevoie să mărturisească,
Pe orișicare om să-l înfrătească...
O, vîstierul bunătății mele !

O dulce zi de iarnă ! și la vară
Vei lumina ca astăzi, și-o să-mi pară
Zăpada ta că strălucește 'n stele !

XXXIV

Te voi vedea. Vei fi înconjurață
De rude, prieteni ; vom vorbi... de arte !
În preajma ta voi sta cât de departe,
Cu inima străpunsă și 'nghețată.

Cuvintele sună-vor ca deșarțe,
În spaimă că vedea-voiu încetată
Și-această zi, atât de așteptată,
Care viața 'n două mi-o desparte !

Și te vei duce iarăși, mult iubito,
Din zarea mea, pe care-ai negurit-o,
Puțin mai tristă și mai înțeleaptă :

Scrisorile mi le vei rupe 'n plicuri
— Sălcie însirare de nimicuri ! —
C'o nepăsare sigură, și dreaptă î

XXXV

Şi steaua cu văpaie muribundă,
Şi soarele ce înfloreşte zarea,
De multe ori culesu-mi-au strigarea,
Şi parcă-au vrut în locu-ţi să răspundă.

Te chem adeseori cu disperarea
Aceluia ce 'n valuri se scufundă :
Ca să te 'nchid în inima mea scundă,
În care toarce veşnic întristarea !

Cu ce te-aștept? Cu flori și jurăminte!
Sunt eu destul de bun și de cuminte?
Nu sunt sărac în jertfe și'n visare?

Și-ori-cât n'aș vrea, nu sunt tot solitarul,
Ce-și toarnă 'n cupa sa și-și bea amarul,
Impresurat de noapte și uitare?...

XXXVI

Şi dacă-mi vei rămâne depărtaată
Şi-ji va cunoaşte altul sărutarea,
N'am să dărâm pe sufletu-mi uitarea,
Să fii cu el alături îngropată !

Ci va căta în linişte 'ntristarea,
Din inima-mi cumplit de încercată,
Să facă-o locuinţă mai curată
Şi lutului meu dulce, ca ninsoarea.

Dacă-ți vei pierde visurile, sborul
Și-ți va rămâne 'n suflet numai dorul
Singurății unei chilioare :

Să vii ! Mă voi schimba 'ntr'o mânăstire,
În care Arței s'o nălța slavire,
Și ție, ca de-apururei Fecioare !

CANARUL
MIZANTROPULUI

1906 — 1916

CANARUL MIZANTROPULUI

Las rozele'n grădină și păsările 'n aer...
Eu nu port nici o floare de seră sau câmpie,
Și dacă-aș rupe una, aş auzi un valer
Și m'aș căi o viață de moarfea-i timpurie.

Nu vreau să am în juru-mi ființe pentru care
Mi-e inima bolnavă de-o dragoste de mumă...
Stau singur printre lucruri, mă plac în nepăsare ;
Pe crinii mei din suflet am așternut o brumă...

Tot ce mi-e drag mai bine să stea cât de departe ;
Să nu-l văd niciodată, să nu-mi dea nici o veste ;
Podoabe și iluzii vremelnic vremea 'mparte
Și 'n toată bucuria s'ascund urmări funeste.

Eu îmi păstrez iubiții nemăcinați de zile,
Căci știu că nu e umbră în care să nu sape
Mormânt adânc și veșnic, făcute și febrile,
De nimenea văzute, lopeți și târnăcoape.

Dece să-mi trec prin suflet ruina și durerea
Ce plâng cu desnădejde în lume la tot pasul ?
O, de le-aș strânge 'n mine, aşa ca 'n încăperea
Unei viori ce 'ntr'una își limpezește glasul, —

Cum aş primi osânda sortită 'n veci soliei,
Fărâme-se lăuta, precum se rupe-o strună !
...Suspînul meu e tainic și nu e rob mândriei :
Nu cere și nu știe a laudei cunună.

Stau între patru ziduri, nici nu-mi cunoșc vecinii
Și nu primesc pe nimeni ; de ce să mă cunoască ?
Nu. Oamenii mă 'nțeapă cu ochii lor, ca spinii ;
Dacă zăresc pe vr'unul, parc'aș atinge-o broască.

N'am flori în casă, pasări ; dar avusesem una...
Un mic canar de aur. S'a sinucis pe semne...
Stau într'o noapte, iarnă, visând ca'ntodeauna ;
Nu lumina odaia decât un foc de lemne...

Colo 'n ungher, departe de foc, în jet molatic,
Priveam cum flacări mute încolăceau victimă ;
Sărmanul fag de munte, răzbit, făcut jericic,
Parcă fiipa s'arate cu săngele lui crima ;

Când pe tavan, de-odată, trecu ca o părere
Un bulgăre de aur, și se aruncă orbește
În jarul crud ! Canarul ! Nică n'am văzut cum pierie :
O flacără ! și scrumul s'a fărâmat în clește !

Eu ii lăsam adesea deschisă colivia
Și el ! sbura prin casă, dar se 'ntorcea de grăbă
În temniță în care și-avea gospodăria
Și n'avea cum să simtă că aripa e slabă.

El nu cunoștea jarul. Sburând prin întuneric,
Scăpat fără să știe de gratii și de ușă,
Ademenit de-odată de soarele feeric,
Care murea 'n scăparea-i și se schimba 'n cenușă :

Luă soba drept intrare în lumea feeriei,
Cu arbori verzi, concerte de pasări cântătoare ;
O lume 'ntrevăzută prin vagul nostalgiei,
Ce-l îmbia acolo prin falnicul ei soare.

S'a sinucis cu vrere sau din nechibzuire ?
Eu nu ştiu. Dar e sigur că el voia să plece
În lumea lui de sboruri, de cântec și iubire,
Cu arșiță, cu ploaie, cu vânt și cald și rece ;

Și că-i nebun avântul ce din singurătate
Pe aripi largi ne-aruncă din sfânta noastră casă
În flacările roze, albastre, fermecate,
Care ne prind simțirea în neagra morții plasă.

BRAZDELE FRUNTII

Agoniseşti, bogatule în doruri
Intrecerea cu vălmăşag de noure
A zilelor : dureri și învăştăminte
Și le închizi cu lacăt de cuvinte.

CLIPĂ DE DURERE

Ploaia care crește grâul
Și fântânile, și râul,
Cade vânătă, posacă,
Pe tristețea mea săracă.

Parcă nu-mi văzură anii
Cum se scutură castanii
Și-au plecat, s'au rupt din mine
Suferințele străine.

Sufletul mi-e fără frate !
Lacrămile adunate
De prin lume, ca'n sertare
Salbe de mărgăritare,

Şi-au inchis sclipirea 'n ele
Sub căderea ploii grele !
Ca 'ntr'o moară părăsită
Macini searbăda-mi clipită.

Nu mi-e vrednică durerea
Singură în încăperea
Inimii să se desfacă !
Nu ! și o sugrum, să tacă !

DOGARUL

Ce stai pe gânduri, măi Dulău ?
Te-ai mohorit și tu ca mine !
Azi treburile ne merg rău
Și inimile sunt haine.

Mă căinezi din cap și zici :
„Ce buji și ce mai zăcătoare
Turnai, tu meștere, pe-aici !“
...Azi beau o pipă, ziua moare !

In doagele de mâna mea
Meșteșugite și 'mbinate
Fierbea Coftnarul și cerea
Să curgă 'n șipote 'nspumate.

Putea vinațul porfiriu
Să bată, joace după țoane :
Il cumințeam într'un buriu
Să-l pui în candeli la icoane.

Rândeaua nu mai contenea,
Limbută, sprintenă, făioasă ;
Și inima de fag mugea !
Și ca din briciu ieșea — frumoasă !

Cu patru calfe nu răzbeam,
Și brațe spornice la muncă !
Unii 'ncingeam, alții băteam,
Făr' de răgaz, și la poruncă.

Hei, măi Dulău, azi sunt sărac,
Și-mi cad și sculele din mâna
De 'mbătrânit și de posac,
Iar gândul în trecut mă mâna...

Cioc-poc, dar cercurile sar,
Și niturile sunt rău puse ;
Iar ciocănitol meu e rar
Și-amestecat mereu cu fuse.

Ce mai aştept, ce mai socot,
Din patru doage-o să se 'nchege ;
Am adunat talaşul tot...
Hai la culcare, măi moşnege !

TĂIETORUL DE LEMNE

De patru ani, de cum îngălbenește
Și pică frunze pe pământul ud,
Vorbește singur, gême și tușește
Moșneagul cioturos ca un agud

Pe sub fereastra casei mele calde.
Și iată-l iar, mai istovit, mai stors,
Tot mai puțând cu stinsele-i smaralde,
Să-și vadă 'n cuget firul vieții tors...

Ca înjugat, sub capra lui își duce,
Ca capu-amenințat de fierăstrău
— O ghilotină — zilnica lui cruce,
Țintind departe ca un popândău.

In viforul ce-i dă mereu ocoale,
Privit dela fereastră de boieri,
Fierăstruiește moșul tot mai moale
Câinoșii fagi și 'mpietriții ceri.

Și în visele-i de noapte, vestitorul
De iarnă, sărăcie, sgribulit,
Ascute fierăstrăul și toporul,
De care-i tot mai des nemulțumit.

Dar moartea? nu! mai volnic ar începe
Același măciniș de cucuruz
Incins, stricat, al vieții lui de-otrepe,
Cu capra 'n spate, pururea ursuz.

GREIERELE

În liniștea odăii de noapte 'mpresurată
Dau drumu 'nchipirii, și ore după ore,
Făpturi fără de umbră, o viață 'nfrigurată
Trăiesc, pân'la ivirea grăbitei aurore.

De rosturile mele cât timp mă rup, povestea
Mă prinde și se face pe inima-mi stăpână
Și sufer, plâng cu toate păpușile acestea,
Iar sforile iștețe îmi tremură în mâna.

Odată, micul teatru pe care 'nchipuirea
Il mânuia dibace, sub ochii mei pierit-a !
În tragică tăcere intrase ţărâirea
De greier, hotărâtă și tare ca urșita.

Troșnise scurt sub gheătă. Zdrobisem dintr'odată
Și oaspele obraznic și țitera-i limbută !
Dar se făcu în juru-mi o liniște 'nselată
De-a învia cântarea de care-a fost durută.

Şi inima-mi şi casa mă apăsau cernite ;
O remuşcare neagră mă 'ncovoie pe masă :
Înnăbuşisem glasul unei făpturi menite
Să-si spună cântecelul ce l-a deprins de-acasă.

Strivisem o ființă, un cântăreț al sorții,
Al neamurilor sale ! un trubadur al firii !
Dădusem o viață pe vesnicie morții ! —
Și ocroteam fantasme ! piațate-ale scornirii !

VISĂTORII

Inchideți visătorii în temniți ferecate, —
Să nu ne mai opreasă din drum înselătoarea
Poveste cu vedenii și vorbe colorate, —
Ei n'au adus pe lume nici cântecul, nici floarea !

Semănătorul harnic aude 'n zorii zilei
Și vede ciocârlia nălțându-se în aer;
În codru, vânătorul, asemenea reptilei
Când se strecoară, — ascultă privighetori și vaier.

Şi cântecul şi floarea sunt risipite 'n lume,
Iar omul le cunoaşte şi fără tălmăcire,
Inchideţi negustorii de note şi parfume
Cât timp sunt robi netrebnici, visând la stăpânire !

SEARA

Amurgul, peste linii și culori,
Așterne-un văl, o pudră ce'ndulcește..
Privesc castanii, plopii visători,
Iar florile adorm copilărește.

Și toate par venite din trecut...
Cum răscolește-amurgul amintirea !
Iar fiecare lucru, cunoscut,
Parcă-ar pieri, — îl mângâi cu privirea.

Pier razele secate din izvor ;
Un cântec slab, cu note trăgăname,
Se risipește 'ncet, șovăitor,
Parcă-ar pleca spre stele 'ncenușate.

De pretutindeni umbrele cuprind...
O, ce speranțe nalte, ca și plopii
Suspina, când văd soarele murind
Și ne aruncă'n suflet umbra gropii?

Legată slab, ca frunzele de pom,
Stă viața'n calea zilei ce urmează...
În Univers, ca'n propriul său dom,
Doar soarele visarea-și luminează.

De aceea zi cu zi ne pregătim
În cugete cu noaptea 'nghețătoare,
Ce ne'ndoios ne-așteaptă'n țintirim !
Ne luăm treptat adio de la soare !

Ne înfioară mintea în ascuns .
Un gând : că dătătorul de lumină,
Ca un stăpân ce ne-a hrănit de-ajuns,
S'a dus ! și ar putea să nu mai vină !

Iși schimbă formă fiecare gând ;
Vin alte gânduri, altă oglindire, —.
Chiar sufletul tău gingăș și plăpând,
De astăzi, mâine e o amintire

PE ȚĂRM

Pe 'ntinderea de apă,
Ce oglindea neantul
Parcă trecea o grapă
S'adune diamantul.

Pescarul : o 'ngăimare
De vrere și neștire, —
Pe țărm, fuma visare,
Scuipa desamăgire.

ZI DE TOAMNĂ

Ferestrele sunt împăienjenite,
Iar casele, și cele mai semețe,
Au plâns în toate crengile-obosite,
Cu frunzele-ofilite și răslețe.

Cu cerul ei posomorît apasă,
Ursuza toamnă, subreda făptură ;
În tot văzduhul ceață grea se lasă
Și voioșia zilelor ne-o fură.

Prin nori s'arată soarele, ca luna !
Şi te pătrunde umeda răcoare,
Să ningă dar ! să buciume furtuna,
Decât să simți ce greu viața moare!

N'avem nici țel, n'avem nici gânduri proprii !
Cu noi se joacă pâclele și norii!
Şi alergăm greoi, ca niște dropii,
Ca să ne-ajungem visele, — cocorii !

Dorința fără pregeț ne scornește
Mai nalte, mai frumoase existențe ;
Dar plutitorul suflet se strivește
Sub negurile ude ca de sdrențe.

I s'a promis o lume mai bogată
Copilului bolnav, ca amăgire,
De 'ntoarce mica-i față desgustată
Şi plângе'n pieptul nostru cu mâhnire?...

IARNĂ

Un jalnic cânt de cerșetor
Te 'ncetinea pe stradă ;
Ningea domol, ningea cu spor,
Sta cerul scund să cadă.

Un oropsit de cal trăgea
O haraba pe roate ;
Inmormântare se părea
Că vor să 'nsemne toate.

Milogul singur avea glas,
Durerii lui cuvinte ;
Cu capu 'n jos, mergea la pas,
Stâlcitul cal, — nainte !

Un val de gânduri înneca
Nedeslușit simțirea ;
Ca jarul lacrima usca
Pleoapele, privirea.

Un înțeles bătrân năștea :
„În van e orice cale !”
Și parcă totul ațipea
Sub giulgiuri de spitale.

SINGURĂTATE

Nimeni n'a bătut în ușă
Prinsă cu zăvor ;
Ca să spulbere cenușa
N'are nimeni zor.

La fereastra zăbrelită
Nicio umbră nu-i ;
Lampa arde ca prin sită,
Mohorît, gălbui.

Cine m'a strigat pe nume
Capul să-mi întorn?
Vânturile pribegie prin lume
Ai să-mi mori în horă.

Este-atâta renunțare
În văzduhul mort!
Parcă o rasă de 'ntristare,
De călugăr, port.

Ușă te deschide toată
Jos zăvor de fier:
Stelele să intre gloață
Câte sunt pe cer!

Plouă! nicio amăgire,
Suflete încis:
Ceasu-acesta de mâhnire
Îl trăiești, nu-i vis!

CODRUL

Și i-au trăit strămoșii prin peșteri, prin pădure,
Imbodoliți în blănuri, din spetele de urși
Desprinse ca o haină ! (aşa știau să fure !)
De-atunci ani mulți pe râuri în preschimbări sunt curși.

Azi tremură în codru de-i singur vre-o dată ;
După un fir de soare aleargă spăimântat ;
Ca 'n cimitire, noaptea, fantasme i s'arată ;
De scorburi și desisuri de mult e 'nstrăinat.

Cu temere și grabnic pășește călătorul
Prin umbra tot mai deasă, ce neagră-a năvălit ;
Înfricoșat ascultă cum se'ntejește corul
De voci înnăbușite, de sgomot făinuit.

Toți arborii-aiurează și dârdăie ca'n friguri ;
În creștete e sbucium de frunze necurmat ;
Mai mic se face omul și pașii lui nesiguri
Mai mult îi calcă 'n suflet, spre vr'un trecut păcat.

Mai e 'mbibat pământul pădurilor de sânge ?
De crâncena vieață trăită de străbuni ?
Și-i blestemat copacul să spună pân's'o frângere
Povestea îngrozitoare cu fiare și nebuni ?

Pădurea parcă-i plină de suflete, de sboruri !
Bogată 'n șerpi, în șoapte, în umbre ce pândesc :
Tu simți că treci prin locul sortit pentru omoruri,
Că brațe zeci te-arătă și Morții te urscesc !

Chiar arborii, sărmanii, parcă-ar voi să fugă, —
Doar coate jupuite abia că scot din lut ;
În vreme ce se 'nalță către senin spre rugă,
Se simte fiecare de rădăcini ținut.

Dar mai cumplit ca toate e hohotul pădurii,
În care fierb atâtea amenințări și plângeri,
Și râsul nebuniei, și scrâșnetele urii,
Și omenescul geamăt al tristelor înfrângerii !

SUB CERUL NEPĂSĂTOR

Din șovăirea ei de totdeauna
Intr'un norod de munți se schimbă marea,
Când vrea să-i spargă liniștea furtuna,
Să nu-și îngâne pașnică visarea.

Dar culmile cu crestele nspumate,
Vulcani nebuni ce-și svârle arsă fierea,
Pier repede când vântul nu mai bate,
Și iar întinde pajiștea-i tăcerea.

În fiecare strop e năzuință
Să iasă din adâncurile mării ;
Să-i oglindească soarelui ființă
Și să înfrângă legile uitării.

Din țărm în țărm, ca 'n leagănu-i de pace,
Iși mișcă marea apa visătoare :
Nemărginit închis în carapace,
În cerul greu de taine și splendoare.

Pământ și apă, lumi deopotrivă
De pline de jivine, lighioane,
Trăiesc și pier sub torță milostivă,
În spasm adesea, pururea icoane.

SPRE IMPOSIBIL

Aleargă 'n Imposibil, căări pe cai să'baitci,
De-asupra lumii noastre, să nu-și mai vadă țara :
Tâlharul, Impăratul, Poetul, ca lunatici, —
Pe când cocori coboară, pe aripa lor, vara.

Fărânsători de granții, de dalini, de icoane,
Turburători ai vieții din ei și din afară ;
Pe care nu-i spăimântă nici lege, nici prigoane,
Se duc lăsând în urmă: bociri, susuri, fanfară!

A înfrunzit pădurea și marea luminează,
Și ei se duc ca norii ce-i vântură furtuna ;
Oceanele din spații mereu îi depărtează
De vatra lor, — fantastic li se arată luna.

Toți trei sunt laolaltă, și crede fiecare
Că singur năzuiește și poate fi cu sborul :
Acolo unde visul n'a mai găsit hotare, —
Tărâm ce n'o să-i afle vr'odată viitorul.

Măritul Craiu, Tânharul, Poetul, ca trei clipe,
Intr'un palat trăite, în temniță, mansardă ;
Trei pumni de praf din care a fost să se 'nfiripe
Aidoma trei vase în care tâlc să ardă ;

Se duc în Imposibil, pe cai fără de frâne,
Mânați spre 'mpărația aceleeași fantasme
Ce stăpânește'n toate poveștile bătrâne, —
Bieți cerșetori de bunuri la porțile din basme !

O, nu ne umple viața nici sunetul de spede,
Nici cântecul de liră, nici sgomotul de lanțuri, —
Căci sufletul spre alte limanuri largi purcede,
Cu frumuseți-nălucă și flori să lege danțuri !

CERDACUL INFLORIT

IN CERDAC

In cerdac își lasă floarea
Patru meri ginggași, —
Tu, a toate domnițoarea,
Viselor te lași.

Plimbi departe, dup'o turmă,
Caldele-ți priviri ;
Torsul viselor ți-l curmă
Tainice-amintiri.

Capul blond ușor ți-l scuturi,
Părul cade râu, —
Parcă-ai sta săsteptji săruturi
Intr'un lan de grâu.

Iți desprinzi din cingătoare
Fusul adormit ;
Deșteptat s'avântă 'n soare,
Joacă 'nvrednicit.

O mlădiță cată 'ntr'una
Ca să-ți ningă 'n păr,
Dulce, cum mângâie luna,
Florile-i de măr.

Cânji o doină, păsărele
S'o îneje vor ;
Pe de-asupra casei iele
Barza-și face sbor.

Holdele se îmlădie,
Ape-ape fac ;
Seara încă se îmbie ;
Umbre se desfac.

Pleacă soarele la scaldă
Apele-argintând ;
Fruntea, trist, c'o rază caldă,
Ți-o sărută bland.

Tu îți treci pe frunte-o mâna,
Nici nu știi ce-ai vrea,
Cum nu știi că ești stăpână
Pe viața mea.

SERENADĂ

Ca în auzul unei muzici
Funerare,
Când pleacă soarele te'ntuneci,
Te 'nviorezi când el răsare,

Chiar umbra părului tău parcă
Te 'ntristează ;
Privirea ta, ca dup'o barcă,
Pe mări de marmoră visează.

Coboară, ca lumina lunii
De ușoară,
S'asculți destăinuirea strunei,
Regină-a tot ce te 'nconjoară.

Ca 'ntr'un alcov, ca pe covoare :
Foșnet, șoapte,
S'ar pierde 'n murmur de izvoare
Și 'n taina cerului de noapte.

Dar nu vii ! Mâna mea îngheăță
Pe mandolă,
Și 'n pregătiri de dimineață
Se stinge-a cerului cupolă.

E întuneric, frig, tăcere ;
Mandolina
Vă tăcea. „La revedere” :
Tristă moțăie grădina.

Dormi dulce, dormi neștiutoare,
Fericită !
Tu ești plăpândă ca o floare,
Iar noaptea-i rece, grea, cernită.

Făptura ta gingașă, fină,
De petale,
Investmântata 'n muselină,
Aduce-aminte de vestale.

O, dormi la șoapta mandolinei
Obosite ;
Se vor închide în ceruri crinii,
De lacrimi plantele-s stropite.

STATORNICIE

Pentru-o făcere-a ta de-o clipă
Mor bucuriile-mi de-un an ;
Bogat și fericit în pripă,
Cumplit de iute-ajung sărman !

Și totuși vreau să fiu răbitul
Ce-adastă'n preajma-ți un cuvânt ;
Statornicul, neobositul
Culegător de fulgi din vânt !

La un cuvânt al tău de bine :
Posomorîte mări zâmbesc ;
Corabia speranței vine,
Noroade vesele-o primesc !

Încât mă doare cugetarea.
Și mi-o alung ca pe-un vrăjmaș,
Că s'ar putea, chinuifoarea,
Iubirea mea de pătimăș,

Să piară ca un om, o carte,
Cum toate în lume iau sfârșit, —
Iar eu, venit ca de departe,
Să mă uimesc de ce-am simțit !...

SUB PATRU VÂNTURI

În unghiuile-odăii, ca stâlpii de clădire,
Nădejdea ne 'nțeleasă, descurajarea sumbră,
Iluzia — copilul lipsit de amintire —
Și Ironia tristă și clară stau în umbră.

Vor să-mi împartă vremea, își fac hoțește planuri,
Când eu de-a-curmezișul cutreier larg prin casă ;
Când sufletu-mi se pleacă asemeni unor lanuri
Pe care patru vânturi le 'ntorc și le apasă.

De când dispută capu-mi aceste patru genii î
Dar nu-i niciunul vrednic pe veci să și-l robească :
Ii perindează silnic popoare de vedenii ;
I-aruncă fiecare văpaia lui de iască !

Dar pentru că de sfadă urechile-mi sunt pline,
În vechiul iț ca însăși odihna, mă cufund,
La masa-mi de pe care privește după mine
„Amorul”, o sculptură cu ochii fără fund.

Iau forma fără moarte în palmele-mi aprinse :
Aud șoptiri, suspine, i-o miresmață noapte !
Păgâna mângâiere, cu șoldurile linse,
De fildeș și cu sănii ca rodiile coapte,

Svâcnește și dogoare. Se năruie în mine
Și 'n unghurile-odăii cei patru mari pilaștri.
Ii las să cadă-asupră-mi și, dulce, sub ruine,
M'afund cu nebunie în ochii verzi-albaștri.

AMINTIRE

Lui Dumitru Sârbescu

Nici munți înalți, nici arbori trufaș desfășurând
În albăstrimea nopții al vânturilor gând,
Venind de peste râpe, curgând prin trecători ;
Nici câmp întins în brazde și răsfățat de flori...
Stau grânele și via alături de livezi,
Și caprele și caii se 'ncură prin cirezi,
Pe dealurile multe, cu țelurit pământ...
Dar dorul meu de ele mă 'ngână ca un cânt !

Pe laturile gârlei, bogate 'n bolovani
Ce sunf aduși de ape odată la trei ani,
Stau satele. Șoseaua se strâmbă după cum
Iși schimbă părâiașul părerile pe drum.
Iar soarele răsare acolo mai târziu,
Și-apune mai de grabă decât într'un pustiu...
Și cerul e albastru și dulce de nespus, —
Mereu spălat de norii ce vin din spre apus,
Desprinși, ca niște nave, din pâclele din münți.

Drumețul trece gârla de zeci de ori pe punți,
Când plăcile mănoase dau vadului răgaz ;
Căci s'a 'ntâmplat Slănicul să fie la necaz,
Să nu mai lase-o punte, să care ca pe roți :
Mori, pive, fierestraie, al căror sânge-i el !
Să surpe dealuri multe ! Cu valuri de oțel
Să-și taie altă cale, ca de-un blestem mânat,
Și albie să-și facă din vatra unui sat !
Atunci avutul țării îl smulge din ascuns :
Fier, aur, chilimbare și sare îndeajuns,
Și păcura ne-o duce în valul Negrei Mări...

Când își desprinde seara zăbranicul din zări,
Feste Vintilă-Vodă se lasă ca 'n hamac ;
Se-aud tălăngi de turme și 'n prundul gârlei tac ;
Sunt oile, ling sarea de pe nălbitorul prund,
Iar pân' răsare luna, se face cerul scund.

Ce singur și ce Tânăr eram ! Și-am strâns în piept
Icoanele acestea, pe care le deștept
De câte ori pot grija un ceas s'o mai amân.
Când nu m'afundă somnul în claiia lui de fân
Aud în taina nopții — cu spaima mea de-atunci ! —
Cum tu, Slănic, în apa-ți un mal de lut arunci ;
Și-mi dai mie părerea că s'a svârlit un ins,
Din mrejele vieții ca d'nir'un lanț desprins.
Și din Vintilă-Vodă alerg la Lopătari,
Până-și deschide ziua în jurul meu ochi mari.

MIREASMA DE TĂMÂIE

IONIȚĂ NALBĂ

Bate ploaia pe șindrilă ;
Slăruiește fără silă
Cu același ciocănît
De cu seară, nesfârșit !

Ceasurile-s lungi ori scurte ;
Nu sunt cum ar fi să fie,
Când de-asupra-ți ca o curte
De găini, în bagdadie,

Picurile ploii grele
Ciugulesc scormonitoare !
Noaptea, neagră, prin perdele,
Stă'n fereastră pânditoare.

„Dormi adânc, Ioniță Nalbă,
Pân's'o face ziuă albă,
De trei nopți n'ai hodinit,
Ai oftat și-ai drăgostit !“

El își spune, dar nu poate :
Văzul minții lui trăește,
Vorbe, râsete-și dau coate,
Somnul tot se irosește.

„Poate maica Teofana,
Vrednică, nerăbdătoare,
Treasă numără sărmana
Ceasurile trecătoare“.

Calea-i rea și ploaia toarnă,
Roibul capul trist și 'ntoarnă, —
Nalbă 'ncalecă de zor
Și se duce după dor.

PARACLISERUL

Bisericii din Dobrineşti,
Mahala cu faimă,
Scris i-au fost minuni cereşti,
Şi destulă spaimă !

Să doarmă sfinţii nu puteau :
Cum cântau cocoşii,
Acatistele-i trezeau !
Slab, cu ochii roşii,

In patru zeci de zile 'n rând,
Paraclisierul
A 'nfrunțat ca un flămând
Viforul și gerul !

Buimăcit își repezea
Saltul de lăcustă ;
Până'n turlă se suia
Umbra lui îngustă.

Pe sfinții țoți ii săruta ;
Dar trecea nainte
Repede, și se 'ncrunța
Când venea la sfinte.

Bătea cruci multe la popas ;
Murmura'n tăcere:
— Adu-mi, Doamne, iar acas'
Dracul de muiere !

Trăgea de funie vârlos,
Clopotul să-l spargă,
Tot privind fără folos
Peste lumea largă.

Clopotnița simțea fiori
Până 'n temelie ;
Da să-i cadă uneori
Ruptă ei țichie.

Asurziți, s'au dus pe veci,
Într'o dimineață,
Vechii-i oaspeți lileci,
Săturați de viață !

Dup'a patruzecea zi,
Liniște posacă !
Sfinții pot adânc dormi,
Clopotul să tacă.

Mulțumită Cerului,
Sforăie chilia :
Paraclisierului
I-a venit soția !

IN PRIDVORUL MÂNĂSTIRII

Pe vechiul schit din patru părți lîngroapă
Întunecată umbră de păduri ;
Dar noaptea stă deschis ca o pleoapă
De-asupra cerul, plin de 'nvățături,
De semne-aşa : ca nuferii pe apă.

Și ispitiți de molcomă răcoare,
Trei cuvioși călugări, din pridvor,
Priveau cu toți grădina plutitoare ;
Șoptea, dormind, departe, un izvor,
Și vorba se ivi tremurătoare :

— „Când răstignit murea Mântuitorul,
A vrut pe semne Tatăl Cel de sus
Să 'nvăluie în neguri viitorul :
Să creadă Prea Curată că Isus
E mort ! să-și credă muma mort feciorul !

A chinuit-o jalea omenească !..
A vrut să smulgă crucea din pământ ;
Și ridicat-a pumnii să lovească
În noaptea ce 'nghițea ca un mormânt,
Uitând chemarea Lui dumnezeiască !

S'a îndoit de viața veșniciei!...
Și vrând să-l afle sufletu 'n văzduh
S'a înălțat în bolțile tăriei !
Dar n'a găsit acolo niciun duh ! —
Și scumpe-au fost durerile Mariei !

Când Ea sbura prin noaptea 'ntunecată,
Călându-și Fiul, aprăgă, plângând:
Din lacrima Ei sfântă și 'nfocată
Tot câte-o stea se-aprinse rând pe rând!
Și-a fost tăria toată colindată !...”

— „Aşa și e, părinte Ezechia,
(Grăi de lângă el Visarion),
De aceea noaptea limpede-i tăria
Și râde Maica Domnului pe tron,
La stelele din toată 'mpărăția.

„Dar ai uitat să ne mai spui, părinte,
Că soarele e chiar Isus Cristos ;
Şi când răsare El, să luăti aminte :
Întâi pe raze-aleargă inimos
Şi şterge toate lacrimile sfinte!”

La vorbele acestea se sculară
Călugării, să plece la culcat.
Toţi trei privirea 'n cer şi-o înălţară :
— „Să fie Domnul binecuvântat,
Şi fii slăvită pururea, Fecioară !”

CĂTRE O CREDINȚĂ

* * *

Nici Dumnezeu, nici Lucifer
Nu mi-e dușman, dar nici amic ;
Eu sufer foame, boli și ger ;
Pândit de Moarte, trist și mic,
Intre pământ și 'ntre nimic...

Si totuși sper.

LUI SATAN

Satan, deplin stăpânitor
Pe tot ce e imbold, știință ;
Gând limpede, înnoitor ;
Dispreț suprem de umilință ;

Semănător de năzuinți ;
Luminătorule de genii ;
Infruntător de suferință
Svârlit în vâlvora gheenei :

Întinde-ți aripile largi,
Să-ți răcorești arsura, dorul, —
E scris destinul să ți-l spargi,
Al tău să fie viitorul !

E-al tău, suntem urmașii tăi,
Căci gândul nostru va rămâne, —
Ne zică Biblia „cei răi”
În testamentele-i bătrâne !

Toți cei ce vremea i-a menit
Să-și lase-l numelui făclie,
Purtând în creștet un zenit :
Nevrând, și se 'nchinăra ție !

În toate tu ești nou mereu ;
Tu ești nesașiu, cercetarea
Și jărmurești, și strângi în eu
Tot mersul lumilor, visarea.

O Lucifer, care-ai ales
Cu El alături neștiutul
Și mulțumit ai înțeles
Cât poate să cuprindă lutul,

Și numai tu ne-ai dăruit
Cunoașterea de rău și bine ;
Fă-ți treaptă cugetu-mi mărit
Și nou, învrednicit prin fine.

Te-a osândit să arzi pe rug
În veci de veci Dumnezeirea,
Cu suferințe din belșug
Iți mușcă, sfâsie simțirea ;

Scrâșnește fără niciun vai,
Urâște 'ntr'una paradisul,
Căci înfloresc în noi, ca 'n Mai,
Și cresc speranțele și visul !

Și poate nu e depărtat
Minutul sfânt al întrupării ;
Să nască - aşa cum l'ai visat,
— Din plâns — pământul cugetării.

O, tată sfânt ce-ți chinuiești
Vieața 'n flacără barbară,
Mai marii lumii sufletești
Pe tine numai te urmară ;

Și pașii mei s'or îndrepta
Trufași, spre Iadul tău nemernic;
Dă-mi, tată, arsă fruntea ta,
Să o sărut cucernic !

UN VIS

Sătana mă privi anume
Și-mi năluci un munte'n față.
Iar pasu-mi ostenit prin lume
A tresărît de-o nouă viață,
In urma lui spre culmi călcând.

Urcam, ca'n tainicul meu gând,
Intreaga scară omenească ;
Și unde fi-va să sfârșească
Nu cugetam, nu mă temeam, —
In vârful treptelor mă vream !

Suiam ! Şi diavolul fățarnic,
Al năzuințelor paharnic,
Stătu o clipă să-mi arăte
Pe cei de jos : orașe, sate,
Intreaga lume de o zi !

Din volnicia mea urzi
Voință tare, neîntreruptă :
Să râdă sec de haina ruptă,
De fruntea arsă de sudori,
De cinste, milă, visători.

De 'ntreaga lumii străduință,
De aşteptare, de credință !
— „Vor oamenii să-si 'nalțe duhul,
„Să prindă în linii tot văzduhul,
„Precum au scris-o vremea 'n ornic.

„Vezi, omul a rămas stătornic
„Visării lui: s'atingă cerul!
„Cioplește stânci, călește fierul,
„Omoară fiara c'un grăunte
„Şi trece 'n car de foc prin munte, —

„Dar tot nu este fericit !
„Clădește-un Babel de granit,
„Pe care nu-l mai fac zidarii,
„Il nalță îșiși cărturarii ;
„Iar preoții citesc mereu

„In ell slăviri lui Dumnezeu!”
Și ca un stol de cucuvăi,
Satana asvârli în văi
Tot râsul care clocotea
In bucuria-i neagră, rea!

Și iarăși ne-am suit spre nori.
Sub ochii noștri : ierburi, flori,
Păreau sărmană țesătură
Meșteșugită prost din sgură ;
Tăria nu avea culoare !

Și pas cu pas, amăgitoare
Văzut-am câte se perindă
Prin omeneasca-ne oglindă, —
Că ea le poleește, schimbă,
Că numai prin păreri ne plimbă !

Atunci privii la umbra mea :
Pe patru piscuri se'ntindea !
O taină fără de pereche
Imi sta deapururi în ureche...
Stătui o clipă să gândesc...

Mai vrui trecutul să-l trăiesc...
Un val de-aducere aminte
Mi se vărsă de-odată'n minte...
Trezit, priveam cu ochii siguri :
Prostii, înșelăciuni și friguri,

Nevolnicii, nesocotințe,
Inchipuiri și trebuințe,
Se ridicără din morminte
Ca niște morți fără veșmintă
Din cimitirul amintirii.

Stinsesem facla închipuirii,
Pe care omeneasca soartă
Pân'la mormânt nestinsă-o poartă !
Eram ajuns în vârf de munte
Crescut cu patru palme'n frunte !

Pământul se'nvelea 'n zăbranic...
Satan, în dreapta mea, titanic,
Cu munții-și măsura stătura.
Ii pricepeam disprețul, ura,
Și'n fața lui stăteam cucernic.

„Acum tu crezi că sunt puternic
„Să sting a soarelui lumină,
„Să fac și eu făpturi din tină,
„S'alin în lume orice plângeră ?
„Vrei brațe tari ? Aripi de îngeri ?

„Eu aş putea, în nesfârșire,
„Să'njgheb o altă plăsmuire
„De glob, pe care să trăiască,
„Frumoase, fără să sfârșească,
„Ființe sănătoase'ntruna !

„Topaze mari aş pune'n lună
„Ce-ar lumina iubiri mai calde ;
„Aş face stelele smaralde,
„Ce-ar lumina pământul meu, —
„Dar vreau să lupt cu Dumnezeu !

„Să semăn îndoiei, ne'ncrederi,
„Care asemeni unor iederi
„Să țină creșterea credinței...
„Cu ochii ascuțiți ai minții
„Să cercețeze omul Firea ;

„Să-și 'nalte Babelul clădirea !"
Şi-a râs ! Şi hohotul cădea
Ca stâncile ! În stânga mea,
Văzui o râpă neagră-adâncă,
Pe care n'o zărisem încă.

„Puternice stăpân, i-am spus,
„M'ai înălțat atât de sus,
„Schimbatu-mi-ai de tot privirea,
„Că n'am pereche'n omenirea
„Pe care abia o părăsii...

„Un mort ivit printre cei vii
„Imi voiu părea la'ntors acasă.
„Acolo, jos, nu mi-e rămasă,
„Intreagă nicio legătură, —
„Sunt altă fire şi făptură !

„Să râd ca tine, mă vor crede
„Nebun ; căci cela ce nu vede
..Cum lumea pipăie și simte
„Nu-i de crezut măcar că minte,
„Coboară-te cu mine'n lume !

„Să schimbi cu fapta răul nume,
„S'arăți că cel ce ne-a făcut
„Ne-a fost dușman dela 'nceput !
„Fă-l tu pe om stăpân pe Fire,
„Să-i dăruiești desăvârșire,

„Să-i luminezi pe veci vederea !”
— „Mi-ajunge că-mi cunoști puterea !”
Și m'a izbit, m'a prăvălit,
În râpa fără de sfârșit.

MĂRTURISIȚI-MI STELELOR !...

Destă nuți-mi, stelelor eterne
Și tu, fântâna mea de pace, lună:
V'a poposit la albele cisterne
Vreunul dintre cei cari își cunună

Infrângerile, visele-ofilite,
Cu desfătarea vieții viitoare, —
Pe care-o cere, până i-o promite,
Ființa noastră clipei trecătoare ?

Atâția năzuiră să s'adape !
Și-au suspinat cu mulțumire duhul ,
Ca să se 'nalte în preajma albei ape,
Să dăinuiască lângă ea, cu stuhul.

Sărmanii noștri suferă 'n tăcere ;
Mulțimile puternice aşteaptă,
Crezând că numai stingerea 'n durere
Va face-o rază — sufletului — treaptă !

Vorbă-mi mie, veșnicelor stele,
Să trâmbițez cuvântul vostru'n lume ;
Cu strălucirea lacrimilor mele
Săndemn spre voi visarea să se 'ndrumă !

Dar râde vântul și stârnește praful,
În giugiu de cenușă să mă 'nfașe;
Iși crește toamna și mai mare vraful
De frunze smulse crengilor golașe ;

Clipesc în cer priviri nepăsătoare,
Ca să-mi înghețe lacrima fierbinte.
Ca un suspin aleargă pe ogoare ;
Răsună pașii mei ca pe morminte !

În noaptea străvezie și uscată,
în cer și pe pământ : o lămurire,
Un semn, — nimic, nimic nu se arată,
Vorbind de-o vîeață fără de sfârșire!

Pricep acum ca pentru'ntâia oară,
Că sunt un pumn de colb, pe care-l svârle
Vieața, moartea, iute, ca o moară
Un strop de apă ne'nturnatei gârle !

Și totuși nu mi-e inima sdrobită !
Durerea mea se reazimă făcută,
Loviță'n frunte, slabă, amortită,
Și parcă o speranță o sărută.

Încet-încet învie judecata :
E singur omul pe pământ! Domnească,
Și liniștit de moarte fie gață,
Iar altă viață nu mai năzuiască!

Ca niște frați orfani lăsați pieirii
Să ne-adunăm iubirea la olaltă,
Și să-i clădim aicea omenirii
Zidire cât Olimpul de înaltă !

Nici zei, nici soartă nu avem ! datornici
Nu vom rămâne nimănuți ! Doar nouă
Ne-om încchina visările, statornici
În dorul nostru cald de-o lume nouă !"

INDEMN NOU

Din bolovani'n care mă împiedic
Am fost chemat aici să 'nalt un zid,
De pe tăria căruia să predic, —
Dar gândul meu în versuri mi-l închid.

Zadarnic seceri tu o primăvară
Şi-o storci într'o sticluță de parfum :
Mireasma adunată e neclară ;
Prea multe glasuri cearcă să-şi ia drum.

Şi iałă simt ne'nfrântă aplecarea
Să mă încing cu şorţul de zidar,
Să 'ncerc a minţii aspră îcordare,
Să-i fac gândirii mele-abecedar.

O clipă doar vă chem, trudite bresle :
Din cultul vechi nimic n'a mai rămas !
Corăbierul cel născut în iesle,
Şi-a putrezit corabia 'n popas !

Ci nesfârşită este frumusetea
Şi neascunsă e, şi n'o vedeţi !
Natura'şि desvăleşte tineretea ,
Creiază mii de forme, de vieţi ;

Dar vi-s tocîte simţurile vouă !
De zeci de veacuri fără 'nvăştator,
Priviţi cum arde soarele sau plouă,
Şi moşteniţi pe-acelaşi privitor !

V'a ostenit din tată 'n fiu privirea
Şi n'aţi deprins în voi să v'adânciţi.
În cufundarea asta-i fericirea !
În voi minunea doarme ! s'o treziţi !

E veche însăşi firea omenească,
Dar n'are mărginire ca pe hărţi ;
Se zbate, ştie'n ceruri să plutească,
Şi e atâta de frumoasă 'n cărji !

Când fiecare secol se dăramă,
Răsare printre noi un clăditor,
Grăbit, pe arsa pustă de aramă,
Să verse de pe fruntea lui un nor.

Și din belșugul lui de cugetare,
De lacrămi, de podoabe și năluci,
Iau sufletele multora tipare,
Și se 'nmulțesc' jertfirile pe cruci !

El schimbă ochiul minții ostenite !
Și veac de veac au strâns biblioteci :
Ca să trăiești și vremile trăite,
Să rupi din trupul tău aripi de veci !

Citiți ! Citiți ! din gloata-vă ce 'ntoarnă
Doar brazda îmbibată de folos,
Va răsări bărbatul care toarnă,
Din lut, un disc de aur luminos !

RUGA MEA

Precum smerit cer pururea creștinii
În „Tatăl nostru” zilnică lor pâine,
Cu fruntea sus i-aș cere eu luminii
Să mă trezească plin de visuri mâine.

Dar nici pe ea n'aș îndumnezei-o !
Ci mi-aș trimite ruga întâmplării,
Ce n'o cunosc, ce nu-mi va auzi-o, —
Ca să se piardă'n undele uitării !

Mă'năbuşe aceleaşi vechi imagini,
Ingrămădile'n juru-mi ca'ntr'o seră;
Voiesc să-şि scrie sufletul pe pagini
În fiecare zi câte-o himeră

Frumoasă-i ruga mea şi n'am spre cine
S'o port, s'o îngenunchi ca pe-o vestală ;
Căci nimănuia nu i se cuvîne, —
Şi-o cânt în mine, ca'ntr'o catedrală !

FECIOARELE
1916 — 1924

MÂNGÂIERE

Pe Valea plângerii,
La ore sfinte,
Coboară îngerii
Printre morminte

Din nalturi, stelele,
Ca fermecate,
Iși plâng mărgelele
Inchiciurate,

Şi felurita lor
Lumină lină
Lăcaşul morţilor
Ii însenină.

Adus-au tinerii,
Veniţi solie
Din lumea ţinerii
Minte'n vecie :

Flori, ca luminile
Ne'mpresuratului,
De pe nălăjimile
Din raiul Tatălui;

Flori, — ca să spulbere
Noaptea sicriului
De 'ngheţ, de pulbere, —
Din raiul Fiului.

Şi cântă îngerii
Aleasa oră
Când lumea plângerii
Cu-a lor e soră.

Iar în cămările
Obidei, jelei,
Pătrund cântările
Pe raza stelei ;

Străbat prin desele
Pâcle-ale somnului, —
Și feje vesele
Se'nchină Domnului.

TRISTEȚEA POETULUI

Pădure, mare, munți, câmpii,
Privighetori și ciocârlii :
Pe toate lacoma tristețe,
În chibzuelile-i savante,
Din laturile lor răzlețe
Se-adună 'n brațu'i de Atlante.

Tristețea, marea vrăjitoare,
Nemulțumită, cărtitoare,
Aruncă frântul disc al lunei,
Fărmăt, în valurile mării,
Și din prăpast'a Genunii
Inalță lotușii visării.

Îngrijorată, ca o mumă,
De 'nvesmântările de spumă
Ce-mbracă sâmburii vieții,
Ursiți și ei să piară-odata,
Pe faldurile frumuseții
Iși plânge lacrima curată.

Și lacrămile-i se 'ncrustează
Ca stelele ce priveghează;
Pădurea gânduri mari frământă,
Cercând în spațiu să s'asvârle;
Eroic valul mării cântă,
Cu sufletele-a mii de gârle !

Innoitoarea de imagini,
Și corbi, și bală, și paragini
În stilu-i dacă le îmbină
Le dă mister și 'nsufleț re:
Căci fiecare cânt suspină
Dorința ei de nemurire !

MIRESMELE

Fuseșe cald, zăduf, iar către seară
S'a îndurat o boare să răsfire
Suferitoare frunză, — și 'nviară
Pe lujeri ale florilor potire,
Sfioase și plăpânde, ca ide ceară.

Miresme-adânci, trufașe, iubitoare,
De pe vanilii, roze, iasomie,
Plecară, ca 'ntr'o zi de sărbătoare,
In pânza de crepuscul străvezie,
Un stol de albe visuri de fecioare.

Ca de o melopee legăñate,
Invăluiau în drum pe trecătorii
Puñini și visători, și destrămate
Ca pulsarea, ca pe un munte norii
Se risipeau cu totul spulberate.

Și-atâta tot ! Departe de cămine,
De cuibul lor molacic de petale,
Fărmate 'n vînt, în șoapte, în suspine :
Miresmele urmău ne'ntoarsa cale,
În noaptea naltă, plină de destine !

SIMBOLURI

Posomorîtul nor se luminează,
Se 'ntunecă din nou și se destramă,
Pe 'ntinsul cer al soarelui de-amiază,
Străpuns mereu de sulite de-aramă.

Și-adună multul caer la olaltă, —
I-o lespede ! I-un rege Lear ! — și vîntul,
Ce bate crunt în lumea lui înaltă,
Ii sfâșie făptura și vestmântul.

Pr.beagul nor al lacrămilor noastre,
Rostogolit și sdrențuit într'una,
Plutește în văzduhurile-albastre,
Iar vârstă lui e singură furtuna.

Ce jalnic pare sbuciumul pădurii,
Ce se frământă jos, încătușată
De țarină ! — îndestularea gurii ! —
Ingrămădiți, copacii, ca o ceată

De robi, zadarnic gem și se frământă !
Pornite de furtună într'o parte,
Legatele frunzișuri se avântă,
Dar iar se 'ntorc, căci nu se pot desparte !

Se 'nalță în slavă sbuciumul, jelirea
Pădurii, cerșetorului de pace,
Iar norul, despărțind nemărginirea,
Se sbuciumă în făcere, se reface ;

Iar când îi bate ceasul revenirii
D'n înălțimi la vechile-i isvoare,
Inviorează grâul, trandafirii,
Trezește în lut puteri invietoare.

IN PĂDURE

Fie-care frunză are umbra ei, —
Fluture ce cade negru, mort, de-avalma
Cu noianu 'n codru.

Liniște de stei.

Sus, în creștet, frunza își întinde palma
Să i-o umple focul soarelui cu meiu.

De pe-atâtea ramuri, umbrele, de turn,
Tăinuesc, ca noaptea, firul de cărare
Petrecut prin codrul trist și taciturn.

Intre două sânuri de pământ, pitit,
Un bordei adăstă, poate se desfată,
Sub lumina albă ce l-a năpădit,
Lunecând pe coama de gorun spumă,
Singur și sălbatic ca un troglodit.

Liniște profundă ca de mii de ani !
Cânte cucul, mierla, toace gheonoaia, —
Vântul doarme 'n plasa marilor tufani.
Cine știe unde, cade molcom ploaia !

REFUGIU

Tristețea, gravă și tăcută,
Iși plimbă fruntea înnorată
Prin asfințitul ce-o sărută,
Ca pe copilul său un tată.

Aripi de umbră cresc în jurul
Misterioasei trecătoare,
Şi'ncet-încet se umple ciurul
De sus — cu perle lucitoare.

Drumetii grăbnici, în neștiire,
Pălesc, încetinindu' și mersul ;
Suspina în nedumerire,
Când luna albă' și spune versul !

Dorințe vagi, nebănuite,
Vin pân' la buze să murmură
Voința lor, de-a fi'mplinite, —
Ca un ecou ! ca din pădure !

Și fiecare frunte — atinge
Pios vestimentele Tristeții ;
Pe fie care creștet ninge
Înțelepciunea grea, a vieții.

Singurătatea împresoară ;
Apasă uriașa noapte ;
Se smulge omul, se strecoară
În ciuburi plin de el, de șoapte,

Și 'n brațele contopitoare
Ale iubirii se afundă,
Cu-un sentiment ciudat : că moare,
Și-o nouă viață îl inundă.

BARZA

Intr'un picior, pe-o casă, ațipită,
Ca un fachir hipnotizat de haos,
Cu gândul în nesfârșirea aurită,
Visează barza în deplin repaos.

Acelaș vânt, ce 'nalță prafu'n trâmbă,
Și'n drepărtare salcia frământă,
Pe cucuiata pasăre n'o strâmbă, —
Lă dăi ocol, și'n vriște s'avântă..

Din foile lui aspre și tăioase,
Răsfrânte, multe, freamătă norodul
Porumbului : „Ajută-ne Christoase !
Cu bine verii să i citim prohodul”.

Trezită, barza, lung înălță capul
Și pliscul ei ca foarfeca. Se pleacă,
— Un cocoșat, ce și-ar legă ciorapul, —
Ascultă, dă din cap, parcă se neacă.

Sărind întâi, îți pare, își destinde
Aripele, și peste porumbiște
Plutește ! Călătoarea se desprinde
Căci vin ca mâine, vremuri de restrîște !

VREME REA

Călărețu'n crâșmă, calul săde 'n ploaie ;
Ulița-i pustie, fără felinare ;
Singur, face semne nopții, se 'ncovoiae,
Un copac ce'și scuipă frunza neagră, mare.

Crâșma, c'o fereastră, s'ar putea să piară
Sub acoperișul tras pe ochi, hoțește ;
Gata e lumina-i să se strângă : ghiară ;
Să se sfarmă casa, ca strivită 'n clește.

Tot mai mult grumazul calului se pleacă ;
L-a uitat stăpânul, ieslea e departe.
Ploaia, fără preget, gâlgâe, se 'neacă !
Diavolul frământă nori, în ciururi sparte.

SUB CERUL NOPTII

Luna pare o broderie,
Printre ramurile rare,
Clătinatene'ncet, în zare
De un ulm în insomnie.

În iezer sunt adunate
Toate salbele de stele,
Scânteioare și mărgele,
Licurici și nestimate.

Frumusețile tăriei
Poți, podoabă de podoabă,
Să le'ncarci pe toate'n roabă
Și să i le duci Mariei.

Par clădirile mai scunde ;
Strașinile picurează,
Doarme lumea și visează, —
Și tăcerea te pătrunde.

Și de-odată simți în tine
O tristețe cenușie :
Prea e greu de veșnicie
Cerul nopților senine.

Mâine : griji, dureri și fapte ;
Năzuințele, trezite,
Iar vor suge hămesite
Din amarul vieții lapte !

FIORII SINGURĂ TĂȚII

Luna, ca de carne vie,
Stă la pândă, neclintită,
După tufe, pe câmpie.

Trece pasarea : svârlită !
Norii singuri se sfâșie,
În tăcerea împietrită.

Lungile poțeci stătură ;
N'au mai șerpuț departe,
Năpădite ca de sguără.

Mergi, ca viermele pe-o carte.
Noapte de stații, de urcă !
Toate criptele-s deșarte !

Cine m'a strigat pe nume ?
De-ar apune odată luna !
Cadă noaptea grea pe lume,

Smulgă-se din cer furtuna,
Șteargă tot, și zări, și nume,
Săptămâni și ani, într'una !

•
Iată ! se afundă, pieră
Ca strigoial, fioroasa
Lună, stinsă, ca de fieră.

Parcă Moarțea și-a rupt coasa ;
Șoaptă, susur e'n tăcere ;
Și te 'nchini în luminoasa,
Marea inimii 'ncăpere.

IMN VIETII

Când soarele, ca o mireasmă tare,
A străbătut în cuibu-mi înnoptat
Şi până peste ochi mărgăritare
Şi trandafiri mi-a 'ntins, — m'am deșteptat !

Am dat înlături marile ferestre,
Care'l adastă 'n fiecare zori,
Şi toate bucuriile terestre
Şi-au răsturnat potirele de flori

In sufletu'mi ! Mai vast de cât oceanul,
Primind în mine fluvii de cântări,
Am râs ca diamantul și mărganeanul
Trezite de prin mină, de prin mări !

Grădina mă chema. Pe fiecare
Din straturile negre de pământ
Găsise frumusețea întrupare
Deosebită în fețe și 'n vestmânt.

Miresmele veneau să mă 'mpresoare
Și printre pomii darnici, plini de rod,
Inchipuiau o horă de fecioare
În jurul unui Tânăr Voievod.

Și pentru ochii mei, izvoditorii,
Nimicul șters albastru se boltea,
Și sufletu-mi călătoarea cu norii,
Iar amintirea stele culegea.

Simții căruntu-mi păr că strălucește,
Ca 'ncununat cu soare un zenit ;
Că versul meu s'avântă vulturește,
Ca să domine : viață ! infinit !

SFÂNTA MUCENICĂ IUSTINA, FECIOARĂ

Descurajați și'n lipsuri ades de-o zi pe alta
Iși părăseau altarul chiar sacrificatorii.
În coaja unui dafin, săpate dârj cu dalta,
Pe ziduri și pe socluri, plutind întins cocorii :

Se înmulțeau icoana unui barbar și semnul
Umilitor al Crucii, în Siria Romană ;
Mureau zâmbind creștinii, blagoslovindu-și lemnul,
Piroanele, și dulce gustau, ca pe-o banană.

Buretele cu fiere sau cu oțet, pe care
În vârful unei suliți, îl întindea sutașul.
Osiris, Zeus, Moise, cuprinși de 'nfiorare,
Baal, filosofia, umpleau de vești orașul.

În zilele acelea de cumpăna, sminteală,
De-amestec de credințe păgâne și creștine.
Tiptil pășea amorul, prin noapte, cu sfială,
Pe căi întortochiate, prin tainiți și ruine.

Fecioarele și robii, sătui de viață
Prea repede știută și veșnic neschimbată,
Se luau pe urma-i mică și bâjbâiau prin ceață
Bisericii, clădite de-un Mire, de un Tată !

Primiți deopotrivă de bland și fără teamă,
Chiar sacrificatorii păgânelor altare
Cerneau în suflet crezul cel nou, visau că'i
chiamă

Isus, în Paradisul scăldat de 'mbelșugare.

În zilele acelea, trăia, sub ocrotirea
Părinților, iustina fecioară prea curată,
Al cărei tată, preot păgân, slăvea iubirea
Din trup și frumusețea vremelnic luminată.

Odată, straniul farmec, cu care 'nvăluiește,
Prin ochii noștri, luna — cuprinsul într'o seară
De neuitat : copila simțitul-a cum crește
În jurul unui Tânăr cu față ca de ceară,

In părul lui sălbatic, în mistica-i privire.
Ea a ţipat în sineşti, de spaimă ; dar răpită
De neînchipuitul puhoi de cotropire
Ce'i prăvălea fiinţa, — a plâns, de fericită !

Iar el, neştuiitorul drumeț, pe care luna
L-a 'mpodobit cu stema'i, pe numele'i Praile,
Era creștin și diacon ; creștin, visând cununa
Martirului, pe scrumul aprinselor lui zile.

El n'avea ochi să vadă doar aburul, culoarea
Pe lucruri și ființe suflate, pieritoare ;
Diaconul Praile adânc privea 'n vâltoarea
Gheenei și 'n izvorul de stele și de soare.

Nu cufeza copila nici calea să i-o taie
Și'l urmărea în taină, ades prin țintirimuri,
Când besna pune'n turle văitări de cucuvaie
Și până-și țese ziua rozalbele'i chilimuri.

„Ia-mi trupul feciorelnic și'l spânzură pe
cruce !

„A ta să fie jertfa, o diacone lunatic !
„Dar ochii tăi mi-i lasă o clipă să străluce ;
„Căci flăcării din mine i-e sete de jeratic".

Dar vorbele-i, fecioarei i se topeau pe buze.
In beciuri, catacombe cu bezna spăimântată
De lumânări, de torțe, cu înfățișeri ursuze,
Cu fum și cu mireasmă plăcută și de gloată ;

In ascultarea mută de predici neguroase,
De triste evanghelii, de rugăciuni, Păstorul,
Din muceda-l ţărâna, din brațul lui de oase,
Se 'ntruchipa puternic, etern: Mântuitorul!

Stăleau de veghe noaptea nebunele fecioare
Cu candeletele-aprinse, — dumnezeescul Mire
Să nu se rătăcească; truditele-l picioare
Visau să I le șteargă cu părul lor subțire.

Neasemănăt și-același era Nazarineanul:
Ca diaconul Praile i se-arăta Iustinei. —
Deci mirelui sărutul mai rumen ca mărganeanul.
Lui ochii cu văpaie și pân' la glesne crinii!

Lui dulcea turburare a inimii prea pline
Și-avânturile calde, pornite fără țintă.
Din pârgul tinereții! El, lac cu ape line,
Să stea oglindă vieții, ce-i place să se mintă.

Se 'mpătimea Iustina, sorbind în piept cuvântul
Apostolilor. Crunte, o urmăreau icoane
De iad: osânda celor ce stăpâneau pământul
Și ucideau creștinii cu bestii și piroane.

Tânjea să aibă parte de viața veșniciei,
Cu zâmbet dăruită de Crist acelor care
Mureau, pe El slăvindu'L. La poarta 'mpărăției
Eterne, sfântul Petre plângea de 'nduioșare.

Din marea depărtată, în car de flacări Phoebus
Să lumineze-Aramul, se înnălța zadarnic;
Sporeau mereu la număr cei chinuiți de-un rebus,
De posturi, de Acela ce după moarte'l darnic.

Căldura, frumusețea copilei, deschisese
Pleoape multe, grele de gânduri aripate.
O, grația păgână a tinerei mirese
Era și mângâiere și sursă de păcate!

Iustina însă nu mai avea în cale piedici;
Părinții ei, printr'insa primiseră botezul.
Ea vindeca de lepră, de ciumă, ținea predici;
Și, zale împotriva Satanei, avea Crezul!

Iubirea pământească o urmărea în friguri,
Prin Aglaid, un Tânăr bogat, frumos, cu faimă;
Dar ea nălțase 'n juru'i ale credinței diguri,
De șarpe și de Eva își amintea cu spaimă.

Bătrâne peștoare, ca astăzi de 'n telepte,
Cu iscusite vorbe, cu daruri, talismanuri,
Nu izbuțeau cărarea cotită să i-o 'ndrepte
Spre ale voluptății trandafirii limanuri.

Și Aglaid cercat-a atunci să o răpească,
Și 'n casa lui a dus-o; dar toate-au fost deșarte:
Căci n'a putut nici sila pre ea s'o biruească,
„Și l-a scuipat fecioara!”, e scris în sfânta carte.

'Un vraci vestit în lume, un cițitor de zodii
Ştăpân pe nori, pe oameni pierzându-i după vrere,
Putând umbla pe ape, stârpi măslini și rodii,
Și grai din cripta morții să smulgă-având putere.

'Plătit fiind, sau rudă cu Aglaid, ori poate
O întinată pizmă nutrind pe toată slava:
Și-a năpustit urgja și vrăjile lui toate,
Și a stârnit tot iadul, cotropitor ca lava,

'Asupra mucenicei! Și casa i-a stropit-o
Cu farmece. Demonul cumplit al Desfrânrăii
A "ncins-o 'n foc, cu poftă trupească a muncit-o;
'Și vifor înlăuntru-i, ca pe întinsul mării,

'Când bântuie furtuna, aşa 'ndura virgină!
'Și rușinată însăși de ce simția, sfârșită
'Cerșea să se pogoare asupra ei lumină,
'Și să-i gonească, Crucea, sațanica ispită.

'Cu post, cu ajunare, pe lespezi reci culcată,
— Ca învăluitoarea și îndărjita pară
'A patimei să iasă din carnea ei de fată, —
'Și-a petrecut Iusțina restrîștea ei amară.

'Și nimicind demonul, simția fecioara sfântă
'Imbrățișarea dulce și alba voluptate
Ce'n suflete, ca'n pomii bătuți de lună, cântă
'Ca o privighetoare, plăcerile'i curate.

Iar Ciprian, acela ce fără s'o cunoască,
O prigonea cu diavoli și vrajă, în uimire,
Plesnind de multă ciudă în pielea lui de broască:
Luat-a femeiască făptură și momire.

Și a venit s'o vadă el însuși pe fecioara:

„Cu ce puteri sdrobește a trupului dorință
„Nestăvilită? Mică, pierdută ca cicoara
„În câmp, i-a fiecăruia viață. Vis, credință,

„Sunt nefolositoare, când nu-ți întind ca pomul
„Un rod plăcut pe ramuri! Și ce 'nsetată-i gura!
„Ca umbra, moartea este legată de tot omul!
„De trupul tău fi vesel și să-i slăvești căldura!”

Așa, cu vicleșuguri, căuta să prindă 'n mreje,
Smerit privind în podini, oftând, solomonarul.
Dar ațâta pe apă uscatele-i găteje,
Și se sbătu amarnic, ca pe pământ țiparul,

Când fânăra fecioară, sclipind de frumusețe
Ca turnurile nalte, de fildeș, siriene,
Iși năpuști asupră-i creștinele povețe
Și aurul fierbinte, ce-i isbucnea prin gene!

Infrânt căzu nainte-i și-i plânsse la picioare;
Imbrățișă genunchii lustinei cu obidă
Și lung privi cu ochii-i: un răsărit de soare;
Simțindu-i-se-alături bătrân, urât, omidă!

Aducerea pe calea cea dreaptă-a pocăinței
A vraciului acela temut în tot Aramul,
A spăimântat pe idoli și-a bucurat părinții
Bisericii, mărindu-i c'o slavă nouă hramul.

Alături de Iustina, în turma păstorită
De Crist, bătea mălenii, căit, fermecătorul,
Cerșind cu desnădejde a 'mpărtășirii pită
Și prin botez să-l nască din nou Mântuitorul.

Evlavia lui multă mira norodul foarte!
Cu trecere de vreme se'nvrednici s'ajungă
Ca să culeagă duhul plecat din trup prin moarte,
Să creștineze pruncii, cu Mir sfîntit să ungă.

Neobosind pe calea'i spinoasă, mucenica
Fu stariță 'nvestită. Dar faima lor curață
Umplu păgânătatea de ura și de frica
Gheenei, pentru Domnul și-al oamenilor Tată.

Și i-au adus pe dânsii în fața judecății.
Pe Ciprian, întâiul, l'au întrebat: „Ne spune,
„De ce ți-ai schimbat zeii și pildă strâmbătății
„Te-ai dat, trecând de partea unui desculț, nebune?”

Și-a întrebat-o-asemeni cu ifos pe Iustina:
„Văzutu-l-ai odată măcar pe Inviațul
„Din morți? Mărturisește prostia ta și vina
„De-a te'nhina la altă credință ca'mpăratul!”

Și Ciprian și sfânta Iustina laolaltă
Iși lăudără Crezul cu patimă fierbinte.
Dar ca nepricepută, cântarea lor înaltă
Iși ridică spre ceruri bogatele-i cuvinte.

Și i-au muncit pre dânsii atunci cu chinuri grele,
Au poruncit pe sfântul să-l spânzure, și trupul
La strug să i-l strujească! Cu maldăru de nuiele
Pe sfântă au bătut-o și peste ochi. Ca lupul

Rânjea de bucurie Proconsulul. Și iară
I-au întrebat la idoli de vor să se închine.
Și în cazan, cu apă'n clocoț i'mbăiară,
Zicând că vor să-i spele de-a legii lor rușine.

Iar sfinții, într'o voce, îl proslăveau pe Domnul,
Cu sufletul ca floarea de boare alintăță;
Căci ei știau că viața lumească e ca somnul,
Că moartea e trezirea la cea adevărată.

Impărațea pe-atuncea Claudiu Cezarul;
A șaptea prigonire, ca fiarele'n arenă,
Iși năpustise ură, lovea să darmă farul;
Și cruci adânci să 'nfigă scurma cu lăbi de hienă!

LA ȚÄRMUL NEGRU

Văd limpede țärmul acela:
E negru de flori funerare;
Înaltă și sumbră-asfodela
L-acopere până la mare.

Stă apa de mal închegată,
Ca'n jicnița unei saline, —
Oglindă posacă, ciudată,
Ce parcă m'așteaptă pe mine.

O barcă acolo adastă
De veacuri! și 'i gața de ducă,
Pe întinderea neagră și vastă,
Cârmaciu 'i bătrân, o nălucă.

Pe mine m'așteaptă părerea
De om, cu lopețile 'n mâna;
Căci nimeni, ca mine, făcerea
Nu și-a făcut-o săpână!

Lăsat-am pe rând năzuința,
Imboldul, gândirea, să piară;
Îmi calcă prin lume ființa,
Ca efemeridă pe ceară.

O, nu știu, cules-am vr'odată
Din florile acelea, și dorul
Mă mâna spre marea 'noptată?
M'afund, ca spre țara'mi, cocorul?

Dar vreau cu adâncă ţarie
Să văd țărmul negru! și piece
Luntrașul pe marea puștie,
Cu sufletu-mi unic și rece!

INIMA

De ce și-ai îndărjit bătaia,
Neobosite săpător,
Acum când vreau să 'nchid văpaia
Viții 'n somn întremător?

E liniște, e 'ntunecime,
Dorm toale; numai tu, sobol,
Inverșunat, în adâncime
Izbești setos de-a face gol...

Aud în pieptul meu ciocanul
Răsunător ca într'un sicriu,
Și spăimântat mi-ascult tiranul, —
Și-aș vrea să dorm, că e târziu!

O, inimă nechibzuită
Ce ciocănești ca un gropar
Într'o cavernă părăsită,
Lovește, rogu-te, mai rar!

Din pântecele mamei încă
N'ai stat o clipă din bătut!
Obida ta fâрма o stâncă,
Dar un urcior dogit, de lut?

Să-ți fie binecuvântate
Neostenitele iputeri!
Mai bate, inima mea, bate!
Am noi speranțe, noi dureri!

În tot ce-am făptuit odată,
În tot ce-am stăpânit, visat,
De tine, inimă curată,
Am fost cu grije îndreptat.

Și ce-ar fi gândurile mele,
Din fruntea'mi neagră de-ar sbura
Întins, ca vulturi, pân'la stele
Fără povăta blandă-a ta?

Vai ! mai puțin decât o coasă
Te poate-opri pe veci, subit.
Mai bate, inimă fricoasă !
Prea 'ncet ! Prea tare te-ai pornit !

Ce datorii, ce ispășire,
Ce judecăți și remușcări
Ți'ncarcă sarcina de fire
Și-ți dă ritmatele mișcări ?

Când ochii se lipesc în gene,
Când mușchii molcom se destind ;
Când și plămânilii, plini de lene,
Iși mișcă foalele — ațipind :

Tu sapi, tu ciocăni înainte,
Minerule predestinat !
O, din amestecul ce minte
Alege aurul curat !

ASTĂZI ȘI ODINIOARĂ

Azi, prin somn, simții fiorii
Zorilor cum se strecoară ;
Și-am sărit, ca vânătorii
Când zăresc o căprioară.

Am deschis fereastra, larg;
Isbutise să răsără,
Coaja înghețului s'o spargă,
Soarele de primăvară!

Picurau din strășini stropii
Turțurilor albi de ghiață ;
Indoelnici, numai plopii
Nu credeau în noua viață.

Meri și zarzări, plini de muguri,
Erau gata de 'nflorire ;
Nălucea un sir de pluguri
Pe pământu'n desmortire.

În aprinsa fierărie,
Focul soarelui, sălbatic
Iși schimba văpaia vie,
Sângeroasă, de jeratic :

În lumina limpezită
Ca de mii de mii de astre ; —
Inima, întinerită,
Iși lăua sbor spre lumi albastre.

„Astăzi” mi-a părut că este
Zi ce n'are să mai moară :
Un amestec rar de veste
Cu-un ciudat „odinioară”.

IN PARCUL ILUZIEI

Spune-mi cum era în seara neuitat de dureroasă
Pentru irealitatea totului și chiar a ta ?

Cum erau iezerul, plopii, în lumina aburoasă
Ce păianjenea ca voalul parcui care dormita ?

Adu-ți, suflete, aminte bine ! Fii măcar ecoul
Tău, din clipele acelea, adăstate pătimăș —
Mincinoase ca și visul !... Poate farmecul și noul,
Lasă'n noi, ca pe o dună, urme sigure de pași.

Lacul, nepătruns de-albastru, nu sclipea și n'avea undă ;
Ca o lespede imensă, pește un mormânt regesc,
Odihnea umbrit de arbori, — uriași ce vrând s'ascundă
Locul sfânt : îl împresoară, stau plecați și se'mbulzesc.

Pentru ce atâta farmec neștiut îndurerase
Sufletul, în loc să-l cheme, rădăcini să prindă 'n țarmi ?
Se simțea strivit și singur prin alei ce le visase,
Ca un vagabond sau schimnic în pereții-unei căzărmă?

Suflete-ai fugit de-acolo ! — vecinică nemulțumire ! —
Cred că'n fiecare umbră o himeră te dorea;
Dar cum nu te aşteptaseși, lumea din închipuire
S'o găsești odată'n juru-ți — ai închis pleoapă grea !

Ai fugit în vechea, trista și sărăcăcioasa lume,
Cu priveliștea-i pe care n'o iubești și nu o cruci.
Dar în ea trăești ! e sigur ! și muncești să-ți faci un nume :
Fugărești pe o Sahară, către-un țel, un cârd de struți.

Dar de când aevea visul l'ai văzut, lipsit de pace
Il dorești, ca pe-o amantă ce-a plecat fără sărut,
Când puteai s'o strângi la pieptu-ți ! Priveliștile sărace,
Ca lianele de apă, în mocirla lor te-au vrut.

Dar ținut de fundul bălții de noroi și desgustare,
Și-altoit cu altă fire, plin de doruri, te'nalți totuși;
Și răsbești, urând mocirla, printre apele murdare,
Ca să legeni, albi ca luna, triștii și frumoșii lotuși.

Lacul? Cum era lumina ce cădea pe 'ntreg ținutul,
Neasemănăt și totuși petrecut prin ochii tăi?
Așteptat erai... Acolo ar fi fost divin sărutul,
Pe când pulbere de stele ar fi nins din crengi pe căii!

MESTEACĂNIL DE PE COLINĂ

Mesteacăni înalți, subțiri,
Par alb convoi de Pelerine,
Ce-a obosit pe munți, pe cline,
Călătorind spre Nicăiri ;

Și-a poposit întreg să vadă
Un stol de-aducere aminte,
Când vântul aducea cuvinte,
Trecând prin brazi ca o cascadă.

Inalt și drept a stat să cânte,
Pe-o singuratică colină,
Trecutul cu visare lină.
Cu doruri vagi, nădejdii frânte.

Buchetul capetelor lor
Mesteacăni și-l mișcă 'ntr'una,
Mânați de-un gând, — că totdeauna
Vor fi oprită în drum de-un dor.

Se odihnesc puțin, și-apoi
Pleca-vor, — Pelerine albe,
Sub ale cerurilor salbe
De stele, deșirat convoi.

Căci simt imboldul să se ducă,
Mereu ! fecioarele 'ntristate,
Abia pe frunte sărătate,
Ca un obol, de o nălucă !

Lipsită-i carnea lor de sânge,
De piept li se lipiră sâni,
Sub vânt se 'ndoiae ca bătrâni,
Alaiul ca un val se frânge !

Aceluia ce nu e 'n cer,
Dar a făcut cândva pământul,
Ii umple de blesteme vântul,
Și toate mirii lor îi cer:

Pe brațul lor de crengi să-l poarte,
Pe sănul lor dogit să-l frângă,
Cât frunza lacrime să plângă,
Pe ochii lui cu ape moarte.

Să-i stea un ceas de priveghere
Și barem să-l îngroape ele !
De-i putred, oasele să-i spele
Și să-l gătească de 'nviere !

Vieața morții-i nesfârșită...
Ies mii de drumuri din morminte...
Vor merge 'ncet, fără cuvinte,
Prin noaptea pururea cernită.

Din muntele cu brații, curg
Pârâuri reci, de vânt, într'una...
Iși smulg mesteacănnii cununa,
Și cade soarele 'n amurg.

ZĂPADA

Pe când orașul tot dormea,
A nins, a nins și alba nea
A pus pe drum, pe-acoperișuri,
Hermina-i albă, prea curată,
Și creanga mică din tufișuri
E 'mpodobită și 'ncărcață.

Și s'a făcut grădină iară,
Căci arborii se-apropiară !
E bolta cerului opacă
Și cenușie, parcă-i seară !
De-atâta alb o să se facă
Paloarea noptilor de ceară !

Încet merg oamenii pe stradă,
Ca visătorii 'ntr'o livadă.
Dar pasul lor, potecă 'ngustă,
Pe albul fără de prihahă,
Taie'n priveliștea augustă,
O dâră de pământ, o rană.

I-o liniște, ca 'n altă lume ;
Nici adiere, nici parfume.
Lumina, mică și egală,
Nu vine, s'ar părea, din soare ;
Și, totuș e o zi de gală,
De mult omăt, de multă floare.

Nepământene, vagi speranțe,
Infiripează'n suflet stanțe
Serafice. Dar muritorii
Nu înțeleg apropierea,
Făgăduința și tăcerea,
Ce vin de unde nu sunt norii.

Poetul, sgribulit, aude
Și printre genele lui ude
De frig, scânteie amintirea
Cântărilor neasemuite,
Care 'i fuseseră menite,
Când Dumnezeu creiase Firea.

POVESTE

Simția 'mpăratul zi cu zi sfârșită
Viața-i începută în alt veac ;
Și adăsta a stingerii clipită,
Ca pe o tihă caldă, ca pe-un leac...

Și-așa 'nțelept, precum era, firește,
Având fecior, chemase cărturari,
Ca să-l învețe cum se cârmuiește
Și să-i arate drumurile mari.

Prin sfaturi, șovăielnica părere
Se întărește 'n cuget într'un fel,
Ni se trezește ageră și cere
Să se 'ndrumeze singură spre țel.

Iși dovedea mereu destoinicia,
Sfios și dulce, fiul de 'mpărať ;
Iar tată-său murea cu bucuria
Că bun urmaș pe lume și-a lăsat.

In vremea asta, cere găzduire
Un venetic, venit de peste mări,
Care-ajunse-se-acolo fără știre,
Cu ochii plini de visuri, de'ncântări.

Avea sub braț străinul o lăufă...
La întrebări, pe coarde răspundea.
Cânta de sta viață 'ntreagă mută
Și altă lume 'n juru-i se 'nsorea !

Necunoscut, adânc era fiorul
Purces din strune : cugete și plâns !...
Pe minunațul meșter, Crăișorul
Ca pe un frate 'n brațele-i l-a strâns !

Și a simțit ne 'nfrântă aplacare
Spre cântec, și l-a luat învățător ;
Iar tot stârnind a strunei cuvântare,
Ii adâncea 'nțelesul robilor.

Și moare Impăratul I și se duce
Pribegieul, de blestemul lui mânat ;
Fu nevoie orfanul să s'apuce
S'adune oști, să întărească sfat.

Dar nu mai era harnic, iar gândirea
Nu îi ședea la treburi și supuși !
Ii tot cădeau și dreapta și privirea,
De pe greoiul sceptru pe arcuș.

În țara lui domneau diregătorii !
Iar el, slăbit de cântec și nesomn,
Înmormântat în farmecul comorii,
Lăsase tron și mantia-i de Domn.

Nevolnic pentru-a sceptrului povară,
Era stăpân pe suflete prin cânt ;
Scotea din coarde-o largă primăvară
Și-o risipea 'n florită pe pământ ;

O revârsa în inimile pline
De nesfârșit ! căci el era 'mpărat
Pe țara fără margini din oricine,
Pe lumea 'ntrevăzută necurmat !

RECUNOȘTINȚA

Și se făcea că merg print' o pădure,
Că trec, c'o'mbărbătare de oștire,
Printre copacii deși, cu umbre sure :
Ca pe un drum purtat în amintire.

Și nici o teamă, nici o oboseală,
Nu îmi slăbeau avântul și piciorul ;
Dam ramurile 'n lături cu iuțeală, —
Nu-mi întrecea nici veverița zorul.

In calea mea părea că vor să cânte
Deschise flori, ca gurile de îngeri,
Și buruieni ciudate să descânte
Prințe tulpini năpraznice de săngerii.

Poteca mea suia dela o vreme.
Urcam cu aceeași ageră putere,
Prințe năluci sclipind de diademă,
Pierzându-se prin bezne, în tăcere.

Stejari și fagi suiau spre culmi cu mine,
Dar tot mai nalți, mai deși, mai înnoptătici ;
Întâiu svoneau ca stupii de albine
Și-apoi cu aspra voce de sălbatici.

Dar glasul lor îcremeni de-o dată,
Un brad răpus cu barda din tulpină.
Am stat, — și pe privirea'mi îcordată
Bătu un val puternic de lumină.

Castelul ! Visu-mi sta să se destrame,
Infricoșat de sumbra măreție,
De strălucirea nouii lui arame,
De-a pietrei aspre neagră vecinicie.

Și-am ciocănit în poarta ruginită !..
Iar un moșneag cu barba colilie,
Uscat, deschise poarta 'ntr'o clipită.
Era firesc să mi-o deschidă mie !

— „Bine-ai venit stăpâne !“ și'inclinat-a
Albitu-i cap. Și m'am tot dus pe-o sală
Intunecoasă, strâmtă, ce curmat-a,
Intr'un, târziu, la scara principală.

Doi lei împărătești stăteau de pază,
Incremeniți acolo'n preajma scării.
Privirea lor, de veacuri fără rază,
Sclipi, ca'n soare, valurile mării.

Am alergat pe trepte ca furtuna,
Simțind c'aduc norocul, Invierea !
Lucea în juru'mi marmora, ca luna ;
Iși dobândeau vorbirea ei — tăcerea.

Și am ajuns. Pe catafalc întinsă
Dormea de multe veacuri castelana ;
Părea obrazul ei de floare stinsă,
Un lotus mort, iar gura ei ca rana.

Și mi-am ghicit atunci aleasa soartă
De mii de mii de ani urșită mie !
Și m'am plecat setos pe gura moartă,
Și-am sărutat-o — cât o veșnicie !

Privirea-i dulce se-așeză pe mine :
— „Ce somn adânc ! Tu-mi ești mântuitorul !“
Și dela piept și-a scos un șarpe : — „Tine !“
Și repede atuncea ca fiorul,

Mi-a străbătut în inimă jivina,
De mi-am simțit ființa ca de ghiață !..
Ce vis amar ! M'am deșteptat. Lumina
Slăvea pe lume-o nouă dimineață !

NE'NTELEASA REMUŞCARE

In sufletu'mi aşteaptă neclintită
O tainică, o veche remuşcare,
Şi se trezeşte 'n singura clipită,
Ce mi-o doresc de tihnă şi visare,

Pe bancă, sau în jetul din odaie
Precum mi-e umbra totdeauna paznic,
S-aprindе 'n mine mistica văpaie
Şi 'ntr'un ungher şi începe vechiul praznic,

Mustrarea asta fără obârșie !
Când s'a născut ? Din ce-a purces ? din vină,
Că dăinuesc ? că zilele 'mi sfâșie
Din inimă necontenit lumina ?

E din părinți ? Ori poate e mai veche,
Neînțeleasa, strania șoptire,
Ce inima mi-o duce la ureche,
Ca pe-un ghioc umplut cu auire ?

Ca peste-un mort, când torni pământ într'una,
Pot asvârli noian de fapte bune
De-asupra remușcării, — cu niciuna
Nu pot s'o'ngrop ! Cum nici nu știu ce spune !

E poate o cumplită moștenire,
Păcat ce numai moartea îl va stinge...
Sau dimpotrivă, e o pregătire :
Mustrările, ca șerpii ne-or încinge,

În ziua 'n care, cripta să o spargă,
Suna-va 'n trâmbiți aspra judecată !...
Vor fi aduse oasele pe targă
Și hârca fiecăruia spălată.

Ca să primim osânda și disprețul
Aceluia ce ne făcu ființe ?
O, l-aș izbi cu craniul, să-i dau prețul
Vieții și postumei umilințe !

ÎNCEPUTUL SUFERINȚEI

Când s'au oprit din fugă, trudiți, se însurase,
Adam privi pământul, mirat că vrea să-l poarte !
În inima lui nouă, ca trăznetul intrase,
Cu spaimă alungării, nelămurită moarte !

Ca pe-un desis subțire, el străbătu pădurea
Și umbrele cu ochii ; dar nu-și zări dușmanul.
Venea vuind năpraznic, desprins de pe aiurea,
Ca un puhoi pe munte, năvalnic : uraganul !

N'avea coloare, formă, puterea uriașe ;
Mugea, izbea orbește și fără conținere !
Făcuse cerul negru și scund ; iar drept ispașe
Smulgea, frângea din arbori, — căta pe om în fire.

Cu palmele pe sânii, svâcnind de-atâta fugă
Se aşezase Eva, sfârșită, spăimântată,
Pe-un cedru frânt, în țărâna culcat, — și prima rugă
Sbură, fără cuvinte, spre bolta 'ntunecată.

Și se lăsa pe codru o noapte tot mai deasă ;
Tremurătoare Eva și 'ncremenit bărbatul,
Iși adăstau peirea, în lumea ne 'nțeleasă,
Și plini de remușcare își blestemau păcașul.

Copacii foți, în scâncet, întreagă frunzătură,
Se fremântau în chinuri, urlând de suferință ;
Cei doi credeau că încă îi urmărește ura,
Că Iehovah îi muștră și aspru-i amenință.

Femeia se lipise, cu sânul ei fierbinte,
Ca de un trunchiu, de trupul bărbatului puternic.
Ea tot avea un razim, un mergător nainte,
Și, pricină-a greșelii, i se 'nchina cucernic.

Adam, pătruns de grija, dar gol de 'nchipuire
Sinistră, — nu văzuse nici barem ofilirea
Unei cicori, în raiul scăldat de înflorire ! —
Simți că-i arde capul, că-l încolțea : gândirea !

„Nici binele cu care mă deprinsese raiul ;
„Nici spaimele de-acuma nu le-am râvnit vreodată !
„Tu, Doamne, mi-ai dat trupul, auz și văz, și graiul,
„Smulgându-mă din lumea cu mine frământată.

„Puteam să calc în tină și să n'o simt : eu însuși
„Și glod cleios și plantă și vânt și strop de rouă.
„Ce foc i-acum în ochii-mi ! Și nu îl stinge
plânsu-mi !
„Ce sunt aceste toate simțiri ciudate, nouă ?”

Un clocoț lung și'n urmă-i un trosnet scurt, ce scapă
Spărgând, surpând, de parcă vrea lumea s'o fărăme ;
Un ropot des, de-asupra, pe frunze, — stropi de
apă :

Ploua ! Fricoasă, Eva gemu adânc : „Adame !”

Adam își rupse negrul zăbranic de gândire,
Bărbat pe dată gata să apere, să lupte,
Pe tatăl lui să-l farme în pumni, cu învrăjire,
Pentru plăpânda-i soță, cu glesne mici și supte.

Se frământau copacii, vuia cumplit pădurea
Cu miile-i de glasuri ; iar cerul, fără milă,
Vărsa potop ! Perechea privea ca într'aiurea
Și asculta'n picioare, înfiptă în argilă.

Dar totul are-un capăt. Stătu grăbita ploaie.
O noapte 'ntunecoasă își limpezi tăcerea
În sunetul de picuri, din foaie peste foaie
Alunecând, și pacea își întronă puterea.

Iar singurii pe lume, bărbatul și femeia,
Și goi, și strânși în brațe, în liniște, simțiră
Că'n carnea lor fierbinte tot nu s'a stins scânteia
Aprinsă de Satana, și iar păcătuiră.

* * *

O strângere în brațe puternica-l trezise, —
Visa, vorbea prin somru-i transfigurață, Eva;
Era în zorii zilei; furtuna se sfârșise
De mult; fărâna udă zorea prin ramuri seva.

Adam sorbi cu sete aroma dimineții,
Imbătător amestec a mii de respirații
De ierburi și de arbori. Și el, prilej al vieții,
Menit să fie trunchiul atâtore generații,

Imbrățișă în suflet priveliștea măreață,
Se 'nfioră de dragul mulțimilor de forme;
Văzu păianjinișul de umbră, ca o ceață,
Cum se preschimbă 'n ziua. Nălucile enorme

Din zări se prefăcură în munți, în codri. Cerul
Se 'nălbăstrea mărindu-și într'una coviltirul...
Adam, mișcat, nesigur, căta pe vistierul
Luminii și-al culoarei. „Să fie trandafirul

„De colo, ce răsare ca din pământ, din mare ?”
Se întrebă. Minunea îi așinti privirea.
Pe urma aurorei sosi o 'mbelșugare
De ghimpi enormi de aur, fășniți din clocoirea

Unei vâlitori de flacări. și soarele'n tărie
Iși desveli splendoarea de-asemănări virgină.
Iar primul om, în față-i, îngenunche pe glie,
Văzându-l cum se 'nalță și 'mprăștie lumină.

Din raiul fericirii tihnite, vegetale,
Fuseșe izgonită nemilostiv, cu ură,
În neștiută lume, cu cer ce se prăvale,
Cu arbori strâmbi de chinuri, urlând de câte'ndură ;

În noapte tot mai deasă și'n clocoț de furtună :
Perechea 'ntruchipată de mânilor divine !
Și iată că găsise Adam făptura bună
'Vădit promițătoare de linișite, de bine.

Napoia lui, în codru, creștea mereu mișcarea
Și sgomotul, — sinistre hămături de fiare.
Într'un stuș, un tigru și sfâșia spinarea
Unui berbec, ținându-l neturburat în ghiare.

Când bestia flămândă simți o nouă pradă,
O cercetă pitită, se pregătea să sara ;
Dar omu-asemânase privirile cu-o spadă
Purtată de-un arhanghel, și îl cutremurără.

În inimă cu suful îngheteator al morții,
Iși ridică privirea spre soare ; și 'nțelese
Singurătatea, râsul, ticăloșia sorții,
Ce-l hărăzise jertă primejdilor dese !

Apoi zări pe Eva plecată, zâmbitoare,
Pe fața unei ape, cu plante 'n păr, pe frunte :
Icoana frumuseții în veci neștiutoare
Că jocul ei urnește zăpoarele din munte.

„O, cum mi-aprinde trupul și mă învrednicește
„Vedere ta, femeie !“ și-a întrerupt gândirea
Adam, obârșitorul iubirii care crește
La nesfârșit, bogată, în toată omenirea.

„Mi-ai dat viață, Doamne, în raiul plin de șoapte,
„De flori, de bestii blânde. M'ai copleșit cu darul
„Când mi-ai adus pe Eva ! În topitarea noapte —
„Din ochii ei, crezut-am că-ți simt iubirea, harul !

„De nu-mi dădeai pe Eva, m'ai fi creiat zadarnic !
„Cu alba-i frumusește, m'ai fericit, Stăpâne !
„Dar bunurile toate mi le-ai sporit fățarnic,
„M'ai alungat în beznă, — dar ea a mea rămâne !

„Mi-ai zămislit întreaga făptură din țărână ;
„Când nu e colb să n'aibă satanica menire
„Să prindă'n el sămânța, ce singură se mâna ;
„Mi-ai plăsmuit, Stăpâne, făptura din iubire.

„A ta-i vinovăția greșelii și-a ispitei !
„O, vitrege părinte, gelos de fericirea
„Copiilor, — tu, care, în zările ursitei,
„Râzând ne pregătiseși de veacuri prăbușirea !

„De-ași fi stăpân pe focul usturător, pe fierul
„Arhanghelului care m'a fugărit ! Părinte,
„Cu nici o teamă 'n carne, adânc aş privi cerul
„Şi ochii mei ar sparge albastrele-i vestminte !

„O, de mi-ar sta 'n putere să te răstorn pe nouri,
„Să te arunc pe humă aceasta rece, hâdă !
„Cu vaetul tău mare să umplu mii ecouri,
„Atunci abia durerea-mi ar învăştă să râdă !"

Aşa, cu glas de tunet, îşi năpusti mânia
Adam. Dar Eva, dulce şi stăpânindu-şi teama,
L-îmbrăţişă atuncea ! „— Stăpâne, dă-mi solia
Să te mângâi, şi-aicea sunt meri şi şerpi,—ia seama!"

TOAMNĂ

Amestecul vieții, mulțimea
De fapte, de sfonuri, de străinii,
Se-adună și bat cu putere
În ne'ncăpătorul meu craniu.

Asemăn, înlătur, însirui,
Cu nici o știință, vezi bine! —
Cu patimă, cu nepăsare,
Cu dârza-mi iubire de mine!

In friguri, cu aceeași migrenă,
Sorb lacom deșerte pocale,
Ce eu mi le 'ntind ! pe cărarea
Ce tot mai adânc se prăvale.

Vibrând de durerile-mi proprii
Sub trecerea vremii greoai,
Ca o fereastră la stradă
Privesc pregătirea de ploaie...

NEIZBUTITĂ VEŞNIC

Şi va'nceta să treacă pe sufletu-mi iubirea
Ca viscolul şi ceaţa ! Atunci, spre pomenirea
Ne 'nduplecatei patimi, haine, generoase,
Voiu smulge Morţii una din miile-i de coase
Şi din oțelul rece, de neştirbit, voi face
Unealtă fără seamăn de tare şi dibace.

Pe lespeda sub care dormi-va cea din urmă
Din cele ce făcură din gândurile-mi turmă
Sau pasăre ce cântă pe băt, în colivie,
Din blocul cel mai dornic de aspră veşnicie,
Din marmoră ca neaua, cu dalta voiu desface,
Ca pe un miez de nucă, a gândului meu pace :

Voi înnălța statuia lubirii pătimășe,
Slăpântoarea noastră, răsplată și ispașe !

O, n'o văd încă bine, n'o văd amănunțită,
În mintea mea, statuia ce-o vreau desăvârșită.

Voiu pribegi adesea prin cimitiru-acela, —
Un moș care și tărăște urâtul și umbrela...
O voiu privi în față cu zâmbet și întrebare ?...
Mă voiu gândi, lubire, cu biata'mi sărutare
Și te 'nvieze în piatră ? Voiu plângere și ntelege,
Că tu ești cel mai mare avuț al unui Rege ?
Și 'nfiorat, netrebnic, îmi voiu aduce-aminte
Cum, ca 'ntr'o matcă mică, se prăvălea fierbinte
În inimă'mi puhoiul, zăporul tău, lubire,
Mugind, rupându'mi țarmii, tihnita-mi îngrădire ?
Și versurile 'n care te-am proslăvit, le-oi spune
Naintea ta, Veneră, cu glas de rugăciune ? —
Vai ! sunt poet, nu sculptor ! din marmoră înghețată
Să'mi făuresc durerea, s'o depărtez îndată.
Cântarea mea, de-am scris'o, nu și-a secat izvorul,
Neizbutită veșnic, mereu își cearcă sborul !

ŞARPELE ŞI EA

Un muşchi într'o cămaşe de cortel
Pestriţă, lucitoare, ca de moar,
E târîtorul şarpe. Limba doar
E mlădioasă, ageră ca el.

Dar şarpele'i de ghiaţă, ca un braţ
Înțepenit de moarte. S'ar părea
Că nici la sănul ţău nu ar putea
Să-şi încălzească recele său lăţi.

Femeie cu picioarele fierbinți,
Cu pântecul : cămin dogoritor, —
Ca șarpele de încolăcitor
Te împletești pe sufletu'mi, și'l minți !

Iți fură date numai pentru mers
Picioarele, doi boa mătăsoși
Care sugrumă lung, nesățioși,
Când mi se darmă 'ntregul univers ?

Ce-asemănare-adâncă e 'ntre voi,
Reptila și femeie, de-ai știut
Limbajul veninos de la 'nceput,
Pe când mergeam alături calmi și goi ?

Asemenei ei de mlădioasă și
De-acătăoare ; dulce, — printre legi
Cu fine aspre, — pe artiști, pe Regi,
Ii stăpânești cu voluptăți de-o zi.

Și rece ca jivina, doar atunci
Când vreau să-l umilești sau să-l aprinzi,
Iți ții departe omul, — i te vinzi !
Ca vlăguitor din brațe să-l arunci !

ORBUL

Și nu-i nebun, ori cerșetoare,
Și nu-i netrebnic sau mișel:
Să n'aibă inima-mi datoare
Să plângă 'n hohot pentru el.

TREPTE RUPTE

Doi cântăreți am cunoscut odată,
Un orb și călăuza lui, — copil
Lipsit și el de-un ochi. — Intunecată
Părea vieața lor, ca un azil !

Doi cărători, părintele și fiul,
Cu niciun gând pe chipuri, niciun dor-
Nesimțitori își semănau pustiu ;
Te prăbușeau în noaptea vietii lor.

O suferință veche, îmbâcsită,
Le sta pe față blandă, și nfruntau ;
Antipatie, milă putrezită
În inima-mi o ghiară frământă.

Cântarea lor barbară, nemiloasă,
Ca bicele în sufletu-mi bătea ;
Ca pe-o fatalitate fioroasă
O aşteptam, și carne-a-mi se 'ncrețea !

Nădăjduiam pe semne totdeauna
Să licăreasă-o lacrimă, pierdut,
În cântul lor ; — căci simt și orbii luna
Și-i fericesc divinul ei sărut.

Nu pot uita cum se 'mbulzeau în ușă
Unei mocnite ceaine ovreiești !
Mi se părea că vântură cenușă
Nimicniciei noastre omenești

Când, iarna, pe vîforițe cumplite,
Întrând în adăpostul primitor,
Iși scuturau vestimentele albite,
Svârzieau omățul alb în jurul lor.

Pliimbându-și ochii fără de vedere,
Bătrânuл orb să cânte începea ;
Se deșteptau cu murmur prin unghere
Golianii-adăpostiți de vreme rea.

Abia zarea în juru-i băiestanul !
Un singur ochi călăuzea pe doi !
Cântau ! hain își sfredeleau timpanul,
Precum călcau orbește prin noroi.

Tipa ca foamea, flătuл, a moarte !
Mai ascuțit ca viforul de afar' !
Pierea perechea'n noapte, ca să-și poarte
Şi-aiurea al destinului samar.

Aș fi jurat că iernile de-a-rândul
Ii voiu vedea din beznă răsărintă :
Pe moșul orb de mână aducându-l
Copilul șubred, galben, clănțanind.

Mă mustră conștiință că vreodata
M'am întrebat : „Pe care mai întâi
Ii va primi țărâna 'nfometată,
Şi cum va spune celuilalt : „rămâi ?”

Şi mi-a pierit de-apururi veselia,
Când l-am văzut pe tată fără fiu,
Cătând cu cărja, piatra, zidăria,
Incovoiat, strivit ca de-un sicriu.

Dar lacom de priveliștea măreajă
Și tragică a omului stingher,
Care-și târa ciosvârta de viață
Neluminată, în lumea-i fără cer,

I-am dat ocol, i-am mers apoi în urmă : —
Nu se târa ! ci dârj, sălbăticit,
Pășea, căta, — o fiară care scurmă
Și își găsește hrana, negreșit !

Și-am înțeles că tot nu vrea să moară,
Că își iubește viața, și pe el !
Că pentru scumpa zilelor comoară
S'ar face Mortii coasă de oțel !

CĂMĂTĂREASA

Din prag te 'ntâmpina miroslul de tămâie ;
Icoane pretutindeni, ca pe-o catapeteasmă ;
Lătra de lângă sobă un Bubi roş de râie ;
O ramură de salce se veştejea'n aghiasmă.

În mijlocul odăii, ca din podea ivită,
Făcându-şi ochii roată pe mobile, bătrâna
Işi aduna pe fine privirea-i ascuțită,
Pe când, cu dibăcie, şi-o mai umbrea cu mâna-

Te măsura din guler, treptat, până la ghete ;
Apoi, îngrijorată, se ghemuia pe-o ladă,
Într-un ungher. Cu silă, priveai pe un perete
Sau în tavanul vânăt, ce-amelință să cadă.

Bătrâna 'și făcea cruce cu limba'n cerul gurii,
Stângaci, rupeai tăcerea, scoțându-ți amanetul.
Zâmbea cu milă baba ; iar setea căutării
Și-o potolea 'n făcutul țigării : tabietul.

„Ceasornicul acesta l'am cumpărăt în vară,
E nou și umblă bine, cu nouăzeci de lei !”
Bătrâna 'și făcea cruce, ofta cu jale-amară,
Privea la Sfântul Gheorghe și te 'ntreba: „Cât vrei?”

Și, ca și cum oftatul acela deschisese
O râpă : aşteptarea, grăbitele nevoi
Ce te adusese 'n casa unei cămătărese,
Se prăvăleau năuce, ca turmele de oi.

Cucernicia, vârsta cămătăresei, jocul
Privirilor ei, straiul din petece cârpit,
Nu'ngăduiau să fie de partea ta Norocul ;
Primeai oricât, și iute ! ca de-un leșin zorit.

Te petrecea mătușa, trecându-și limba fină
Pe buzele-i uscate, făcându-și cruci mereu.
Apoi, în fața lăzii cu amaneturi plină,
Iși înfigea privirea adânc, în Dumnezeu !

GOLANUL

In marginea orașului bogat,
Printre movile de gunoaie 'ncinse,
In isma, în pelinul miresmat,
De secată și de lături ne'nvinse,

Dormea un om, din zori, ca'ntr'un hamac.
Visa că intră falnic prin palate,
Ucide, pradă ; nu mai e sărac ; —
Că are slugi ; le ceartă și le bate !

Intr'un târziu, golanul s'a trezit ;
S'a ridicat în cot, pe jumătate,
Şi zărilor albastre le-a zâmbit
C'o sfântă şi frâjească bunătate.

Miresmele atâtore buruieni;
De nestârpit, sălbaticie, 'ncâlcite,
Işi îmbulzeau suflarea de semenii
Spre el, ca duhul caldelor ispite.

Şi soarele, din locu'i depărtat,
Pârguitorul poamelor zămoase,
Pe omul stând în ierburi cufundat
Îi mângâia cu raze mălaşoase.

Ca pe-un răgaz prin muncă dobândit,
Bogat de-a suvenirului povară,
Aşa sorbea golanul, moleşit,
Prin porii ţoţi, răsplătitarea vară.

Incât păreau făcute pentru el,
Pentru 'mbibarea lui de fericire :
Boltitul cer cu norii fără ţel
Şi colorata lumii 'nchipuire !

GROPARUL

E pururi dimineața odihnit,
Căci doarme-adânc și fără să viseze...
Dar munca lui și-o 'ncepe chibzuit,
Ca până seara 'ntr'una să lucreze.

Când a plecat de-acasă, zorile
Cu stacojiu boiseră foți norii
Și moțăiau cu rouă 'n creștet florile,
Și-abia treceau spre câmp secerătorii.

De zeci de ani același meșteșug
Ii hărăzește omului puținul,
Cu care-i mulțumit ca de belșug,
Când serile își bea la crâșmă vinul.

Pân' la nămiezi, ades în cimitir
E liniște de rai, de sihăstrie ;
Iși unge 'n tihňă soarele cu Mir
Gângăniile din împărătie.

Se face cald ; dar omul s'a cuprins,
Săpând mereu pământul sub picioare,
Intre pereți, ce parcă dinadins,
Stăpânului de-o zi îi țin răcoare.

Spre răsărit, când umbrele purced
Zăbranicul subțire să'și desfăcă !
Femei, copii cu ochi mirați, de ied,
Bărbați, cu țoți silindu-se să tacă,

Se plimbă printre sălcii, printre cruci,
Citesc cu glas, — și clopotul deodată
Se bate surd, înăbușit ca 'n tuci,
Și voci se-aud, și un convoi se-arată.

Un sfert de ceas tăcerea s'a fărmătat
De hohote de plâns, de tânguire.
Groparu-a stat o clipă din săpat,
Atâtă cât învăluie-o privire.

El o făcuse groapa ceea ieri.
Până'ntr'amurg o rânduise bine,
— Cazmaua bună parcă dă puteri ! —
Și-acum te miri pe cine'n fundu-i ține.

Iar larmă, poate încă un alai ;
Orașu-i mare. Moartea, fără preget,
Ia numele din condica din rai,
Ce i-a căzut lui Dumnezeu sub deget.

Dospit de soare, vechiul țintirim
Destramă aburi și miroșuri grele :
Din cripte, de sub lespezi, prin chilim
De ierburi, margarete și pansele.

Acum e seară ; vrednicul gropar
E mulțumit de sarcina 'mplinită ;
Zâmbește gropii lui, ca un brutar
Ce-a mântuit cuptorul său de pită.

SACAGIUL

Pe străzile-asfaltate și drepte doar de ieri
Mai lin mergea sacaua ; dar jalnica-i mărtoagă,
Flămândă de trei zile, sleită de puteri,
Cu ochi de știucă veche, călca : ziceai că-și roagă

Stăpânul, că 'ngenunche la fiecare pas !
Infrigurăt, în sdrențe, dar dârz în disperare,
Tovarășul mărtoagei din scorburi scotea glas :
— „Sătuilor de pâine, am apă de vânzare !“

La porțile înalte, în fier meșteșugit
Lucrăte, cu răbdare, ridicola saca
Iși aducea belșugul ; iar calul, istovit
În trista așteptare, vedea că se usca !

Bătea în porți de-a-rândul, se sugruma strigând
Și se 'ntindea scheletul de om : ca să primească
Răspunsul, o chemare ! Doar pântecu'i flămând
Gemea în încișoarea'i ce se strâmta, de iască!

La fiecare poarfă își horcă'a 'n zadar
Strigarea și plămâni'i, bucată cu bucată,
Și'i arunca pe luciul curatului trotuar, —
În urbea înnoită bogată, civilizață!

VOINEA

Barba depănată lung ;
Sub sprâncene mari, umbroase :
Ochi ce'n drumu-le străpung
Cu sclipirea lor de coase

Fața roasă de-asumbriri,
De nădejdi și amăgiri.

Suflet larg, întunecat
Astăzi, mâine zi'nsorită ;
Țărmă în care valuri băt
Fără pregeț, pe clipită ;

Inimă de lacrimi plină
Și sprâncene ce se 'mbină.

Fată lui, moșia, casa
Strămoșească de-l mai țin
În pridvorul vechi, la masa
Moștenitului cămin :

Altfel, murgul ! și pe vânt, —
Mulți dușmani în țară sănt !

Dar suspinul crește 'n piept,
Ghimpe azi, mâine hangher !
Dorul vrednic stă deștept,
Ii adormi, și ți-e străjer.

Voinea, crainicul haiduc,
Vedea, măre, cum se duc :

Frunza falnicei păduri,
Floarea mândrelor răzoare ;
Peste munții vineții-suri
Șiruri pasări cântăoare ;

Ochii 'n juru-i și-i rotea

Și în suflet tresărea :

— „Ce-mi plângi, inimă bătrână ?

„Taci, că Voinea are-o fală !

„Ah, Casandro, mai îngână

„Doina codrului odală ;

„Trece vântu 'n plâns pe vale

„Și mă rupe-atâta jale !”

Peste pletele Casandrei

Moale mâna'șii pe trecea

Și în glasul copilandrei

Doru-i vajnic se topea ;

Flinta ruginea uitată,

Pentru dragostea de tată.

II

Cine știe ce nălucă,

Ce gând vechi l-o fi 'ndemnat :

Intr'o noapte, dor de ducă

L-a trezit, l-a 'nvăpăiat,

Și pe murgul lui călare

A luat negura 'n spinare !

A trecut în Ungurime ?

Ce gând mintea i-o fi tors ?

Codri tac, nu știe nime....
Calul singur s'a întors,
Cu-un cuțit până 'n prăsele
Ca un junghiu înfipt în șele !

BUSTENARII

Din zări, i-un cimitir de obeliscuri
Boile parcă cu cațran, murdare,
Pe-al căror vârf, te-aștepți, cu stârv în plisuri,
Să vezi corbi mari, tihniți, la ospătare !

Pe fărna de fungine, jilavă,
Să străduiesc potecile să-și ducă,
Printre băltoace, panglica de lavă,
Spre deșirata schelelor nălucă.

Făpturi ca noi, sub tot același soare
Izvoditor de viață și de fețe,
Zorite, parcă lătul le dogoare,
Aleargă 'ncovoiate și răzlețe.

Ca din adâncuri, mari, necunoscute
Și grele respirații se adună ;
Iși bat spre noi grăbitele minute,
Să ne primească 'n hohot de furtuna.

Un miros cald, de păcură, adie.
E prietenos, de-aproape, cimitirul !
Dar sgomotul, mai vajnic, cu mânie,
Subpământean își înmulțește tirul.

In schela, ca de friguri sguduită,
O lingură, o secăluitoare,
— Ca un burlan, ca un pilon, — zorită,
Găsește, soarbe din adânc licoare.

Un om, un singur om o adâncește,
O naljă-apoi, ca iarăși s'o coboare, —
Și tremură pământul și-și golește
Din tainițe bogătele izvoare.

COCORII

1924 — 1941

COCORII

E'n miezul zilei și, ca printre trestii
Un șarpe, își despică drum o undă
De rece vânt. Tot mai puține bestii
Se scaldă 'n râu, în mlaștini se cufundă.

Și nopțile — atât de nesfârșite! —
Sunt reci și 'n zori șopârla înfârzie
De sub culcușul frunzei veștejite
Sub raza caldă-a soarelui să vie.

S'a 'mpuținat vânatul și la baltă
Și 'n iarba neagră-verde și rărită,
Prin ramuri numai veverița saltă,
Sau să pe loc, prelung încremenită.

Uscat foșnește papura. Din zare
Vin gemete, — suspinele pădurii ;
Și salciei de-aproape i se pare
Că s'a sfârșit cu binele căldurii.

Golașii pui de astă primăvară
Sunt mari de mult, și sboară și vânează ;
Și au aflat și ei de ychea țară,
În care-acum se împrimăvărează.

Neliniștiți, îngrijorați, cocorii,
Cu pliscu 'n vânt, pe lungile picioare,
S'au tot strigat, țintind departe norii
Tăinuitori, s'au îmbiat să sboare.

Mâhnit, pilotul, singur el nu țipă,
Nu 'ntreabă, nu aleargă, ci, deoparte,
Înfipt pe-un dâmb, își vâră sub aripă
Micuțul cap, adânc, în somn, ca 'n moarte.

De ani și ani călăuzește stolul
Semenilor, dar știe că văzduhul
Nu i-a păstrat cărările, și golul
Ii dă fiori, de parcă-și pierde puful.

Va mai putea să taie ca pe-o apă
Vicleanul vânt, neprevestit de unde,
Ce-adună nori, îi sfâșie, i-adapă,
De nu știi unde te-ai putea ascunde ?

Mai poate el zări din depărțare
Limanurile bune de popasuri ?
Pilotu-și strâng capul și mai tare, —
I se năzare țipete și glasuri.

Și dacă sborul lui încetinește
Și bietul stol întârzie pe mare,
Pe apa fără fund, ce dușmănește
Tot ce-i crescut pe fjarm fără crujare ?

Pieri-vor toți sub valuri prăbușite,
Când singur el s'ar cuveni să piară,
Să cadă cu aripele sdrobite !
Și totuși, vai ! pleca-vor astă seară !

„Pleca-vom, da, pleca-vom !” se audе
Prin stuhăriș, din patru părți, într'una.
Pilotu-și lasă visurile crude,
Privește 'n zări, dacă răsare luna.

Întinde larg aripele, aruncă
Semeț din cap, aleargă, își ia sborul,
Și strigă prin văzduhuri : dă poruncă,
Într'un vârtej măreț, cârmuitorul.

Și pasărele mari, cu catalige,
Iși răsucesc o clipă gâtul, mute,
Călând pe sus ; pornesc apoi să strige
Străbătător ; se sbuciumă pierdute.

„Plecăm, plecăm !“ răspund cu sfâșiere
Cârmaciului. Și freamătă zăvoiul
De aripă mari, bătute cu putere,
Și fără sir se 'ndrumă 'ntâi cocorii.

II

S'au îndrumat, s'au rânduit. În frunte
 Pilotul : se coboară, se ridică,
 El știe calea, lui i-e dat să 'nfrunte ;
 El cel dintâi și vânt și nor despică.

De mult înfrântă soarele în țara
 Spre care greu cocorii naintează
 Tot mai zorit să facă primăvara,
 Pe care sburătoarele-o visează.

Indrumătorul aripele-și bate ;
Plutește-apoi cât poate să plutească !
Iși strigă frații, și 'n pustietale
Răspunsu-i trist, grăbit să se sfârșească.

Napoia lor se nalță luna plină,
Să lumineze calea 'ndelungată ;
Și nuferii din ceruri dau lumină,
Din bolta lor deapururi depărtată.

Nu-i niciun nor de ocolit, și vântul
Prielnic e. Se duc într'o plutire !
Și merg aşa de iute, că pământul
Aleargă dimpotrivă cu grăbire.

Par stelele din cer prevestitoare
De bun sfârșit, iar unele străluce
Ca peștii albi din ape curgătoare, —
Și stolu 'ntreg ca luntrea se tot duce.

De mult trecut-a luna peste ele,
Ca un vultur măreș, nearipata !
Cu cât sunt, vai ! cocoarele mai grele,
De n'au ajuns, și noaptea iată-i gata !

Napoia lor, iar soarele răsare,
Dând drumul stăvilarelor luminii ;
Câmpie, lac, pădure, fiecare
Iși scrie margini clare cu vecinii.

Întreg întunecațul lumii caer
S'a deslușit; se văd până și-acele
Făpturi ce merg cu două lăbi în aer,
Mai sprintene ca ursul și mai rele.

Indrumătorul pasărilor cată
Acuma loc de-odihnă și de hrană.
L-a și găsit; și volnica armată
Coboară după el într'o savană.

三

Se-afundă 'n zări, aceleași mereu, spre ținta lor,
Ce nici nu se zărește, după pilot într'una.
Vâslesc, vâslesc alături, și parcă fără spor,
În nesfârșirea lină, cu destrămări de nor ;
Le luminează luna.

E noapte * și ajuns-au deasupra mării-acum.
Genuna jos scânteie de licurici. Răcoare
Și vaiet se înnalță, de împresoară'n drum
Cocoarele : văzduhul e turbure ca 'n fum
De-o ceață 'nșelătoare.

Strigări turburătoare se-aud nedeslușit
Deasupra mării, 'n spațiu. Se tângueie cocorii,
Se sfătuie, se cheamă ; și țipă răgușit
Pilotul, iar tot cîrdul în urmă-i răvășit
Iși pune păzitorii.

Sunt toți care porniră. Cu bărbătesc avânt,
Simțindu-se 'mpreună, sărguitar se-afundă
Prin negurile nopții, spre țara cu pământ
Și mlaștini multe, unde vânturi multe sănt
Și apă dulce, scundă.

Dar sgomotul de valuri sporește ne'ncetat
Și parcă le impinge, le duce el ! Furtuna !
Și jos, și sus, zadarnic te uiți : s'a 'ntunecat ;
Și sus, și jos, de-asurda te 'ndrepti : s'aui innecat
Și stelele, și luna !

Alegere nu este : nici să cobori, și nici
Să ocolești puhoiul, care 'n nemărginire
Și-a revărsat năprasna ; în van cobori, ridici ;
Și aripă e slabă ; tot una-i dacă pici
In sigură pieire !

Sburlit, întins, pilotul se 'ncumetă în van
Să fie treaz. Comandă, își cheamă ja'nic stolul.
Strigarea lui se 'nfundă în glas de uragan ;
S'au răvășit ostașii-i, în norii de catran
- Svârliți de-a-rostoqolul !

Cârmuiitoru-și frânge o aripă vâslind.
Atârnă ciotul, doare și nu-l poți da deoparte.
Și marea se aude tot mai cumplit mugind ;
Se văd în clocoire talazurile-albind ; —
E ceru-acum departe !

Brăzdatul câmp, ca 'n flacări de jucător, ca nins,
Se clatină cu totul, se năruie, trăsare.
„Cocori, cocori !“ mai strigă pilotul cu graiu stîns ;
Dar aripa-i, doar una, l-a coborît ; — l-a prins
Involburata mare.

Ca pe un fulg îl poartă al valului destin
Din funduri de prăpăstii pe vârfuri însipumate ;
Şi oricât bate valul se-aude un suspin ;
Şi aripe năzare pe fiecare clin

Pilotul aiurează luptând să fie treaz,
S'audă și să vadă. Sunt clipele din urmă :
„Înregul stol plutește, coboară la un iaz,
Și soarele străluce”. Un milostiv răgaz,
 Și viața lui se curmă.

Dar alte multe stoluri, plecate mai apoi
Spre țara 'mbelșugată, sau poate mai nainte,
Ajuns-au, ca 'n grădină la stupul său un roiu,
Au cuib și viață dulce, pe fârmuri și 'n zăvoiu,
 Sub soarele fierbinte.

PĂSTORUL

S'apropie de horă Stan, —
N'o mai văzuse de un an !
Şi ce ciudătă-i pare !
Tigani lăuta-şi ţeselă,
Se 'nvârte lumea veselă,
Şi-i prăfăraie mare !

Şi ce aprişi sunt unii 'n joc !
S'asvârlu, se frământă 'n loc...
Şi nu-i de fel cântarea
Pălrunzătoare, cu aripi...
De ce să chiui şi să ţipi
Şi toată smăcinarea ?

Ce aprig dor îl năpădea
De case, cârciumă, șosea...
Schimbat nu-i satul poate :
De orișiunde l-ai zări
Ii fac grădină zarzării,
Pometurile toate !

Schimbat e Stan ! De când e'n munți
Cu oile, tot leagă punji
Cu ochii între stele,
Furat de adâncu-albastrului,
Potecile sihastrului
Și ceața din vâlcele.

Tăcere 'n culme și pe văi ;
Tăcuț s'adună norii 'n clăi,
Plutesc și se destramă.
Dar norii pașnici când vorbesc,
Singurătățile vuesc
Ca bolțile de-aramă !

E liniște acolo sus...
Să tot asculți cu gândul dus
Pădurea și izvorul.
Și oameni, și viorile,
Uiți tot, privighetorile
Când își suspină dörul.

Se dă de-o parte Stan, măhnit :
Cât drum bătu pân'a venit !
Țiganii 'ncep o doină.
Iși ține Stan răsuflétul ;
Dar mai scârbit i-e suflétul
Și ca o zi de moină.

Iși vede lungul drum în gând ;
E înselat și e flămând
Și soarele-asfințește ...
Dar o pornește 'n calea lui, —
Dumbrăvi, tăpșane, cărări,
Il chiamă prietenește.

Nici n'apucase 'ntâia stea
Să pâlâie, și-o doină, grea
De doruri și de jale,
Din fluierul păstorului
Urca spre culmea norului,
Se risipea devale.

DINTR'UN POEM

Săpânul, Dumnezeu, Neconcepțul,
De nimeni însorit și îndemnat,
Făcuse lumea, cerul luminat,
Și-i dase vremii astfel începutul.

Cu-un deget tot pământul putea ține,
Și marile lui palme-au luat pământ,
L-au frământat și ca pe-un lucru sfânt
Un om făcu, aidoma cu Sine.

Și cu suflarea-l binecuvântăă
A dat viață chipului de Zeu.
Și s'a trezit din somnul cel mai greu,
Adam, sub ochii crâncenului Tată.

Cum s'au privit, sub bolta caldă încă,
La soarele atuncea plăsmuit !
Cu teamă și iubirea-au tresărit :
Pământ, ocean, din liniștea-adâncă !

Un suflu nou trecuse peste fire :
Avea să aibă încă-un domnitor !
Miresmele sporiră din izvor
Și susurără frunzele iubire.

Iar omul, amețit, ca de-o cascadă,
De sunete, miresme și culori,
Ingenunchia, se înălța 'ntre flori,
Nesătios s'audă și să vadă.

Răpit cu totul numai de natură,
De ale lumii forme și vibrări,
Iși dibuia în inimă cântări
Și suferea râzând de ce îndură.

Mirat, înfâia dată, Creatorul,
În veșnicia Sa, privi în jur ;
Iși dăstrămă luminile și norul
Din cugetu-l nestrămutat și dur.

Creațiunea 'ntreagă se'nșelase
În temerea și adorarea ei :
Nu se gândise Domnul să o lase
Voințelor și altor Dumnezei !

Tovărăș cum ar fi putut să-l fie
Cel care viața altui datoră,
Cel început, deci fără veșnicie,
Rob clipelor ce mintea-i număra ?

Plăsmuitorul nu avea înveoe
De un semn. Multiplu, nesfârșit,
Era în sineși : spațiu, timp, aloe,
Văpae, boare, Biblie și Mit.

Să-l sufle ca pe-un puf de păpădie,
Să-l spulbere pe cel care-aducea
Cu sine, Cel deplin în veșnicie,
A socotit că nu se cuvenea.

Și El, în Care totu-i cu puțință,
Simți o'nduioșare, urmăring
Prin mii de veacuri subreda ființă,
Norod făcută, luful stăpânind.

Pământ era și-l amețeau parfume
Și frumuseți vremelnice ca el ;
Ca toată vietatea bietei hume,
Sfârșit având, se va'nmulți la fel.

Privirea lui străbate-va departe
Și va căta la toate înțeles.
Dar în zadar visa-va la o parte
De nemurire bietul lui cules.

Desprins din Dumnezeu ca o scânteie
Din jocul unei flăcări, i se da :
Atâtă cât să credă că se 'ncheie
A lumii noimă în făptura sa.

PSALMISTUL

O, vremuri fericite când Profetul
Vorbea cu Domnul său, era 'ndrumat,
Bălătoreea poteci spre Nazaretul
Chemării, rătacea ,era certat !

Cuvântul lui putea să fie pară
Şi trăsnele, şi foamelea s'aducă,
Şi din privirea-i numai să răsară
A binelui şi-a răului nălucă.

Nălța 'mpotrivă-i blestemele, ură
Și îi cădeau pe uliți la picioare,
— Când îi strâmba, asprimea vorbei, gura —
Bătrâni uscați, sălbatic fecioare.

O, vremuri duse pentru totdeauna !
Ce mi se cere azi ? de către cine ?
De ce desprind și-aduc la buze luna ?
De ce pământu 'ntreg în mâni l-aș ține ?

Azi Dumnezeu e risipit în toată
Făptura pieritoare, e'n țărână,
E în cenușă stearpă, și din gloață
Prin gura celui mai de rând îngână.

Nu-l caută 'n mine nimeni. Și solia
Zadarnic mă îndeamnă, mă frământă,
Când oamenii-mi furără veșnicia
Și în deșert mi-aud cântarea sfântă.

Zadarnic sunt oceanul țării mele
De fierberi, amintiri și năzuințe,
Privesc în mine țărmii, limanuri, stele
Și plâng nepovestite suferințe.

Oceanul în zadar ridică norii,
Părinții încrezutelor izvoare ;
Copiii se socot născocitorii
Și început de viață viitoare.

In graiul meu bogat de cugetare,
Neprevăzut, podoabe și simfire,
Se investmântă unii cu 'ngâmfare,
Călăuzesc bătrâna omenire.

Să vină dar odihna mai de grabă,
Ca să 'nceteze 'n sufletul meu cântul
Neascultat, rostit cu voce slabă,
Și fie-mi rece și de plumb pământul.

INAINTE

Ce vămi n'am plătit,
Când suflețul meu
Aici a venit,
Făcându-se „eu“ ?

Cu ce sunt dator ?
Cu cât ? Voiu plăti
Când fi-va să mor ?
Acum ? zi cu zi ?

Am și început ?
Cu tot ce îndur
Mereu, mă ajut
Sau numai mă fur ?

Atâtea întrebări,
Fățiș, într'ascuns,
Brăzdează cărări,
Și niciun răspuns !

Nainte, oricum !
Vreau aer, vreau zori
Pe marele drum
Cu-un capăt în nori.

Vreau sarcină mea
S'o duc până sus :
La iad, la o stea,
La vid, la lisus ;

Pe calea ce-mi ţaiu
În lut, în granit,
Cu propriu-mi graiu,
Cu gându-mi trudit,

Cu-ai frunții grei nori,
Cu-al inimii plin
De lacrämi, ninsori
Și mări de senin.

O M

Intre dorința de-a pieri
Și-a dăinuirii năzuință,
Ucid în fiecare zi
Și mă clădesc din suterință.

De ce-s aici ? Eu n'am cerut
Nici lume, nici Dumnezeire
Și mă scărbește că sunt lut,
Și mă 'nspăimânt de nemurire !

Nepuțincios și îngâmfat
Mă sbucium, plâng — știință, cântec, —
Și cer să mor crucificat
Și să-mi ascund urîtuł pântec.

Atâta tot ! Ingheț, zăduf ;
Sunt nepoftit, străin naturii ;
Măndoaiе vântul ca pe stuf,
lar gându-mi sboară ca vulturii.

DOAMNE

Din lumea Lui eu nu pot să mă duc ;
Sunt prins în ea ca ochii în orbite ;
Ca pe-un ogor sub plug, sub tăvăluc,
Mă taie, mă răstoarnă și mă 'nghite.

Mor ne'mpăcat cu Dumnezeu, cu Dracul,
Cu cârmuirea lumii și cu mine :
Sunt rupt și smuls ca lâna în daracul
Revolțelor atee și creștine.

Şi totuşi Tu mi-eşti Tată și Stăpân
Şi flori, şi buruieni otrăvitoare,
Câte se-adună 'n clai-a mea de fân,
Tu le-ai crescut cu humă şi cu soare.

Cu atâtea simþuri, câte am, bogată
Şi felurită lumea mi se pare ;
Dar ne'ncetăt, lopată cu lopată,
Aud, ca 'n cimitir pe o cărare.

De ce le veştejeşti de timpuriu
Şi până şi mireasma le-o împrăştii ?
Ia sufletu-mi, acumă când îti scriu,
Şi-l svârle ca din furca unei prăştii.

Dar oriþiunde duce-mă-i, Părinte,
Nu voiu uită cumplita suferinþă
De pe pământ, şi lacrima fierbinte
Ce s'a 'ncrustat în singura-mi fiinþă.

De pâinea lui e sigur un ziler,
Din zorii zilei până se 'noptează ;
Eu mă aştept din ceas în ceas să pier
Şi văd nainte-mi Moartea veşnic trează.

Nevoia de măreþ, de nemurire,
N'a contenit vr'odat'-a mă mâna spre
Un Dumnezeu plecat pe omenire ; —
De ce prigoană şi pedepse aspre ?

Ești milostiv și iertător, sau nu ?
Vreau frunțea, ce mi-ai dat-o, înclinață?
În inima mea cine așternu
Credințe, simțământul că mi-ești Tată?

Mă iartă, Doamne, că vorbesc în dodii,
Ca un trufaș de sine amețit,
Din pomii tăi, cu stelele drept rodii,
Eu am cules atât cât un clipit.

De mai ales pe mine de tâlmaci,
De cântăreț, și n'am plinit chemarea,
Pe rug mă arde, Tată, ca pe vraci,
Sau năpustește'n pieptu-mi șubred mare !

A I C I

Oriunde mă vei duce nu voi fi
Acelaș ins ; nici carnea, nici simțirea
Nu vor afla durerea, amăgirea,
Merindea mea de fiecare zi.

Aici, ca un copac cu rădăcini
Intortochiate, prinse ca de stânci,
Incerc să-mi sui spre cerurile-adânci
Frunzișul, — palme arse de lumini.

De nu am fost destoinic să creștez
Cu râvna mea, cu mintea, suferința,
Pe vr'un răboj, cleștar : adeverința
Unei vieți de cintez, huhurez, —

Acela fi-va crâncenul meu chin,
Nu smoala clocoțită ca să-mi frigă
Un trup, în care sufletul meu strigă
Că-i e dușman, și că îi e străin.

Și 'n raiu de vei voi să mă ridici :
Ca să 'nțeleg puterea-ți milostivă,
Cum sunt îmbrățișați deopotrivă :
Tâlhar, mitropolit și măscărici, —

Eu n'oiu putea să mă încchin cucernic,
Ci patima mea și îngrijorarea
Vor bate în țarmii cerului ca marea, —
Atâta sunt de aprig și nemernic !

COPILĂRIA

Trei gârle mici nu osteneau să curgă
Şi-adesea ori cântarea lor sfioasă
Mă deștepta în noaptea grea și murgă,
Şau luna, în perdele ca o coasă.

Şi munții ! cu atâta mai înalți
Cu cât mai mic e cel care-i privește.
Flori, pasări, fluturi poate că la alții
Trecutul cel mai vechiu l-alcătuește.

Eu stânca aspră, pururea la fel
Şi apele cu ne'nțeleasă goană
Le-am oglindit în ochi-mi de vițel
Şi le-am făcut în inimă icoană.

Nu l-aş cunoaşte azi pe băieţelul
De mâna dus, dar vieţuesc în mine :
Moşneagul, mâna-i mare şi inelul
Şi tu, cu toţi ai noştri, ţintirime.

La patru ani, la cinci, ştiam că viaţa
Înseamnă moarte neînlăturată :
Plângem din noapte până dimineaţa
Că vei pieri, bunică adorată.

O, sfântă între sfinte, prea smerita
Şi înțeleapta mea bunică-mamă,
Nepotul dela tine moştenit-a
Răbdarea care-l pleacă şi-l destrămă.

Dar tu ştiai că vine 'mpărăŃia
DreptăŃii, pe când eu, nepriceputul,
Nu ştii, şi ne'mpăcat cu veşnicia
Frământ de-a-valma sufletul cu lutul.

DIN VEAC

De mii de veacuri crește leușteanul
Deosebit la miros de tarhon ;
În fund de mare sângeană mărgeanul,
Se țese borangicul în cocon.

N'a așteptat să plângem lăcrămioara
Și cruce umbra marilor vulturi
Purta pe dâmburi ; până și vioara
Se fângua în lemnul din păduri.

Tu ai venit cu roata și cu focul
Și ai supus și miel și elefant
Și ți-ai întins domnia în tot locul.
Că-i visul tău, îți pare lumea, Kanf.

De șapte zile plouă și burează
Și-acuma vânt năpraznic s'a pornit ;
Dă norii la o parte și 'nturnează
Nemernica furtună 'n infinit.

Amână penîr'o clipă uraganul ;
Nu 'ngădui cutremure, potop ;
Și smulge Morții galbene arcanul, —
Dar mai ales găsește vietii scop.

NUCUL

Întârziez în toamnă și vieață
Tot mai sfușos și mai cuprinzător ;
Și în singurătatea mea semeață
Cu mine nușai, umbra mi-o mășor.

Sunt trist și 'ntunecat, dar niciodată
N'au rupt din mine marile furtuni,
Pe care le-a primit ființa-mi toată
Ca o pădure 'ntreagă de goruni.

Cuprinsul meu adânc topește raza
De vîpie și-a lunii mânăiere,
Și frunza mea, cât palma, ține paza
Pământului și 'mprăștie făcere.

Dar n'am puțut și n'am voit spre stele
Să nalț, ca plopul, brațele ; să cer,
Cutremurat ca apa. Ale mele :
Sunt foaia, creanga, trunchiul meu de fier.

• Și rodul meu ! Aceia care îl gustă
Il simt ca fierea de nesuferit ;
Nu știu că e de candelă augustă
În miezul lui ulei de mir sfînțit.

MAREA

In zarea mării liniștite
— Nemărginire de pansele —
E undeva, pe ațipite,
Născocitorul de vopsele.

Lumina stăruie 'n văzduhul
Fără de nori și fără steme.
În țărm săbucnesc, înalt cât stuhul,
Înzăpezite crizante me.

Se 'ntunecă pe îndelete,
O boare, ca un cânt răzbăte.
Albastre, negre, violete
Sunt florile, ușor mișcate.

Întunecimea crește. Ca de
Bazalt posac grădina pare.
Din depărtatele arcade
Vin raze firave și clare.

Singurătate, noapte ; pustă
Care se clatină, s'ar duce...
Se rupe 'n fund de fund o crustă
Și 'nseamnă locul ca o cruce.

Un foc, opaiț, viefate
De flacără, argint, atlazuri —
Și pod arzând de nestimate
Se cumpănește pe talazuri.

CERUL

De câte ori mă culc, eu mă întind
Și mânilor pe piept mi le 'mpreun ;
Încerc să nu gândesc, să mă deprind
Cu cerul cel mai negru și mai bun.

La albăstrimea fără de sfârșit
În care ochii mei m'au înnălțat,
Din care adeseori m'am prăbușit
Cu Dumnezeu în mine sfărâmat ;

La albăstrimea fără de liman
În stelele clipind nepăsător,
În care sboară sufletul orfan
Și se destramă'n lacrămi ca un nor !

Nu vreau să cuget și ca pe un pir
Inverșunat să-și crească rădăcini
În inima-mi, boltirea de safir
O strâng, ca 'n pumn, secată de lumini.

Inchid în mine lumea ca pe-un roi
În stupul său, neînfricoșat și drept ;
La judecata crâncenă de-apoi
Sunt gata de osândă ; o aştept.

Ianuarie 1941.

CEASORNICUL

Aleargă fără preget și fără silnicie,
Cu-același trap, pe-aceeași răsunătoare glie.
Oare-a purces din zidul de-alături, sau din mină,
Fantoma care'n șaua-i neconferit se fine?

Ce călăret i-acesta? i-al Morții? al Vieții?
E Pagasul pe care l-au cunoscut poetii?
Sunt orbi și el și calul, de nu înaintează?
L-ascult din zorii zilei și-acum e la amiază.

L-am ascultat și noaptea și 'n multe nopți trudile,
Cu inimă călcață ca lutul în copite.
Nu e grăbit s'ajungă ; dar nu stă o clipită
Să șovăie, s'adaste din fuga-i nesfărșită.

Ștău adâncit în patu-mi în volnică zăcere,
Ca să-mi perind viața, să-mi fiu de priveghere
Și ca strivit pe locu-i fugarul să rămână,
Ca mine : vis, poveste, zadarnică fărână,

July 1941.

LINIŞTI

Vreau să-mi aduc aminte-amănunțit
Cum începea și ce urma îndată ;
Cât de ușor și cât de potrivit
S'apropia, sporea iluminată.

Pornea din cer ades, din adâncimi
Pe care ochiul numai năzuise
Să le străbată, — și de serafimi
Se 'mperdeau tot locul, că în vise.

Din profunzimea fără stăvilar
Se cobora tot mai puțin albastră,
Ca să se-ascundă-așa ca un bondar
În floarea singuratică din glastră.

În cugetu-mi se pogora. În el
Venea, ca la un cuib, nemărginirea,
Din adormitul ei violoncel
Să-și spună fără svon închipuirea.

Era al meu, al meu acel auz,
În care laolaltă contopite,
Ca dintr'un nemaipomenit avuz
Cădeau cântări tăcute, ațipite.

Așa simțeam tăcerea pe atunci :
Și în pădurea'n basm îcremenită,
Și în câmpia netedă, și'r lunci
Cu luna ca o vulpe ațipită.

Și azi aştept cu sete și ascult :
Se depărtează vuietul treptat ;
A ostenit orașul, — catapult,
Care bătea în juru-mi înfundat.

Precum înghiată apele de ger
Îcremenit-a orice adiere
De larmă, frământare, când pe cer
S'adună recea, strania veghere.

Bătrâne suflet ! ca'n mausoleu,
Ca'n cremene, e pace, nemîşcare,
Înfuneçime, și apasă greu,
Ca de pământ, atâta renunțare.

Dar ce-a trosnit așa ca un femur ?
Ti s'a părut ! A fost o nălucire
Ca'n belnițele cu 'ntunerec sur,
Cu oase de monahi, la mânăstire.

Auzi ? ca un oftat. De ce ? al cui ?
Cine putea să geamă, să ofteze,
Când nu-i aici lăcașul nimănuia,
Când singur sunt, cu gândurile-mi treze ?

E liniște cum n'a mai fost. Și iar
E cineva. În locul meu, la masă.
Întoarce fila. E un cărturar.
Cum a pătruns și când, la mine'n casă ?

E după miezul nopții. Toate dorm
Se cerne leneș clipă după clipă
În fluviul cu valul uniform,
De negură, fără opriri și pripă.

Julie 1941.

STELELE

Indepărtate stele, când e lună,
Pământul tot îmi pare că-i al meu
Şi 'nrourate, palide v'adună,
Sub ochii noştri, scundul heleşteu.

Când sunteţi numai voi stăpâne, gloată
De pretutindeni cerul cotropind,
Ca scăpărări de fulger dintr'o roată
Care-a trecut prin haos ca pe-un grind

Și a lăsat mănușchiuri și răslețe
Lumini de diamant și de opal,
Eternități stinghere și mărețe
Sub care trece vântul ca un val :

Pricep, nelămurit, că nu se poate
Să mă priviți și să-mi deschideți drum ;
Că stelele străine sunt cu toate
De vîtatea firavă de scrum.

Că nu creați și nu 'ndreptați destine !
Ci fiecare astru, înapoi,
Spre alte lumi, spre nu se știe cine,
Spre unde niciodată nu vom fi noi

Iși mână bogăția de lumină,
Făgăduința unei împliniri.
Ca luna roastră : mângâie, alină
Și lămurescțe brazi și trandafiri.

Ce reci străbateți și îngrijorătoare
Spre noi, atât de mici, dar însețăți
De purpură, de flacără, de Soare,
De Dumnezei cu sufletul de frați !

Norod fără de număr ce-amănindă
Cu sclipitu-i de ghiață stăpânit,
Cu veșnicia-i fără de ființă,
De noapte neagră întovărășit ;

Care ne ţii pământul ca 'ntr'o plasă
Şi poate că eşti numai ochii Lui,
Ai Unuia cu infinitul casă,
Stăpânitorul uraganului :

Mă tem de ţine ! Aripa deschisă,
Care voia spre stele să-şi ia sbor,
O strâng în pieptu-mi frântă şi de clisă,
Să putrezească-aici ca un dihor.

Noembrie 1941.

ERRATA

<i>Pag.</i>	<i>Strofa</i>	<i>Versul</i>	<i>In loc de :</i>	<i>Citește :</i>
23,	2,	2	— fac	— tac
121,	2,	1	— Noapte-i	— Noaptea-i
142,	1	2	— ta	— te
174,	2.	1	— O dulce	— O, dulce
194,	1,	2	— Ca	— cu
218,	4,	3	— iele	— tele
245,	3,	2	— lase-l	— lase
255,	4,	2	— la olaltă	— laolaltă
268,	1,	3	— Suferitoare	— Suferioarea
270,	2,	1	— la olaltă	— laolaltă
275,	3,	3	— fie care	— fiecare
286,	2,	4	— banană.	— banană,
287,	5,	2	— Iustina fecioară	— Iustina, fecioară
289,	1,	2	— evanghelii	— Evanghelii
329,	3,	5	— Să te	— tresare
362,	4,	2	— trăsare	— Lui
367,	2,	2	— lui	— iubire-au
368,	2,	3	— lubirea-au	— Credința
380,	1,	4	— Credințe	—

C U P R I N S U L

I. — VERSURI.

Atunci — acum.	7
În porți de aramă.	9
Ea nu era.	11
Un nufăr alb.	13
La mânăstire.	15
Nocturnă.	17
Flori.	19
În amurg.	21
Târziu.	23

II. — TREPTE RUPTE

Trepte rupte.	27
Adolescent.	29
Adio.	31
Sînguratica grădină.	33
Seri de toamnă.	35
Pribegi.	37
Acum.	39

Nimic.	41
Clipe de ceață.	43
Stelele.	45
Noapte.	47
Binele.	49
Vechea turburare.	51
Fragment.	53
În cimitir.	55
Pe drumul de odinioară.	58
Vârtej.	61
Cântec vechi.	64
În poala pădurii.	66
Du-te !	69
În primăvară.	72
Din pridvor.	74
Prietenul mort.	76
Prăpădul.	79
Inspirația.	82
Omul.	86
Miezul nopții.	88
Cu pleoapele deschise.	90
Durere.	93
Simfonie.	95
Sborul.	97
Priveghi.	99
Evadații.	101
Ploaie de vară.	104
Tuberoza.	108
Vagabondul.	111
Iancu dela Jii.	114
Ursitoarele.	117
Haiducul.	120

III. — SONETE

I. Ce vrea cu biata-mi inimă caisul.	127
III. Visasem și 'ncercat-am s'ating desăvârșirea.	129
IV. Eu, acest eu deschis ca o privire.	131
V. În bolta de tavan amețitoare...	133
* În ceasul rar al clipelor senine (<i>inedit</i>).	135
VII. Vreai să-ți trimit romanțe și sonete.	137
VIII. La fine numai gându-mi se oprește.	139
IX. Pe cruce Crist își deplinea menirea.	141
X. Nu frumuseții tale întrecute.	143
XII. Era făcere 'n munte unduoasă.	145
XIII. Și-a nimicit și 'mpodobit vestmântul.	147
XIV. E sufletul meu rupt din neștiutul...	149
XV. Nu lăua aminte cânturile mele !	151
XVI. I-adevărat că totul neschimbăt e !	153
XVII. E-o subterană liniște pe munte.	155
XIX. Un an întreg, în neguri să se 'nece.	157
XX. Arare ori, dar totuși sunt minute...	159
XXI. Sfioasă trece Dragostea prin lume !	161
XXII. Și chiciura ce'n arbori sta buchete.	163
XXIII. Tu, care porți în suflet tragedia...	165
XXVIII. Adânci sunt gândurile Tale, Tată !	167
XXIX. În fiecare-amurg, netâlmăcite...	169
XXX. Gândește-te că nimeni, niciodată.	171
XXXIII. Azi țoți păreau gătiți de sărbătoare...	173
XXXIV. Te voi vedea.	175
XXXV. Și stătea cu văpaie muribundă.	177
XXXVI. Și dacă-mi vei rămâne depărtată...	179

IV. — CANARUL MIZANTROPULUI

Canarul mizantropului.

183

BRAZDELE FRUNȚII

Clipă de durere.	188
Dogarul.	190
Tăietorul de lemn.	193
Greierele.	195
Visătorii.	197
Seara.	199
Pe țarm.	201
Zi de toamnă.	202
Iarnă.	204
Singurătate.	206
Codrul.	208
Sub cerul nepăsător.	210
Spre imposibil.	212

CERDACUL INFLORIT

In cerdac.	217
Serenadă.	220
Stătornicie.	223
Sub patru vânturi.	225

PERGAMENTE

Amintire.	227
-----------	-----

MIREASMA DE TĂMAIE

Ionită Nalbă.	233
Paracliserul.	235
In pridvorul mănăstirii.	238

CĂTRU O CREDINȚĂ

Lui Satan.	244
Un vis.	247
Mărturisiri-mi stelelor !...	253
Indemn nou.	256
Ruga mea.	259

V. — FECIOARELE

Mângâiere.	263
Tristețea Poetului.	266
Miresmele.	268
Simboluri.	270
In pădure.	272
Refugiu.	274
Barza.	276
Vremea rea.	278
Sub cerul nopții.	280
Fiorii singurătății.	282
Imn vieții.	284
Sfânta mucenică Iustina, fecioara.	286
La țărmul negru.	295
Inima.	297
Astăzi și odinioară.	300
In parcul iluziei.	302
Mesteacăni de pe colină.	305
Zăpada.	308
Poveste.	310
Recunoștința.	313
Ne înțeleasa remușcare.	317
Inceputul suferinței.	319
Toamnă.	326

Neizbutită veșnic.	328
Şarpele şi Ea.	330
Orbul.	332
Cămătăreasa.	336
Golanul.	338
Groparul.	340
Sacagiul.	343
Voinea.	345
Buştenarii.	349

VI. — COCORII

Cocorii.	353
Păstorul.	363
Dintr'un poem.	367
Psalmistul.	371
Inainte.	374
Om.	376
Doamne.	378
Aici.	381
Copilăria.	383
Din veac.	385
Nucul.	387
Marea.	389
Cerul.	391
Ceasornicul.	393
Liniştii.	395
Stelele	398

DE ACELAŞ AUTOR :

- „**Versuri**”, tip. Buzău, 1901; retipărit în **Biblioteca** pentru
toți, numărul 1200.
- „**Trepte rupte**” versuri, 1906, (epuizat).
- „**Puterea vrăjilor**”, nuvele, 1909, ed. IV-a, (epuizat).
- „**Tinerețea Casandrei**” roman, 1909, ed. III-a, (epuizat).
- „**Sonete**”, 1910, (epuizat).
- „**Cântăreața**”, nuvele, 1916, premiat de Academia Română,
ed. II-a, (epuizat).
- „**Scoala profesională Episcopul Gherasim**”, nuvele, 1916,
ed. III-a (epuizat).
- „**Canarul Mizantropului**”, versuri, 1916, premiate de Academe-
zia Română, (epuizat).
- „**Dragoste neîmpărtășită**”, nuvele, 1917, ed. II-a, (epuizat).
- „**Strigoiul**”, povestiri fantastice, 1919 (epuizat).
- „**Pentru părerea lumii**”, nuvele, 1919, (epuizat).
- „**Orașul Bucuriei**”, roman, 1919, (epuizat).
- „**Povestiri și Povești pentru copii**”, 1920, ed. II-a.
- „**Dominul Deputat**”, roman, (epuizat).
- „**Dominul Colonel**”, roman, (epuizat).
- „**Vagabondul**”, nuvele, ed. II-a, (epuizat).
- „**Păcatul Rabinului**”, roman (epuizat).
- „**Petre Nicodim**”, roman, (epuizat).
- „**Norocul cucoanei Frosa**”, nuvele, (epuizat).
- „**Vieți sdrobite**”, roman, (epuizat).
- „**Fecioarele**”, versuri, 1925, (epuizat).
- „**Monahul Damian**”, roman, premiat de S. S. R., (epuizat).
- „**Cocorii**”, versuri, 1941, premiate de S. S. R.

Această carte s'a tipărît în
Tipografia „Informația Zilei”
în primăvara anului 1943, la
un an dela moarte poetului
(15 Martie 1942).

